

TECNOTREE

powering the digital marketplace

**Tecnotree
VUOSIKERTOMUS 2011**

Sisällysluettelo

TECNOTREE 2011

Toimitusjohtajan katsaus	1
Avainluvut	2
Vuosi lyhyesti	3
Aasia ja Tyynenmeren alue	4
Amerikka	5
Eurooppa	6
Lähi-itä ja Afrikka	7
Palveluorganisaation uudelleenorganisointi	8
Uudistetut tuotteet ja ratkaisut	9

HALLINNOINTI

Hallitus	10
Johtoryhmä	12
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2011	13
Yhtiökokous	14
Hallitus	15
Toimitusjohtaja	18
Johtoryhmän jäsenet	19
Sisäisen valvonnan ja riskinhallinnan tavoitteet	20
Osakkeet ja osakkeenomistajat	22
Tietoa osakkeenomistajille	26
Tiedotteet vuonna 2011	28
Tiedonantopolitiikka	31

TILINPÄÄTÖS

Hallituksen toimintakertomus	33
Tunnusluvut	51
Taloudelliset tunnusluvut	51
Tunnuslukujen laskentakaavat	53
Konsernitilinpäätös	54
Konsernin tuloslaskelma ja laaja tuloslaskelma	54
Konsernin tase	56
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	57
Konsernin rahavirtalaskelma	58
Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	59
Konsernin tuloslaskelman liitetiedot	67
Konsernin taseen liitetiedot	79
Emoyhtiön tilinpäätös	108
Emoyhtiön tuloslaskelma	108
Emoyhtiön tase	109
Emoyhtiön rahoituslaskelma	110
Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	111
Emoyhtiön tuloslaskelman liitetiedot	113
Emoyhtiön taseen liitetiedot	121
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitus	133
Tilintarkastuskertomus	134

Tecnotree 2011

Toimitusjohtajan katsaus

Vuonna 2011 uudistimme Tecnotreen strategian, toimintamallin ja organisaation. Kokonaisvaltaisena operaattoreiden liiketoiminnan ratkaisujen toimittajana autamme operaattoreita kehittymään digitaalseksi markkinapaikaksi: luomaan yksilöllisiä loppukäyttäjän palvelupaketteja, parantamaan asiakkaan ja palvelun arvoa ja tarjoamaan joustavia maksuvaihtoehtoja loppukäyttäjille. Aivan kuten mikä tahansa iso valintamyymälä, haluamme auttaa operaattoreita luomaan sellaiset hyllyt, käytävät, ostoskärryt ja kassat, jotka tukevat miellyttävää digitaalista ostoskokemusta.

Tecnotree Agility™ – kokonaisvaltainen liiketoiminta-IT:n tuoteperhe teleoperaattoreille

Vuonna 2011 muokkasimme ja täsmensimme tuotevalikoimamme. Tecnotree Agility™ kattaa nyt kaikki keskeisimmät IT-järjestelmät ja palvelualustat, joita teleoperaattorit tarvitsevat yhtenäisessä liiketoiminnan hallinnassa. Yhtenäisellä viittaamme monikanavajakeluun (mobili- ja lankaliittymät, laajakaista, kaapelitelevisio), erilaisiin palvelutyyppeihin (yhteyspalvelut, datapalvelut, viihdepalvelut, sovellukset) sekä useisiin maksutapoihin (ennakkomaksu, kuukausimaksu, hybridiratkaisut, yritysratkaisut, perheratkaisut), joita hallitaan yhden ainoan, keskitetyn IT-ratkaisun kautta. Tecnotree Agility™ -tuoteperhe koostuu tuotteistamme, joilla voi toteuttaa reaaliaikaisia maksu- ja veloitusratkaisuja, laskutusta ja taloushallintoa, jälleenmyyjien hallintaa, asiakaspalvelua ja asiakkuudenhallintaa, tuote- ja tilauksenhallintaa, puhe- ja viestipalveluita, sekä sisällön jakelua.

Globaali toimitusmalli

Vuonna 2011 määrittelimme uudelleen myös toimintamallimme sekä organisaatorakenteemme. Eriytimme uudelleenkäytettävien moduulien ydintuotekehityksen asiakasräätelöinnistä ja toimituksesta. Muodostimme kaksi rinnakkaista organisaatiota, jotka kummatkin voivat nyt selkeämmin keskittyä omaan tehtäväänsä. Tuotekehitys-yksikön tavoitteena on pitää yhtiömme innovatiivisuuden kärjessä erityisesti yksilöllisen asiakaspalvelun järjestelmissä. Ratkaisutoimitukset -yksikkö pyrkii ilahduttamaan asiakkaamme tavanomaista sujuvammilla räätälöinti- ja käyttöönottoprojekteilla. Johtoryhmän ja keski johdon vastuut on jaettu globaalien toimintojen ja alueorganisaatioiden yhtenäistämistä silmälläpitäen. Yhtiömme on uuden organisaation myötä eheämpi.

Kannattavan kasvun uralle

Vuosi 2011 oli kokonaisuudessaan maltillisen kasvun aikaa. Sen sijaan alueet, joihin päätimme keskittyä uudessa strategiassamme kasvoivat nopeasti. Vuoden lopussa Tecnotree solmi historiansa suurimman sopimuksen, joka kattoi yhtenäisen laskutus- ja asiakashallintajärjestelmän toimituksen kolmeen maahan Latinalaisessa Amerikassa. Sopimuksen arvo on 30,5 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria. Jatkuvien toimintojen osalta vuosi oli kannattava, mutta asiakassaamiseen liittyvä arvonalennus johti negatiiviseen oikaistuun liikutulokseen. Vuonna 2012 jatkamme kasvuamme ja oikaistun operatiivisen liikutuloksen arvioidaan olevan positiivinen. Tämän vuoden aikana haluamme erityisesti korostaa tuotteidemme sekä palveluidemme laadun merkitystä. Uskomme, että erotumme joustavuutemme ja sitoutuneisuutemme ansiosta, ja nämä ovat ominaisuuksia jotka auttavat meitä kehittämään ja ylläpitämään pitkäaikaisia asiakassuhteita.

Kaj Hagros

Toimitusjohtaja

Jatkamme kasvuamme ja oikaistun operatiivisen liikutuloksen arvioidaan olevan positiivinen.

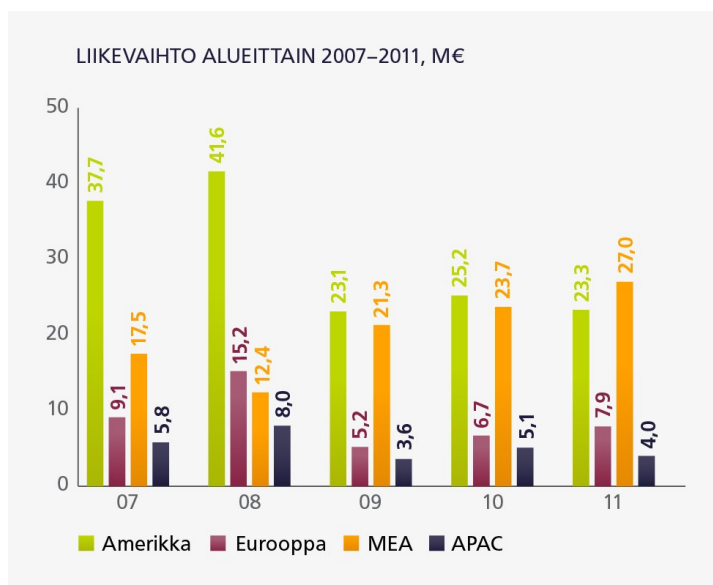

Avainluvut

	2011	2010	2009	2008	2007
Liikevaihto, M€	62.3	60.7	53.3	77.2	70.1
Liikevaihto, muutos %	2.6	14.0	-31.0	10.1	-2.4
Oikaistu liiketulos, M€ (**)	-1.7	-2.5	-8.8	8.0	3.7
Liiketulos, M€	-11.1	-8.1	-15.0 (*)	11.5	8.9
% liikevaihdosta	-17.8	-13.3	-28.1	14.9	12.7
Tulos ennen veroja, M€	-9.9	-9.4	-15.4 (*)	13.5	10.0
% liikevaihdosta	-15.9	-15.5	-29.0	17.5	14.2
Katsauskauden tulos, M€	-15.6	-11.0	-16,2 (*)	10.2	8.7
Tulos/osake, laimentamaton, €	-0.21	-0.15	-0.24	0.17	0.15
Tulos/osake, laimennusvaikutuksella oikaistu, €	-0.21	-0.15	-0.24	0.17	0.15
Oma pääoma/osake, €	0.67	0.98	1.05	1.41	1.32
Korolliset nettovelat, M€	21.3	2.4	-8.3	-31.0	-17.5
Henkilöstö tilikauden lopussa	926	858	779	354	355

(* Vertailukauden luvut ovat muuttuneet Tecnotree Intian hankintamenolaskelman oikaisuista johtuen

(** Oikaistu liiketulos = liiketulos ennen tuotekehitysaktivointeja, ja niiden poistoja ja kertaluonteisia kuluja.

Vuosi lyhyesti

Helmikuu

Tecnotree esitteli Barcelonassa Mobile World Congressissa entistä laajemman tuote- ja ratkaisupalikoiman, joka tukee yhtiön uutta strategiaa tarjota IT-ratkaisujen ja -palvelujen alustoja operaattoripalvelujen tarjoajille maailmanlaajuisessa mittakaavassa.

Huhtikuu

Tecnotree sai Keski-Aasiassa toimivalta matkapuhelinoperaattorilta 2,3 miljoonan dollarin tilauksen toimittaa Tecnotree Agility™ -tuoteperheeseen pohjautuvat ratkaisun, joka kattaa yhtenäisen laskutuksen, asiakastuen, asiakasuskollisuus- ja kampanjahallinnan.

Tecnotree voitti pitkäaikaisen viestintäpalvelujen toimitussopimuksen arvoltaan 2,7 miljoonaa dollaria johtavalta matkapuhelinoperaattorilta Aasian-Tyynenmeren alueella.

Tecnotree aloitti Tecnotree Agility™ -tuoteperheen Convergent Charging -ratkaisun toimitukset operaattoriryhmälle Latinalaiseen Amerikkaan. Alkuvaiheen tilausten kokonaisarvo on 3,3 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria.

Kesäkuu

Tecnotree voitti 3,8 miljoonan dollarin integroidun laskutuksen, tilaajahallinnan ja asiakaspalvelujärjestelmän tilauksen Afrikan johtavalta operaattoriryhmältä.

Tecnotree sai 4,1 miljoonan dollarin tilaukset Latinalaisesta Amerikasta Tecnotree Agility™ Real-Time Convergent Charging tuotteeseen pohjautuvan ratkaisun toimittamisesta.

Tecnotree sai useita laajennustilauksia arvoltaan yhteensä 15,9 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria operaattoryhmältä Latinalaisesta Amerikasta.

Syyskuu

Tecnotree valitsi Mi libertyn, telecom-toimialakonkarin Lontoosta, vastaamaan kansainvälisestä viestinnästään.

GSM-operaattori Mattel lanseerasi yhteistyössä Tecnotreen kanssa Ringback Tone –palvelun Mauritaniassa.

Lokakuu

Tecnotree julkisti yhtiön uuden toimintamallin ja rakenteen, jolla se tavoittelee parempaa tuottavuutta ja skaalautuvuutta.

Marraskuu

Kehittyvillä ja erittäin kilpailuilla markkinoilla toimivien Cytan ja Tele2:n kanssa Kyproksella ja Norjassa solmitut kaupat kannustavat afrikkalaisia operaattoreita parantamaan tehokkuuttaan yhtenäistämällä puhe- ja viestintäpalveluja.

Joulukuu

Tecnotree sopi kolmea maata palvelevasta yhtenäisestä laskutus- ja asiakashallintaratkaisun toimitusprojektista arvoltaan 30,5 miljoonaa dollaria Latinalaisessa Amerikassa toimivalle operaattoryhmälle.

Tecnotree vahvisti asemaansa Afrikassa toimittamalla integroidun laskutus- ja asiakaspalvelujärjestelmän sekä numeron siirrettävyyss- ja yhdysliikenteen laskutusratkaisun matkapuhelinoperaattorille Ghanaan.

Tecnotree valittiin Gartnerin 'Integrated revenue and Customer Management for CSPs' Magic Quadrant -nelikenttään.

Jatkoimme panostuksia asiakaskokemuksen parantamiseksi

Aasia ja Tyynenmeren alue

- Yhtiö voitti alueella yhden suurimmista viestintäpalvelujärjestelmän sopimuksista
- Markkinoiden kehitys kohti LTE-sukupolven verkkopalveluita tarjoaa uusia kasvumahdollisuuksia yhtenäisille liiketoiminnan tukijärjestelmille
- Operaattorit jatkavat asiakaskokemusta parantavia investointeja
- Vuonna 2012 panostamme innovatiivisiin tietotekniikan ratkaisuihin, joilla tuetaan mobiiliin laajakaistaan perustuvien palveluiden kasvua

Liikevaihto
4,0 milj. euroa

Voitimme yrityksen kaikkien aikojen suurimman kaupan – tilauskanta ennätykselliselle tasolle

Amerikka

- Tecnotree vahvisti asemaansa liiketoiminnan tukijärjestelmien (BSS) toimittajana
- Yritys solmi 30,5 miljoonan dollarin sopimuksen Convergent Billing ja Customer Management -ratkaisun toimituksesta
- Tecnotree toimitti menestyksellisesti lukuisia palveluveloitus- ja lisäarvopalvelu-ratkaisuja
- Vuonna 2012 hyödynnämme ja laajennamme saavutettua asemaamme johtavana BSS-ratkaisualueen toimittajana

Liikevaihto
23,3 milj. euroa

Liikevaihto ja tilauskanta kasvoivat

Eurooppa

- Alueen kypsästä markkinatilanteesta huolimatta myynti Euroopassa kasvoi 15 % vuonna 2011
- Ensimmäinen Service Mediation Function -tuotteeseen pohjautuva kauppa
- Vuonna 2012 tavoitteena on erityisesti uusien tuotteiden, kuten Convergent Product ja Customer Management myynti sekä asemamme kasvattaminen avainasiakkaille
- Lisäksi interaktiivisten puhpalveluiden (IVR) toteuttaminen Tecnotreen Media Server -tuotteeseen pohjautuen tulee tarjoamaan vakaan pohjan liiketoiminnan kasvulle

Liikevaihto
7,9 milj. euroa

Vahvaa liiketoiminnan kasvua

Lähi-itä ja Afrikka

- Convergent Billing ja Customer Care -ratkaisuihin perustuvaa kasvua – voitimme alueella useita uusia asiakkaita
- Menestyksekkästä liiketoiminnan kasvua alueen johtavan operaattoriryhmän kanssa
- Liiketoiminnan näkymät ovat edelleen myönteiset
- Hallinnoitujen palveluiden kysynnän odotetaan kasvavan vuonna 2012

Liikevaihto
27,0 milj. euroa

Palveluorganisaation uudelleenorganisointi

Laatu ja yhtenäinen toimintatapa ratkaisutoimitusten pohjana

Vuonna 2011 aloitimme sisäisen muutos- ja integraatioprosessin, jonka yhteydessä uudistimme strategiamme ja visiomme, toimintamallimme sekä hioimme tuotetarjoamaamme. Toteutimme uuden organisaatorakenteen, minkä seurauksena syntyi Ratkaisutoimitukset -yksikkö. Yksikön tavoitteena on ylittää asiakkaan odotukset laaja-alaisten veloitukseen, laskutukseen, viestimiseen, asiakkuudenhallintaan ja sisältöliiketoimintaan liittyvien IT-ratkaisujen käyttöönotossa ja tukitoiminnoissa. Palvelemme asiakkaitamme toimitusprosessin kaikissa vaiheissa ja pyrimme samalla voittamaan uutta liiketoimintaa olemassaolevilta asiakkailtamme. Vaikka tuotteiden ja palveluiden kannalta olemme vielä haastajan asemassa operaattoriratkaisumarkkinalla, olemme erottautuneet kilpailijoistamme joustavan toimituskykymme ja erinomaisen palveluasenteemme avulla. Kokonaisuudessaan olemme kehittyneet toimittajana jo niin pitkälle, että Tecnotree sijoitettiin Gartner Groupin Magic Quadrant 'Integrated Revenue and Customer Management' -nelikenttään marraskuussa 2011 johtavien ja kysytyimpien alan toimijoiden joukkoon.

Padma Ravichander

Vuonna 2012 yhtenäistämme ja selkiytämme edelleen tapaa, jolla suunnittelemme, toimitamme ja tuemme asiakkaitamme tuottamalla heille korkealaatuisia, hyvin toimivia ja helposti käytettäviä ratkaisuja. Tarkoituksenamme on varmistaa toimituksiemme johdonmukaisuus, tulosten mitattavuus ja onnistumisen ennustettavuus. Haluamme panostaa tehokkuuteen paremman tiedonhallinnan ja tiedon jakamisen kautta. Toivomme myös, että työntekijämme tuntevat entistä vahvempaa ylpeyttä ja vastuuta korkealaatuisista tuotteista ja palveluista. Näin kehitymme operaattoripalvelujen tarjoajien luotetuksi kumppaniksi ja tärkeimpien IT-ratkaisujen toimittajaksi, ja autamme heitä kehittymään digitaaliseksi markkinapaikaksi.

Padma Ravichander

Johtaja, Ratkaisutoimitukset -yksikkö

Uudistetut tuotteet ja ratkaisut

Tarkennettu, kattava ja integroitu Tecnotree Agility™ -tuoteperhe

Vuonna 2011 käynnistimme laajan tuotetarjoama-uudistuksen, jonka tavoitteena on luoda yhtenäinen tuoteperhe digitaalisen markkinapaikan liiketoimintatarpeisiin. Uudistusta tukemaan perustimme tuotehallintaorganisaation, jonka vastuulla on tuotestrategia, tuoteversioiden suunnittelu ja tuoteperheen kehittämisen valvonta.

Muutos perinteisestä teleoperaattoriliiketoiminnasta kohti digitaalista markkinapaikkaa on tehtävä vaiheittain. Kyky tarjota ja toimittaa perinteisistä telepalveluista, sisältöpalveluista ja fyysisistä tuotteista koostuvia henkilökohtaisia palvelupaketteja on ensimmäinen askel tällä tiellä. Käytännössä tämä tarkoittaa sellaisten IT-järjestelmien käyttöönottoa, jotka mahdollistavat yhtenäisen näkymän tarjottaviin palveluihin ja tuotteisiin. Samoilla järjestelmillä tulee myös kyetä luomaan uusia palvelupaketteja sekä lanseeraamaan uusia tarjoamia entistä nopeammin.

Muutoksen seuraavassa vaiheessa keskitytään joustavampien tosiaikaisten hinnoittelu- ja veloitusmallien mahdollistamiseen. Näiden tarve on kasvanut dataliikenteeseen pohjautuvien palvelujen lisääntyttyä voimakkaasti. Uudet mallit voivat perustua esimerkiksi tilaajan palvelupakettiin, paikkaan, ajankohtaan tai palvelutasoon. Mallien käytännön toteutus vaatii kuitenkin kytkeytymistä paitsi verkkoelementteihin myös palvelunkäytön hallintajärjestelmiin. Lopulta digitaalisen markkinapaikan tarjoajan tulee kyetä laskuttamaan kaikkien palveluiden käytöstä – mieluiten yhdellä ja samalla laskulla – sekä tarjoamaan maksuvaihtoehtoina kaikkia tarjolla olevia keskeisiä maksutapoja.

Aivan kuten kivijalkakaupassa myös digitaalisessa markkinapaikassa on jatkuvasti vaalittava ja kehitettävä asiakaskokemusta ja ostoprosessia. Ei riitä, että asiakkaalle itselleen tarjotaan mahdollisuus palvelumuutosten tekemiseen esimerkiksi Internetissä vaan kokonaisvaltainen kyky palvella ja ilahduttaa asiakasta tulee tarjota myös kaikille asiakasrajapinnassa työskenteleville operaattorin omille työntekijöille. Kun lisätään digitaaliseen markkinapaikkaan ennustava analytiikka, operaattori kykenee tarjoamaan asiakkailleen uusia ja innovatiivisia palvelusuosituksia kaikilta liiketoiminnan osa-alueilta. Näin luodaan lisäarvoa sekä operaattorille että asiakkaalle yli koko asiakassuhteen elinkaaren.

Timo Ahomäki

Johtaja, Tuotehallinta

Hallinnointi

Hallitus

Harri Koponen, s. 1962, merkonomi, eMBA, taloustieteiden tohtori h.c
Päätoimi: Oy Osaka Ltd, toimitusjohtaja ja hallituksen puheenjohtaja, 2010-
Hallituksen puheenjohtaja 23.3.2011-
Hallituksen jäsen, 2008-
Tecnotreen osakkeita 31.12.2011: 95 171 kpl
Tecnotreen optio-oikeuksia 31.12.2011: --
Riippumaton Tecnotreestä ja yrityksen merkittävistä osakkeenomistajista.

Iikka Raiskinen, s. 1962, DI

Päätoimi: Aletheia Oy, johdon konsultti, 2009–
Hallituksen varapuheenjohtaja 23.3.2011–
Hallituksen jäsen, 2010–
Tecnotreen osakkeita 31.12.2011: 84 306 kpl
Tecnotreen optio-oikeuksia 31.12.2011: --
Riippumaton Tecnotreestä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista.

Johan Hammarén, s. 1969, OTK, KTM

Päätoimi: Fondia Oy, johtaja, perustajaosakas, 2006–
Hallituksen jäsen, 2007–
Tecnotreen osakkeita 31.12.2011: 489 176 kpl
Tecnotreen optio-oikeuksia 31.12.2011: --
Riippumaton Tecnotreestä ja yrityksen merkittävistä osakkeenomistajista.

Pentti Heikkinen, s. 1960, KTM

Päätoimi: Gateway Technolabs Finland Oy, perustaja ja toimitusjohtaja, 2008–
Stanford Graduate School of Business (Stanford Executive Program 2001)
Hallituksen jäsen, 2009–
Tecnotreen osakkeita 31.12.2011: 64 361 kpl
Tecnotreen optio-oikeuksia 31.12.2011: --
Riippumaton Tecnotreestä ja yrityksen merkittävistä osakkeenomistajista.

Christer Sumelius, s. 1946, diplomiekonomi

Päätoimi: Investsum Ab, toimitusjohtaja, 1984–
Hallituksen jäsen, 2001–
Tecnotreen osakkeita 31.12.2011: suora omistus 375 280 kpl ja Investsum Oy Ab:n kautta 947 500 kpl.
Tecnotreen optio-oikeuksia 31.12.2011: --
Riippumaton Tecnotreestä ja yrityksen merkittävistä osakkeenomistajista.

Hannu Turunen, s. 1957, DI, MBA

Päätoimi: Magnolia Ventures Oy, Managing Partner, 2001–
Hallituksen jäsen, 2008–
Tecnotreen osakkeita 31.12.2011:
Omistaa Magnolia Ventures Oy:n kautta 154 261 kpl
Tecnotreen optio-oikeuksia 31.12.2011: --
Riippumaton Tecnotreestä ja yrityksen merkittävistä osakkeenomistajista.

David White, s. 1950, tekniikan kandidaatti

Hallituksen jäsen, 2009–
Tecnotreen osakkeita 31.12.2011: –
Tecnotreen optio-oikeuksia 31.12.2011: --
Riippumaton Tecnotreestä ja yrityksen merkittävistä osakkeenomistajista.

Seuraava henkilö oli hallituksen jäsen 21.10.2011 asti:

Atul Chopra, s. 1962, auktorisoitu tilintarkastaja, LL.B Bachelor of Commerce (Hons.)

Johtoryhmä

Kaj Hagros

Timo Laaksonen

Tuomas Wegelius

Padma Ravichander

Kaj Hagros, s. 1970, DI, MBA

Päätoimi: toimitusjohtaja, 1.11.2010–

Tecnotreen osakkeita 31.12.2011: suora omistus 39 975 kpl, Hagros & Hagros Oy:n kautta 100 000 kpl

Tecnotreen optio-oikeuksia 31.12.2011: 490 000 kpl

Timo Laaksonen, s. 1961, KTM

Päätoimi: kaupallinen johtaja, 11.10.2011–

Tecnotreen osakkeita 31.12.2011: –

Tecnotreen optio-oikeuksia 31.12.2011: 175 000 kpl

Tuomas Wegelius, s. 1955, ekonomi

Päätoimi: talousjohtaja, 2006–

Tecnotreen osakkeita 31.12.2011: 21 216 kpl

Tecnotreen optio-oikeuksia 31.12.2011: 116 666 kpl

Padma Ravichander, s. 1959 Tietotekniikka ja IT (DI), Concordia University, Montreal Canada, Executive Management School Stanford University, California, USA

Päätoimi: ratkaisutoimitusyksikön johtaja, toimitusjohtaja, Tecnotree Convergence Ltd. Intia, 11.10.2011–

Tecnotreen osakkeita 31.12.2011: –

Tecnotreen optio-oikeuksia 31.12.2011: 100 000 kpl

Johtoryhmän jäsenenä olivat:

Atul Chopra, s. 1962, liiketoimintajohtaja, 2009–1.2.2011 ja Naim Kazi, s. 1956, tekninen johtaja 2009–31.12.2011

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2011

Vuonna 2011 Tecnotree on noudattanut NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä listattujen yhtiöiden noudatettavaksi annettua hallinnointi- ja ohjausjärjestelmiä koskevaa suositusta (ns. corporate governance -suositus) lukuun ottamatta suosituksen 9 osalta olevaa poikkeamaa. Tämä selvitys on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin (2010) mukaan ja annettu erillisenä hallituksen toimintakertomuksesta. Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi (2010) löytyy www.cgfinland.fi -sivuilta ja tämä selvitys osoitteesta www.tecnotree.com.

Yhtiökokous

Yhtiökokous on Tecnotreen ylin päätöksentekaelin. Yhtiökokouksen tehtävät on määritelty Suomen osakeyhtiölaissa ja yhtiöjärjestyksessä. Niistä tärkeimpiä ovat yhtiöjärjestyksen muuttaminen, tilinpäätöksen hyväksyminen, voitonjaosta päättäminen, vastuuvapauden myöntäminen hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle sekä hallituksen jäsenten ja tilintarkastajien valitseminen ja heille maksettavista palkkioista päättäminen.

Hallitus

Tecnotreen hallituksen tehtävät ja vastuut määräytyvät Suomen osakeyhtiölain sekä muun soveltuvan lainsäädännön pohjalta, minkä mukaan yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus. Hallitus vastaa myös siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Hallituksen tehtävänä on lisäksi edistää yhtiön ja kaikkien osakkeenomistajien etua linjaamalla yhtiön liiketoiminta siten, että se pitkällä aikavälillä tuottaisi mahdollisimman hyvän tuoton yhtiöön sijoitetulle pääomalle.

Yhtiöjärjestyksen mukaan Tecnotreen hallitukseen kuuluu vähintään kolme ja enintään kahdeksan varsinaista jäsentä. Yhtiökokous valitsee hallituksen ja vahvistaa hallituksen jäsenten lukumäärän. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vuodeksi kerrallaan. Hallituksen jäsenen toimikausi päättyy ensimmäisen vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallitus nimittää yrityksen toimitusjohtajan.

Tecnotreen hallituksen jäsenillä ei ole lakiin perustuvien tehtävien lisäksi muita erityistehtäviä. Osa hallituksen jäsenistä on myös hallituksen valiokuntien jäseniä.

Hallitus on laatinut toimintansa tueksi työjärjestyksen, jossa määritellään hallituksen tehtävät, toimintatavat, kokouskäytäntö ja päätöksentekomenettely.

Työjärjestyksen mukaisesti hallitus:

- päättää konsernistrategiasta ja vahvistaa liiketoimintastrategian
- vahvistaa yrityksen ja sen tytäryhtiöissä toiminnassa noudatettavat arvot
- hyväksyy vuosittain liiketoimintasuunnitelman ja investointisuunnitelman sekä valvoo niiden toteuttamista
- päättää yrityksen keskeisestä organisaatorakenteesta ja johtamisjärjestelmästä
- käsittelee ja hyväksyy tilinpäätöksen ja osavuositarkastukset
- määrittelee yrityksen osinkopolitiikan ja tekee yhtiökokoukselle ehdotuksen maksettavan osingon määrästä
- nimittää yrityksen toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen ja päättää heidän palkkauksestaan ja toimisuhteen ehdoista
- päättää yrityksen johtoryhmän jäsenten nimityksistä ja heidän palkkauksestaan
- vahvistaa periaatteet ja menettelytavat, joilla yrityksen ja sen tytäryhtiöiden johtamisesta vastaavien henkilöiden luotettavuus, sopivuus ja ammattitaito varmistetaan
- päättää yrityksen ylimmän johdon palkitsemisjärjestelmistä sekä muun henkilöstön palkitsemisjärjestelmien periaatteista
- päättää strategisesti tai taloudellisesti merkittävistä yksittäisistä investoinneista sekä yritysostoista, myynneistä tai -järjestelyistä
- vahvistaa vuosittain yrityksen riskienhallintastrategian sekä merkittävät riskienhallintaa koskevat toimintaperiaatteet
- päättää yhtiön pääomarakenteesta ja hyväksyy vuosittain yrityksen varainhankintasuunnitelman
- vahvistaa sisäisen valvonnan ja sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteet ja tarkastussuunnitelman
- vahvistaa vuosittain keskeisiä toiminta-alueita koskevan jatkuvuussuunnitelman ja tietotekniikkastrategian sekä
- vastaa muista hallitukselle osakeyhtiölaissa tai muualla säädetyistä tehtävistä

Hallituksen työjärjestys on esitetty kokonaisuudessaan yhtiön internetsivuilla.

Maaliskuun 23. päivänä 2011 pidetty yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenten lukumääräksi kahdeksan jäsentä, jotka valittiin toimikaudeksi, joka päättyy ensimmäisen vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Atul Chopra erosi hallituksesta 21.10.2011.

Tecnotreen hallitus on arvioinut Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin mukaisesti jäsentensä riippumattomuuden yhtiöstä ja osakkeenomistajista. Arvioinnin perusteella kaikki seitsemän hallituksen jäsentä ovat riippumattomia yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.

Tecnotreen hallitus kokoontui vuoden 2011 aikana 24 kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistuminen hallituksen kokouksiin oli noin 91 prosenttia.

Hallituksen jäsenet

Hannu Turunen, s. 1957, diplomi-insinööri, MBA
Hallituksen puheenjohtaja, 2009–23.3.2011
Hallituksen jäsen, 2008–
Päätoimi: Managing Partner, Magnolia Ventures Oy, 2001–

Johan Hammarén, s.1969, oikeustieteen kandidaatti, KTM
Hallituksen varapuheenjohtaja 2010–23.3.2011
Hallituksen jäsen, 2007–
Päätoimi: Perustajaosakas, Johtaja, Fondia Oy, 2006–

Christer Sumelius, s. 1946, diplomiekonomi
Hallituksen jäsen, 2001–
Päätoimi: Toimitusjohtaja, Investsum Ab, 1984–

Harri Koponen, s. 1962, eMBA, taloustieteen tohtori h.c.
Hallituksen puheenjohtaja 23.3.2011 alkaen-
Hallituksen jäsen, 2008–
Päätoimi: Toimitusjohtaja ja hallituksen puheenjohtaja, Oy Osaka Ltd., 2010-

Pentti Heikkinen, s.1960, ekonomi,
Stanford Graduate School of Business (Stanford Executive Program 2001)
Hallituksen jäsen, 2009–
Päätoimi: Perustaja ja toimitusjohtaja, Gateway Technolabs Finland Oy, 2008–

David K. White, s.1950, BSc (eng.)
Hallituksen jäsen 2009–

Ilkka Raiskinen, s. 1962, diplomi-insinööri
Hallituksen varapuheenjohtaja 23.3.2011-
Hallituksen jäsen 2010–
Päätoimi: Aletheia Oy, johdon konsultti, 2009–

Seuraava henkilö oli hallituksen jäsen 21.10.2011 asti: Atul Chopra, s.1962, auktorisoitu tilintarkastaja, LL.B Bachelor of Commerce (Hons.)

Hallituksen valiokunnat

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on avustaa yrityksen hallitusta varmistamaan, että yrityksellä on koko sen toiminnan kattava riittävä sisäinen valvontajärjestelmä. Lisäksi valiokunta avustaa hallitusta huolehtimaan siitä, että yrityksen kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Valiokunnan tehtävänä on myös seurata, että yrityksen toiminta ja sisäinen valvonta on järjestetty lakien, määräysten, sekä hyvän johtamis- ja hallintojärjestelmän edellyttämällä tavalla, sekä valvoa sisäisen tarkastuksen toimintaa. Tarkastusvaliokunnan tehtävät on määritelty työjärjestyksessä.

Sen mukaisesti valiokunnan tehtävänä on:

- seurata tilinpäätösraportoinnin prosessia
- valvoa taloudellista raportointiprosessia
- seurata yhtiön sisäisen valvonnan, mahdollisen sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta
- käsitellä yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annettavaan selvitykseen sisältyvää kuvausta taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä
- seurata tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta
- arvioida lakisääteisen tilintarkastuksen tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja erityisesti oheispalvelujen tarjoamista tarkastettavalle yhtiölle
- valmistella tilintarkastajan valintaa koskeva päätösehdotus
- seurata yhtiön taloudellista tilannetta sekä
- pitää yhteyttä tilintarkastajaan ja käydä läpi tilintarkastajan tarkastusvaliokunnalle laatimia raportteja.

Työjärjestys on esitetty kokonaisuudessaan yhtiön internetsivuilla.

Tarkastusvaliokuntaan kuuluu neljä hallituksen jäsentä: Harri Koponen (puheenjohtaja), Johan Hammarén, Hannu Turunen ja David White. Kokouksiin osallistuu säännöllisesti myös yhtiön toimitusjohtaja ja talousjohtaja.

Tarkastusvaliokunta kokoontui vuoden 2011 aikana 4 kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistuminen valiokunnan kokouksiin oli noin 94 prosenttia.

Palkitsemis- ja nimitysvaliokunta

Palkitsemis- ja nimitysvaliokunta avustaa hallitusta hallituksen jäsenten valinnan valmistelussa, toimitusjohtajan ja muun johdon palkitsemis- ja nimitysasioiden valmistelussa sekä muun henkilöstön palkitsemisjärjestelmien valmistelussa. Palkitsemis- ja nimitysvaliokunnan tehtävät on määritelty työjärjestyksessä.

Sen mukaan valiokunnan tehtäviin kuuluu:

- yhtiökokoukselle tehtävän hallituksen jäseniä koskevan ehdotuksen valmistelu
- yhtiökokoukselle tehtävän hallitusten jäsenten palkitsemisasiota koskevan ehdotuksen valmistelu
- hallituksen jäsenten seuraajaehdokkaiden etsiminen
- yhtiökokoukselle tehtävän hallituksen jäseniä koskevan ehdotuksen esittely
- toimitusjohtajan ja muun johdon nimitysasioiden valmistelu sekä heidän seuraajiensa kartoittaminen
- toimitusjohtajan ja muun johdon palkkauksen ja muiden taloudellisen etuuksien valmistelu
- yhtiön palkitsemisjärjestelmiä koskevien asioiden valmistelu
- toimitusjohtajan ja muun johdon palkitsemisen arviointi sekä huolehtiminen palkitsemisjärjestelmien tarkoituksenmukaisuudesta
- palkka- ja palkkioselvitykseen liittyviin kysymyksiin vastaaminen yhtiökokouksessa.

Työjärjestys on esitetty kokonaisuudessaan yhtiön internetsivuilla.

Palkitsemis- ja nimitysvaliokuntaan kuuluu neljä hallituksen jäsentä: Christer Sumelius (puheenjohtaja), Johan Hammarén, Harri Koponen ja Ilkka Raiskinen.

Valiokunta kokoontui vuoden 2011 aikana 11 kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistuminen valiokunnan kokouksiin oli noin 86 prosenttia.

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtajan tehtävä on Tecnotreen liiketoiminnan johtaminen ja kehittäminen Suomen osakeyhtiölain sekä yhtiön hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja saa ryhtyä yhtiön toiminnan laajuuden ja laadun huomioon ottaen epätavallisiin tai laajakantoisiin toimiin vain hallituksen valtuuttamana.

Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito järjestetty luotettavalla tavalla. Toimitusjohtajan vastuulla ovat myös sijoittajasuhteet, konserniviestintä, pitkän aikavälin strategia- ja taloussuunnittelu sekä merkittävät operatiiviset päätökset ja niiden toteuttamisen valvonta. Toimitusjohtaja valmistelee hallituksen kokouksissa käsiteltävät asiat ja raportoi tehtävistään hallitukselle.

Kaj Hagros, s. 1970, diplomi-insinööri, MBA
Toimitusjohtaja, 1.11.2010-

Johtoryhmän jäsenet

Tecnotree-konsernilla oli vuoden 2011 lopussa nelijäseninen johtoryhmä, johon kuuluivat toimitusjohtaja, kaupallinen johtaja, ratkaisutoimitusyksikön johtaja ja talousjohtaja. Johtoryhmän puheenjohtajana toimii toimitusjohtaja.

Johtoryhmän tehtävänä on toimitusjohtajan avustaminen, yhtiön liiketoimintojen valvominen ja kehittäminen asetettujen strategioiden ja tavoitteiden mukaisesti, konsernitason menettelytapojen luominen, riskienhallintaprosessien tukeminen, yhtenäisen henkilöstöpolitiikan ja palkitsemiskäytännön seuraaminen sekä sidosryhmäsuhteiden hoitaminen. Johtoryhmä kokoontuu vähintään kerran kuussa.

Kaj Hagros, s. 1970, DI, MBA

Päätoimi: toimitusjohtaja, 1.11.2010–

Timo Laaksonen, s. 1965, KTM

Päätoimi: kaupallinen johtaja, 11.10.2011–

Padma Ravichander, s. 1959

11.10.2011 alkaen

Päätoimi: ratkaisutoimitusyksikön johtaja, Tecnotree Convergence Ltd:n toimitusjohtaja

Tuomas Wegelius, s. 1955, ekonomi

Päätoimi: talousjohtaja, 2006–

Johtoryhmän jäsenenä olivat:

Atul Chopra, s. 1962, liiketoimintajohtaja, 2009–1.2.2011

Naim Kazi, s. 1956, tekninen johtaja 2009–31.12.2011

Sisäisen valvonnan ja riskinhallinnan tavoitteet

Sisäisen valvonnan ja raportoinnin tavoite on varmistaa, että yrityksen toiminta on tehokasta, tieto on luotettavaa, vallitsevaa lainsäädäntöä ja sisäisiä toimintaperiaatteita noudatetaan. Yrityksen talousjohto on vastuussa sisäisen valvonnan suorittamisesta ja ohjeistuksesta tarkastusvaliokunnan ohjeistuksen mukaan.

Riskienhallinnan tehtävänä on yhtiön liiketoimintaan ja toimintaympäristöön vaikuttavien merkittävimpien riskien tunnistaminen, hallinta ja seuraaminen siten, että yhtiön strategiset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan mahdollisimman hyvin. Konsernin johtoryhmä on vastuussa riskienhallintaprosessista.

Valvontatoimenpiteet

Pääasialliset valvontatoimenpiteet ovat ajankohtaisten ennusteiden laadinta, toteutuneiden, ennustettujen ja aikaisempien kausien tietojen poikkeamien analysointi ja tapahtuma- ja prosessitason valvontatoimenpiteet sekä sisäiset tarkastukset.

Vuosibudjetit laaditaan ja yksityiskohtaiset tavoitteet asetetaan strategisten suunnitelmien perusteella. Henkilökohtaiset tavoitteet asetetaan ja niiden toteutumista seurataan kehityskeskusteluissa. Konsernin budjetti tehdään ja esitellään hallitukselle. Päivitetty ennuste esitetään kuukausittaisessa hallituksen kokouksessa. Kuukausiraportoinnissa esitetään päättyneen kauden viimeisin ennuste, toteuma ja seuraavan kauden ennuste.

Yrityksen talousjohto yhdessä muun johdon kanssa pyrkii varmistamaan kuukausiraportoinnin virheettömyyden. Linjaorganisaatio on vastuussa budjeteista ja ennusteista. Konsernin talousjohdon tehtävä on koota nämä budjetit ja ennusteet hyväksytyjen aikataulujen mukaisesti ja valvoa suunnitelmien luotettavuutta. Hallitukselle raportoidaan suunnitelmien ja toteuman olennaiset eroavaisuudet ja mahdolliset virheet korjaustoimenpiteineen.

Konsernin talousjohto suorittaa ulkoisen ja sisäisen raportoinnin oikeellisuuden valvontaa. Liiketoiminnan luonteesta johtuen talousjohdon suorittamassa valvonnassa painotetaan erityisesti liikevaihdon tuloutumista ja myyntisaamisten seurantaa.

Riskienhallinta

Vuosittain tehtävät riskiarvioinnit määrittelevät suurimmat riskit, toimenpiteet ja vastuuhenkilöt. Konsernin valuutta-, korko- ja likviditeettiriskien hallinnasta sekä operatiivisia riskejä koskevasta vakuutuksista vastaa yhtiön talousjohto.

Yhtiön johtoryhmä käsittelee riskejä ja niiden hallintaa kokouksissaan säännöllisesti ja raportoi kokonaisvaltaisen riskiarvion hallitukselle ja sen tarkastusvaliokunnalle.

Konsernin käytössä olevat raportointi- ja valvontatavat vähentävät taloudelliseen raportointiin liittyviä riskejä: Suurin osa myyntiin liittyvistä tapahtumista on emoyhtiössä, yhtiöt noudattavat samaa tilikarttaa ja IFRS-sääntöjä sekä käyttävät samoja, kattavan tiedon sisältäviä, ohjelmistoja, varainhallinto ja rahoitus on keskitetty konsernihallintoon sekä sopimukset ja toimintaohjeet on tallennettu helposti käytettävään arkistoon.

Suosituksiset ja toimintaperiaatteet

Yrityksen hallintoa ja ohjausta suoritetaan kirjallisten toimintaperiaatteiden avulla. Myyntisopimusten tekoon, luottopäätöksiin, varainhallintaan, valuuttasuojauksiin, ostoihin ja asioiden hyväksymiseen tehdyt linjaukset ovat yrityksen tärkeimmät toimintaperiaatteet. Konsernitason toimintaperiaatteet hyväksytään hallituksella. Tytäryhtiöiden ja ulkomaisten toimipisteiden omat suositukset ja toimintaperiaatteet ovat linjassa konsernitason suositusten ja toimintaperiaatteiden kanssa.

Sisäinen valvonta

Sisäisen tarkastuksen suunnitelma esitellään hallituksen tarkastusvaliokunnalle ulkoisen tilintarkastussuunnitelman

kanssa vuosittain. Sisäiset tarkastukset suoritetaan käyttämällä ulkopuolisia asiantuntijoita, tilintarkastajia tai oman kokeneen ja kyseisestä tarkastuskohteesta riippumattoman henkilökunnan voimin.

Tilintarkastus

Lakisääteisen tilintarkastuksen pääasiallisena tehtävänä on todentaa, että tilinpäätös antaa päättyneeltä tilikaudelta oikeat ja riittävät tiedot konsernin tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilintarkastaja raportoi havainnoistaan tarkastusvaliokunnalle säännöllisesti ja antaa osakkeenomistajille tilintarkastuskertomuksen vuositilinpäätöksen yhteydessä.

Tecnotreen tilintarkastajana toimi tilikaudella 2011 KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Sixten Nyman.

Sisäpiirihallinto

Tecnotree noudattaa NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta. Yhtiössä on laadittu myös oma sisäpiiriohje, joka sisältää ohjeet pysyville ja hankekohtaisille sisäpiiriläisille. Ohjeet on jaettu kaikille sisäpiiriläisille, ja ne ovat koko henkilöstön saatavilla. Tecnotree pitää sisäpiirirekisteriään Euroclear Finland Oy:n SIRE-järjestelmässä.

Viestintä ja tiedotus

Varmistukseen yhtiön tavoitteiden saavuttamisesta yhtiön johto hankkii taloudellista ja muuta tietoa käyttöönsä. Soveltuvien osin tätä tietoa kanavoidaan myös Tecnoteen henkilöstölle vähintään kerran neljännesvuodessa pidettävässä henkilöstön kokouksessa. Henkilökuntaa kannustetaan palautteen antoon sekä raportoimaan mahdollisista väärinkäytöksistä joko näissä kokouksissa tai muulla soveltuvalla tavalla.

Kaikki ulkoinen viestintä tapahtuu yhtiön tiedonantopolitiikan mukaan. Tämä tiedonantopolitiikka löytyy www.tecnotree.com -sivuilta.

Poikkeama hallinnointikoodin suosituksesta

Tecnotree poikkeaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksesta n:o 9 hallituksen kokoonpanon osalta siten, että hallituksessa ei tällä hetkellä ole edustettuna molempia sukupuolia. Yhtiö pitää tärkeänä, että sen hallituksen jäsenillä on vahva toimialatuntemus ja vuonna 2011 valittuun hallitukseen ei valitettavasti saatu sopivan kokemuksen omaavaa naisjäsentä. Vuoden 2012 yhtiökokoukselle on tarkoitus esittää hallituksen jäseniksi molempia sukupuolia edustavia henkilöitä.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Osakkeet ja osakepääoma

Tecnotreellä on yksi osakesarja, ja kaikilla osakkeilla on yhtäläinen äänioikeus.

Vuoden 2011 lopussa Tecnotree-konsernin oma pääoma oli 49,5 miljoonaa euroa (72,1) ja osakepääoma 4,7 miljoonaa euroa. Osakkeiden määrä oli 73 630 977. Yhtiön hallussa oli 134 800 osaketta vastaten 0,18 prosenttia yhtiön koko osakemäärästä ja osakkeiden äänimäärästä. Yhtiön hallussa olevilla osakkeilla ei ole äänioikeutta, eikä niille makseta osinkoa.

Oma pääoma osaketta kohden oli 0,67 euroa (0,98). Yhtiön osakkeista 99,95 prosenttia on liitetty Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään arvo-osuusjärjestelmään.

Osakkeiden noteeraus

Tecnotreen osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n päälistalla. Yhtiön kaupankäyntitunnus on TEM1V.

Hallituksen valtuudet

Valtuutus päättää osakeannista sekä erityisten oikeuksien antamisesta

Tecnotreen 23.3.2011 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 17 800 000 uuden osakkeen antamisesta ja/tai yhtiön hallussa olevien osakkeiden luovuttamisesta joko maksua vastaan tai maksutta. Uudet osakkeet voidaan antaa ja yhtiöllä olevat omat osakkeet luovuttaa yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajien etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Hallitus voi päättää maksuttomasta osakeannista myös yhtiölle itselleen. Hallitus voi antaa valtuutuksen puitteissa myös osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja erityisiä oikeuksia. Valtuutus on voimassa yhden vuoden yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Valtuutus omien osakkeiden hankkimiseen

Tecnotreen 23.3.2011 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 7 360 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Omat osakkeet voidaan hankkia vapaalla omalla pääomalla muussa kuin osakkeenomistajien omistusten suhteessa NASDAQ OMX Helsinki Oy:n järjestämän julkisen kaupankäynnin välityksellä niille julkisessa kaupankäynnissä muodostuneeseen hankintahetken käypään arvoon. Osakkeita voidaan hankkia yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, käytettäväksi yrityskauppojen tai muiden yhtiön liiketoiminnan kehittämiseen liittyvien järjestelyiden toteuttamisessa, investointien rahoittamisessa, käytettäväksi osana yhtiön kannustusjärjestelmien toteuttamisessa, tai muutoin yhtiöllä pidettäväksi, edelleen luovutettavaksi tai mitätöitäväksi hallituksen päättämällä tavalla ja päättämässä laajuudessa. Hankkimisvaltuutus on voimassa yhden vuoden yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Hallitus ei ole käyttänyt valtuutusta tilikauden aikana.

Osakkeenomistajat

Tecnotreellä oli 31.12.2011 yhteensä 6 157 arvo-osuusjärjestelmään merkittyä osakkeenomistajaa. Näistä 6 149 kappaletta oli suoria omistuksia ja 8 kappaletta hallintarekisterien kautta olevia omistuksia.

Kymmenen suurimman osakkeenomistajan hallussa oli 31.12.2011 yhteensä 37,94 prosentti yhtiön osakkeista ja äänimäärästä. Tecnotreen osakkeista oli 31.12.2011 ulkomaisessa omistuksessa yhteensä 15,12 prosenttia, joista 15,09 prosenttia oli suoria omistuksia ja 0,03 prosenttia hallintarekistereiden kautta olevia omistuksia. Osakastietoja ylläpidetään Euroclear Finland Oy:ssä.

Omistusjakauma sektoreittain 31.12.2011

	<i>Osakkeita, kpl</i>	<i>%</i>
Yritykset	9 346 278	12,69
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	13 488 545	18,32
Julkisyhteisöt	144 459	0,20
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	385 262	0,52
Kotitaloudet yhteensä	39 096 093	53,10
Ulkomaiset omistajat	11 132 740	15,12
Yhteensä	73 593 377	99,95
Yhteistilillä	37 600	0,05
Liikkeeseen laskettu määrä	73 630 977	100,0
Hallintarekisterissä	9 455 069	12,84

Tecnotreen osake ja kurssikehitys

Tecnotreen osakkeita vaihdettiin 1.1.–31.12.2011 Helsingin Pörssissä yhteensä 22 829 772 kappaletta (10 002 577 euroa), eli 31,0 prosenttia osakkeiden kokonaismäärästä.

Tilikauden aikana osakkeen ylin hinta oli 0,63 euroa ja alin 0,33 euroa. Keskimurssi oli 0,44 euroa ja osakkeen päätöskurssi 31.12.2011 oli 0,38 euroa. Osakekannan markkina-arvo oli tilikauden päättyessä 27 979 771 euroa.

Lunastusvelvollisuus

Tecnotreen yhtiöjärjestyksen 14 §:n mukaan osakkeenomistaja, jonka osuus yhtiön kaikista osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä saavuttaa tai ylittää 33 1/3 prosenttia tai 50 prosenttia, on velvollinen lunastamaan muiden osakkeenomistajien vaatimuksesta näiden osakkeet ja niihin oikeuttavat arvopaperit yhtiöjärjestyksen 14 §:ssä tarkemmin määrätyn edellytyksin.

Johdon osakkeenomistus

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan omistamien Tecnotreen osakkeiden yhteismäärä 31.12.2011 oli 2 350 030 kappaletta, joka sisältää henkilöiden omat, alaikäisten lasten ja määräysvaltayhteisöjen omistukset. Näiden osakkeiden yhteenlaskettu osuus yhtiön koko osakemäärästä ja osakkeiden äänimäärästä oli 3,19 prosenttia.

Tecnotreen johtoryhmä (pl. toimitusjohtaja) omisti 31.12.2011 yhtiön osakkeita 21 216 kpl.

Johdon optio-omistukset

Toimitusjohtajan omistamien Tecnotreen optioiden yhteismäärä 31.12.2011 oli 490 000 kappaletta. Tecnotreen johtoryhmän omistamien Tecnotreen optioiden yhteismäärä 31.12.2011 poissuljettuna toimitusjohtajan omistus, oli 736 666 kappaletta. Hallituksen jäsenet eivät omistaneet Tecnotreen optioita 31.12.2011.

Yhtiön osinkopolitiikka

Tecnotreen osingonjakopolitiikkana on esittää yhtiökokouksen hyväksyttäväksi tuloskehitystä noudattavaa ja lain säännökset täyttävää osinkoa.

Osakassopimukset ja liputusilmoitukset

Tecnotreellä ei ole tiedossaan osakassopimuksia, jotka liittyisivät yhtiön omistukseen tai äänivallan käyttöön. Vuoden 2011 aikana yhtiö ei ole vastaanottanut liputusilmoituksia.

Optio-ohjelmat

Yhtiöllä oli tilikauden aikana voimassa vuosien 2006 ja 2009 optio-ohjelmat. 2009A-optioiden merkintäaika päättyi 31.3.2011 ja 2006B-optioiden 30.4.2011.

Optioiden tilanne oli 31.12.2011 seuraava:

Optiolajit

Optiolaji	Määrä, enintään	Määrä, jaettu	Merkintäaika	Merkintä-hinta
2006C	667 000	647 000	1.4.2009–30.4.2012	0,98
Yhteensä	667 000	647 000		
2009B	2 394 013	1 408 206	1.4.2010–31.3.2012	0,86
2009C	3 420 018	1 917 511	1.4.2011–31.3.2013	0,86
Yhteensä	5 814 031	3 325 717		
2006 ja 2009 yhteensä	6 481 031	3 972 717		

Osa optio-oikeuksista 2009B ja 2009C vapautuu avainhenkilön käytettäväksi suoritusarvioinnin perusteella. Optio-oikeudet ovat osa avainhenkilöiden kannustin- ja sitouttamisjärjestelmää.

Yhtiön kaikkia liikkeeseen laskemia optio-oikeuksia oli 31.12.2011 jäljellä yhteensä 6 481 031 kappaletta. Optio-oikeuksien perusteella merkittävien osakkeiden osuus oli enintään 8,09 % yhtiön osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänistä mahdollisen osakepääoman korotuksen jälkeen. Kaikista voimassaolevista optio-oikeuksista yhtiön hallussa oli 31.12.2011 vielä 2 508 314 kappaletta. Jaettujen optio-oikeuksien laimennusvaikutus oli 31.12.2011 enimmillään 5,12 %.

Osakkeenomistajat 31.12.2011

Yhtiön 10 suurinta omistajaa

	Osakkeita, kpl	%osakkeista ja äänistä
Nordea Pankki Suomi Oyj	7 236 074	9,83
Hammaren Lars-Olof	5 281 088	7,17
The Orange Company Oy	2 600 000	3,53
APC Securities (India) Private Limited	2 260 434	3,07
Mandatum Henkivakuutusyhtiö	2 224 508	3,02
Carlyle Indiasoft Limited	2 112 733	2,87
Atul Chopra	1 701 821	2,31
Nasdaq OMXBS/Skandinaviska Enskilda Banken AB	1 619 956	2,20
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva	1 533 000	2,08
Aparna Advisory Services Private Ltd	1 368 780	1,86
	27 938 394	37,94

Omistusmääräjakauma 31.12.2011

Osakkeita, kpl	Omistuksia	%	Osakemäärä, kpl	%
1–500	2 340	37,99	544 396	0,73
501–1 000	1 029	16,71	875 683	1,19
1 001–5 000	1 705	27,69	4 443 245	6,03
5 001–10 000	473	7,68	3 647 898	4,95
10 001–50 000	451	7,33	10 212 158	13,87
50 001–100 000	77	1,25	5 619 651	7,63
100 001–500 000	62	1,01	12 714 379	17,27
500 000 <	20	0,33	35 535 967	48,26
Yhteistilillä			37 600	0,05
Yhteensä	6157	100	73 630 977	100

Tietoa osakkeenomistajille

Osakkeen perustiedot

Listaus:	NASDAQ OMX Helsinki Oy
Kaupankäyntitunnus:	TEMV1
ISIN-koodi:	FI0009010227
Osakemäärä 31.12.2011:	73 630 977
Segmentti:	Small Cap
Toimiala:	Teknologia

Tecnotreen sijoittajasuhdetoiminnan tehtävänä on antaa pääomamarkinoille avointa ja luotettavaa tietoa yrityksestä, lisätä yhtiön tunnettua ja tukea sen osakkeen oikean hinnan muodostumista sekä palvella osakkeenomistajia ja muita pääomamarkkinaosapuolia. Säännönmukaisen tiedottamisen tavoitteena on tarjota ajankohtaista tietoa tasapuolisesti. Tecnotree on julkistanut tiedonantopolitiikkansa yhtiön verkkosivuilla www.tecnotree.com

Ellei toisin mainita, pörssitiedotteet sekä Tecnotreen toimintaa ja kehitystä koskevat lausunnot hyväksyy yhtiön toimitusjohtaja. Kun kyse on taloudellisesta tiedosta, sijoittajaviestintään osallistuu yhtiön talousjohtaja.

Tulostiedot ja yhtiökokous vuonna 2012

- Tilinpäätös 1.1.–31.12.2011 1.2.2012, vk 5
- Varsinainen yhtiökokous 2012 28.3.2012, vk 13
- Osavuositarkastus 1.1.–31.3.2012 27.4.2012, vk 17
- Osavuositarkastus 1.1.–30.6.2012 8.8.2012, vk 32
- Osavuositarkastus 1.1.–30.9.2012 31.10.2012, vk 44

Osavuositarkastukset ja vuosikertomus julkaistaan suomeksi ja englanniksi. Julkaisut löytyvät osoitteesta www.tecnotree.com.

Tiedotustilaisuudet ja suljettu jakso

Tecnotree järjestää analytikoille, sijoittajille ja medialle tiedotustilaisuuksia tulosjulkistusten yhteydessä. Yhtiö noudattaa kolmen viikon suljettua jaksoa ennen tulostiedotteiden julkistamista.

Osakkeenomistajien osoitteenmuutokset

Osakkeenomistajien osoitteenmuutokset pyydämme ilmoittamaan arvo-osuustiliä hoitavaan pankkiin tai pankkiiriliikkeeseen. Euroclear Finland Oy voi päivittää ainoastaan järjestelmässään olevien arvo-osuustilien tietoja. Tecnotree ei ylläpidä osoiterekisteriä.

Tecnotreetä seuraavat analytikot

Tiedot Tecnotreetä seuraavista analytikoista löytyvät osoitteesta www.tecnotree.com

Sisäpiirirekisteri

Tietoa yhtiön julkisesta sisäpiiristä löytyy osoitteesta www.tecnotree.com tai Euroclear Finland Oy, Urho Kekkosen katu 5 C, 00100 Helsinki

Hallinnointiperiaatteet

Tietoa Tecnotreen hallinnointiperiaatteista löytyy osoitteesta www.tecnotree.com.

Sijoittajayhteydet

Tuomas Wegelius, talousjohtaja
puh. (09) 8047 8650
faksi (09) 8047 8212
tuomas.wegelius@tecnotree.com

Tuija Kerminen, koordinaattori
puh. (09) 8047 8767
faksi (09) 8047 8212
tuija.kerminen@tecnotree.com

Julkaisujen tilaaminen

Tilaukset sähköpostilla info (at) tecnotree.com

Tiedotteet vuonna 2011

Tammikuu

17.1.2011 Pörssitiedote
Vuosikooste Tecnotreen tiedotteista 2010

Helmiku

1.2.2011 Pörssitiedote
Muutoksia Tecnotree Oyj:n johdossa

2.2.2011 Tilinpäätöstiedote
Tecnotree Oyj:n tilinpäätöstiedote 1.1.-31.12.2010 (tilintarkastamaton)

14.2.2011 Pörssitiedote
Tecnotree linjaa strategiansa kasvulle: Uudelleenasemointi kehittämään operaattoreiden digitaalisia markkinapaikkoja

15.2.2011 Lehdistötiedote
Tecnotree auttaa operaattoripalvelujen tarjoajia luomaan personoituja ja asiakaslähtöisiä digitaalisia markkinapaikkoja tuomalla markkinoille uuden tuote- ja katkaisuvalikoiman

18.2.2011 Pörssitiedote
Sopimus Atul Chopran kanssa

18.2.2011 Pörssitiedote
Korjaus edellisen tiedotteen otsikkoon: Sopimus Atul Chopran ja muiden osapuolten kanssa

Maaliskuu

1.3.2011 Pörssitiedote
Yhtiökokouskuutsu

1.3.2011 Pörssitiedote
Tecnotreen vuosikertomus ja selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2010 julkaistu

23.3.2011 Pörssitiedote
Näkymät vuodelle 2011

23.3.2011 Pörssitiedote
Tecnotree Oyj:n varsinaisen yhtiökokouksen päätöksiä

Huhtikuu

18.4.2011 Pörssitiedote
Tecnotree sai 2,3 miljoonan dollarin tilauksen Keski-Aasiasta

19.4.2011 Pörssitiedote
Tecnotree on solminut sopimuksen viestintäpalvelujärjestelmän toimituksesta merkittävälle operaattorille Aasian-Tyynenmeren alueella

20.4.2011 Pörssitiedote
Tecnotree sai 3,3 miljoonan dollarin tilauksen operaattoriryhmältä Latinalaisesta Amerikasta

29.4.2011 Osavuositiedote
Tecnotree Oyj:n osavuositiedote 1.1.-31.3.2011 (tilintarkastamaton)

Kesäkuu

3.6.2011 Pörssitiedote

Tecnotree voitti 3,8 miljoonan dollarin Convergent Billing, Subscription Management ja Customer Care tilauksen Afrikasta

3.6.2011 Pörssitiedote

Korjaus edellisen tiedotteen otsikkoon ja toisen kappaleen sanamuotoon (vain suomeksi): Tecnotree voitti 3,8 miljoonan dollarin integroidun laskutuksen, tilaajahallinnan ja asiaskaspalvelujärjestelmän tilauksen Afrikasta

29.6.2011 Pörssitiedote

Tecnotree sai 4,1 miljoonan dollarin tilauksen Latinalaisesta Amerikasta

30.6.2011 Pörssitiedote

Tecnotree sai 15,9 miljoonan dollarin laajennustilaukset

Heinäkuu

13.7.2011 Pörssitiedote

Tecnotree on voittanut 1 miljoonan euron reaaliaikaisen palvelumediointikaupan Euroopasta

Elokuu

10.8.2011 Osavuositiedote

Tecnotree Oyj:n osavuositiedote 1.1.-30.6.2011 (tilintarkastamaton)

Syyskuu

20.9.2011 Lehdistötiedote

Tecnotreen viestintäkumppaniksi telecom-toimialakonkari Mi liberty Lontoosta

28.9.2011 Lehdistötiedote

GSM-operaattori Mattel lanseerasi yhteistyössä Tecnotreen kanssa Ringback Tone -palvelun Mauritaniassa

Lokakuu

11.10.2011 Pörssitiedote

Tecnotree uusii organisaatiotaan

18.10.2011 Pörssitiedote

Tecnotree on vastaanottanut toimeenpanomääräyksen delhiläiseltä tuomioistuimelta

21.10.2011 Pörssitiedote

Atul Chopra on eronnut Tecnotree Oyj:n hallituksesta

26.10.2011 Osavuositiedote

Tecnotree Oyj:n osavuositiedote 1.1.-30.9.2011 (tilintarkastamaton)

26.10.2011 Pörssitiedote

Tecnotree Oyj:n hallitus päätti avainhenkilöiden kannustinjärjestelmästä

Marraskuu

2.11.2011 Pörssitiedote

Tecnotreen taloudellinen raportointi ja yhtiökokous vuonna 2012

10.11.2011 Lehdistötiedote

Tecnotree kannustaa afrikkalaisia operaattoreita parantamaan tehokkuuttaan yhtenäistämällä puhe- ja viestintäpalveluja

Joulukuu

8.12.2011 Lehdistötiedote

Tecnotree vahvistaa asemaansa Afrikassa toimittamalla integroidun laskutus- ja asiakaspalvelujärjestelmän sekä numeron siirrettävyyss- ja yhdysliikenteen laskutusratkaisun matkapuhelinoperaattorille Ghanaan

13.12.2011 Lehdistötiedote

Tecnotree on valittu Gartnerin 'Integrated revenue and Customer management for CSPs' ;Magic Quadrant -nelikenttään

20.12.2011 Pörssitiedote

Tecnotree on saanut uuden merkittävän 30,5 miljoonan dollarin sopimuksen Latinalaisesta Amerikasta

Tiedonantopolitiikka

Tecnotree Oyj:n tiedonantopolitiikka

Tarkoitus

Tecnotree Oyj:n osake on listattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:n päälistalla. Yhtiö noudattaa tiedonantopolitiikassaan Suomen ja EU:n lainsäädäntöä sekä pörssin ja Rahoitustarkastuksen ohjeita ja määräyksiä.

Keskeiset periaatteet

Tecnotreen noudattaman viestinnän keskeisiä periaatteita ovat avoimuus, rehellisyys, johdonmukaisuus ja selkeys. Yhtiön tavoitteena on antaa kaikille sidosryhmille tasapuolisesti ja viivytyksettä oikeaa ja ajantasaista tietoa yhtiön toiminnasta.

Julkistettavat tiedot

Pörssitiedotteilla kerrotaan yhtiön koon ja toiminnan laajuuden kannalta merkittävistä asioista ja tapahtumista, joilla arvioidaan olevan olennaista vaikutusta osakkeen arvoon.

Tecnotree tiedottaa asiakkailtaan saamansa vähintään 1,7 miljoonan euron suuriset tilaukset, mikäli asiakas antaa siihen luvan. Tecnotree voi julkistaa kaksi tai useampia normaaleja tilauksia samassa tiedotteessa, jos näillä kaupoilla katsotaan olevan merkitystä yhtiön kehityksen kannalta. Tällöin tilausten ja julkistamisen välillä voi olla viive.

Yrityskaupoista tiedotetaan, kun aiesopimus on allekirjoitettu, mikäli sopimuksen syntymistä pidetään todennäköisenä. Muussa tapauksessa tiedotetaan vasta, kun lopullinen sopimus on allekirjoitettu.

Nimityksistä tiedotetaan, mikäli ne koskevat muutoksia konsernin johtoryhmässä tai hallituksessa. Merkittävistä konsernirakennetta koskevista organisaatiomuutoksista julkaistaan pörssitiedote.

Tulosvaroitusta annetaan, jos yhtiö arvioi, että sen taloudellisen aseman kehitys, tulosennuste tai tulevaisuuden näkymät ovat oleellisesti muuttuneet aiemmin julkaistuista. Tulosvaroituksesta annetaan aina pörssitiedote.

Komentointi markkinoilla liikkuvista tiedoista

Tecnotree ei kommentoi keskeneräisiä asioita, markkinoilla liikkuvia huhuja, osakekurssin kehitystä, kilpailijoiden tai asiakkaiden toimia tai analyytikoiden ennusteita, ellei se ole välttämätöntä olennaisten tietojen oikaisemiseksi. Mikäli kuitenkin Tecnotreen osakkeen arvoon olennaisesti vaikuttava tieto on vuotanut julkisuuteen ennen aikaisesti, yhtiö julkaisee asiasta pörssitiedotteen.

Vastuut ja lausunnonantajat

Tecnotreen toimintaa, kehitystä ja julkistettuja tiedotteita koskevia lausuntoja antaa toimitusjohtaja, jollei tiedotteessa ole erikseen muuta mainittu. Taloudellisten tietojen osalta sijoittajasuhteita hoitaa myös talousjohtaja.

Kriisiviestinnän johtamisesta vastaa hallituksen puheenjohtaja tai toimitusjohtaja tai heidän määrämänsä.

Kieli ja kanavat

Kaikki olennaiset Tecnotreetä koskevat tiedot julkistetaan samanaikaisesti suomeksi ja englanniksi pörssin kautta, keskeisille tiedotusvälineille ja yhtiön verkkosivuilla, joilla on myös arkistot aiemmin julkistetuista tiedotteista. Muina kommunikointikeinoina käytetään tapaamisia ja tiedotustilaisuuksia.

Hiljainen jakso

Tecnotree noudattaa taloudellisessa tiedottamisessaan kolmen viikon pituista hiljaista aikaa ennen tulosjulkistamista. Kyseisenä ajanjaksona Tecnotree ei keskustele pääomamarkkinoiden tai tiedotusvälineiden edustajien kanssa Tecnotreen taloudellisesta asemasta eikä liiketoimintojen kehityksestä. Tulosjulkistusten ajankohdat ovat luettavissa Tecnotreen [www-sivujen Sijoittajasuhdekalenterista](#).

Tiedustelut [info \(at\) tecnotree.com](mailto:info@tecnotree.com)

(Tecnotree Oyj:n hallitus on vahvistanut tiedonantopolitiikan 21.10.2008)

Tilinpäätös

Hallituksen toimintakertomus

Kaikki jatkossa esitetyt luvut ovat tilikaudelta 2011 ja vertailukauden luvut ovat tilikaudelta 2010, ellei toisin mainita.

Hallituksen toimintakertomuksen vuodelle 2011 voi lukea kokonaisuudessaan alla olevasta linkistä.

Hallituksen toimintakertomus PDF.

Ennätyksellinen tilauskanta

Tilikauden liikevaihto oli 62,3 miljoonaa euroa (60,7) ja oikaistu liiketulos oli -1,7 miljoonaa euroa (-2,5). Liiketulos oli -11,1 miljoonaa euroa (-8,1) ja tilikauden tulos -15,6 miljoonaa euroa (-11,0).

Tilauskanta oli tilikauden lopussa ennätykselliset 40,4 miljoonaa euroa (31.12.2010: 14,3). Korkea tilauskanta johtui yhtiön 20.12.2011 tiedottamasta USD 30,5 miljoonan suuruisesta kaupasta Latinalaisesta Amerikasta.

Tecnotree on onnistunut hyödyntämään Intian yrityskaupan avulla syntyneitä myynnin ja tuotteiden synergioita uuden strategiansa avulla. Tämä on kestänyt aiemmin oletettua pidempään.

AVAINLUVUT	2011	2010
Liikevaihto, Me	62,3	60,7
Oikaistu liiketulos Me*	-1,7	-2,5
Liiketulos, Me	-11,1	-8,1
Tulos ennen veroja, Me	-9,9	-9,4
Katsauskauden tulos, Me	-15,6	-11,0
Osakekohtainen tulos, euroa	-0,21	-0,15
Tilauskanta, Me	40,4	14,3
Rahavirta investointien jälkeen, Me	-18,1	-10,6
Rahavarojen muutos, Me	-9,8	-9,8
Rahavarat, Me	6,7	16,7
Omavaraisuusaste %	50,7	66,4
Nettovelkaantumisaste %	43,1	3,3
Henkilöstö katsauskauden lopussa	926	858

*) Oikaistu liiketulos = liiketulos ennen tuotekehitysaktiiviteja, niiden poistoja ja kertaluonteisia kuluja. Erittely on kohdassa "Tuloskehitys".

Vuoden 2011 keskeiset tapahtumat

Vuoden 2011 liikevaihto oli 62,3 miljoonaa euroa eli hieman parempi kuin edellisenä vuonna (60,7). Yhtiö sai vuoden lopussa suurimman tilauksen koko toiminta-aikanansa. Tämän ja muiden saatujen tilauksien vuoksi tilauskanta vuoden lopussa on noussut vuoden takaisesta 14,3 miljoonasta eurosta 40,4 miljoonaan euroon.

Vuoden 2011 heikon ensimmäisen neljänneksen jälkeen sekä toinen että kolmas vuosineljännes olivat parempia ja oikaistu liiketulos oli positiivinen. Tilikauden toiminnan kannalta myös neljäs neljännes olisi ollut positiivinen, mutta 2,8 miljoonan euron Libyan valtion omistaman asiakkaan saatavia koskevan arvonalentumiskirjauksen vuoksi vuosineljänneksen oikaistu liiketulos oli 2,0 miljoonaa euroa tappiolla. Koko vuoden aikana näihin saataviin kirjattiin yhteensä 4,4 miljoonan euron suuruiset arvonalentumiset. Ilman tätä koko vuoden oikaistu liiketulos olisi ollut 2,7 miljoonaa euroa positiivinen.

Myynti kaikilla maantieteellisillä alueilla oli vastaavalla tasolla vuoteen 2010 verrattuna. Yhtiö on päättäneen vuoden aikana toteuttanut strategia- ja organisaatiouudistuksen, joka tähtää liiketoiminnan ja kannattavuuden kasvuun, sekä laadukkaampaan asiakaspalveluun vuonna 2012. Suurin osa Tecnotreen myynnistä tapahtuu kehittyvillä markkinoilla, joihin ei kohdistu samanlaista talouskriisiä kuin Euroopan ja Pohjois-Amerikan talouksiin.

Liikevaihto ja myynti

Tecnotreen tilikauden liikevaihto nousi 2,6 prosenttia ja oli 62,3 miljoonaa euroa (60,7).

Tilikauden myynnistä on 27,7 miljoonaa euroa tuloutettu valmistumisasteen mukaan (IAS 11 Pitkäaikaishankkeet) ja 34,6 miljoonaa euroa luovutushetken mukaan (IAS 18 Tuotot).

LIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN	2011 Me	2010 Me	2011 %	2010 %
Amerikka (Pohjois-, Väli- ja Etelä-Amerikka)	23,3	25,2	37,5	41,5
Eurooppa	7,9	6,7	12,8	11,1
MEA (Lähi-itä ja Afrikka)	27,0	23,7	43,4	39,0
APAC (Aasia ja Tyynenmeren alue)	4,0	5,1	6,4	8,3
YHTEENSÄ	62,3	60,7	100,0	100,0

KONSERNIN TILAUSKANTA	2011 Me	2010 Me	2011 %	2010 %
Amerikka (Pohjois-, Väli- ja Etelä-Amerikka)	25,2	1,5	62,3	10,5
Eurooppa	3,6	2,6	9,0	17,9
MEA (Lähi-itä ja Afrikka)	11,1	9,3	27,5	65,4
APAC (Aasia ja Tyynenmeren alue)	0,5	0,9	1,2	6,3
YHTEENSÄ	40,4	14,3	100,0	100,0

Huolto- ja ylläpitosopimusmyynti oli 27,2 miljoonaa euroa (26,2), eli 43,6 prosenttia (43,2 %) liikevaihdosta.

Tuloskehitys

Tecnotreen liiketoiminta perustuu projektien myyntiin. Niistä kirjattavat tuotot ja kulut vaihtelevat huomattavasti vuosineljänneksittäin. Tämän vuoksi konsernin kannattavuutta on syytä tarkastella useamman kuin yhden vuosineljänneksen tuloksen perusteella.

TULOSLASKELMAN AVAINLUVUT, Me	2011	2010
Liikevaihto	62,3	60,7
Liiketoiminnan muut tuotot	0,2	0,0
Liiketoiminnan kulut ilman tuotekehitysaktivointien vaikutuksia ja kertaluonteisia kuluja	-64,2	-63,2
Oikaistu liiketulos	-1,7	-2,5
Tuotekehitysaktivoinnit	0,1	0,6
Tuotekehitysaktivointien poistot	-7,1	-6,1
Kertaluonteiset kulut	-2,4	
Liiketulos	-11,1	-8,1
Tulos ennen veroja	-9,9	-9,4

Oikaistu liiketulos oli 0,8 miljoonaa euroa korkeampi kuin vuotta aiemmin. Parannus olisi ollut vielä isompi, jollei tilikauden aikana olisi kirjattu 4,4 miljoonan euron suuruista arvon alentumista Libyan valtion omistamalta asiakkaalta olevista saatavista. Edellisellä tilikaudella näistä saatavista oltiin kirjattu 0,9 miljoonan euron suuruinen arvon alentuminen.

Tuotekehitysmenojen aktivoinneista ja niiden poistoista aiheutui nettomääräisesti 1,4 miljoonaa euroa tulosta heikentävä vaikutus vuotta aiempaan vertailukauteen nähden.

Tilikauden liiketulokseen sisältyy 2,4 miljoonan euron kertaluonteiset kulut, jotka liittyvät yhtiötä vastaan alkuvuonna nostetun kanteen sopimiseen.

Tilikauden verot olivat 5,6 miljoonaa euroa (1,6), sisältäen seuraavat erät:

TULOSLASKELMAN VEROT, Me	2011	2010
Emoyhtiön kuluksi kirjaamat lähdeverot	-1,6	-1,7
Konserniyhtiöiden tulokseen perustuvat verot	-3,6	-1,5
Laskennalliset verosaamiset Intian verohelpotuksista	1,0	0,8
Laskennallisen verovelan muutokset:		
-tuotekehitysmenojen aktivoinneista	1,3	1,1
-verotuksen kuluvarastosta Suomessa	-1,7	
-Intian osinkoverosta	-1,4	-0,8
Muut erät	0,3	0,5
TULOSLASKELMAN VEROT YHTEENSÄ	-5,6	-1,6

Tulos osaketta kohden oli -0,21 euroa (-0,15). Oma pääoma osaketta kohden oli kauden lopussa 0,67 euroa (31.12.2010: 0,98).

Rahoitus ja investoinnit

Tecnotreen likvidit rahavarat olivat 6,7 miljoonaa euroa (31.12.2010: 16,7). Tilikauden rahavarojen muutos oli -9,8 miljoonaa euroa.

Taseen loppusumma 31.12.2011 oli 99,9 miljoonaa euroa (31.12.2010: 109,7). Korollinen vieras pääoma oli 28,1 miljoonaa euroa (31.12.2010: 19,7). Nettovelkojen suhde omaan pääomaan (net gearing) oli 43,1 prosenttia (31.12.2010: 3,3 %) ja omavaraisuusaste oli 50,7 prosenttia (31.12.2010: 66,4 %).

Tecnotreen bruttoinvestointimenot ilman tuotekehitysaktivointeja olivat tilikaudella 0,9 miljoonaa euroa (0,9) eli 1,4 prosenttia (1,6 %) liikevaihdosta.

Rahoitustuotot ja -kulut (netto) olivat tilikaudella yhteensä 1,2 miljoonaa euroa (-1,4). Valuuttakurssivoitot koostuvat lähinnä emoyhtiön konsernivelkojen kurssieroista.

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT, Me	2011	2010
Korkotuotot	0,1	0,2
Valuuttakurssivoitot	1,7	0,4
Muut rahoitustuotot	0,6	0,5
RAHOITUSTUOTOT YHTEENSÄ	2,4	1,1
Korkokulut	-0,6	-0,8
Valuuttakurssitappiot	-0,1	-1,7
Muut rahoituskulut	-0,5	0,0
RAHOITUSKULUT YHTEENSÄ	-1,3	-2,4

KÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOS, Me (lisäys-/vähennys+)	2011	2010
Myyntisaamisten muutos	-9,1	2,1
Muiden saamisten muutos	-3,5	-6,5
Vaihto-omaisuuden muutos	0,2	0,3
Ostovelkojen muutos	1,0	3,9
Muiden velkojen muutos	0,7	-7,6
KÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOS YHTEENSÄ	-10,6	-7,7

Tecnotree arvioi liikevaihtonsa kasvavan vuonna 2012. Yhtiön käyttöpääoman rahoittamiseksi ja likviditeetin parantamiseksi Tecnotree suunnittelee vähintään 10 miljoonan euron lisärahoituksen hankkimistavuoden 2012 alkupuolella. Tästä vähintään 5 miljoonaa euroa suunnitellaan toteutettavaksi hybridilainalla, johon merkittävät osakkeenomistajat ovat jo ilmoittaneet halukkuutensa osallistua. Yhtiöllä on jo neuvoteltuna 5 miljoonan euron suuruinen käyttöpääomarahoitukseen liittyvä luottolimiitti, joka tulee yhtiön käyttöön, kun hybridilainasta on olemassa vähintään 5 miljoonan euron suuruiset merkintäsitoumukset.

Tecnotreeella on Libyan valtion omistamalta asiakkaalta yhteensä 7,7 miljoonan euron suuruiset eräntyneet saatavat, joista on kirjattu 0,9 miljoonan euron suuruinen arvon alentuminen vuonna 2010 ja tilikauden aikana 4,4 miljoonan euron suuruinen arvon alentuminen. Yhtiöllä on neuvottelut käynnissä sekä asiakkaan että sen valtio-omistajan kanssa saatavien maksusta, minkä arvioidaan vahvistuvan vuoden 2012 alkupuolella. Yhtiö uskoo, että saatavista saadaan vähintään taseessa oleva nettoarvo 2,4 miljoonaa euroa.

Segmentti-informaatio

Tecnotree raportoi IFRS 8 mukaisina toimintasegmentteinä maantieteelliset alueet, jotka ovat Amerikka (Pohjois-, Väli- ja Etelä-Amerikka), Eurooppa, MEA (Lähi-itä ja Afrikka) sekä APAC (Aasia ja Tyynenmeren alue). Tämä perustuu siihen, että niiden tulosta seurataan konsernin sisäisessä taloudellisessa raportoinnissa erillisinä. Tecnotreen IFRS 8:n mukainen operatiivinen päätöksentekijä on konsernin johtoryhmä.

Toimintasegmenttien liikevaihto ja tulos esitetään asiakkaiden sijainnin mukaan. Segmenttien tulos sisältää sellaiset kulut jotka ovat järkevällä perusteella kohdistettavissa segmenteille. Koko konsernille yhteisiä kuluja sekä vero- ja rahoituseriä ei kohdisteta.

Maantieteelliset alueet

Konserni toimii seuraavilla maantieteellisillä alueilla: Amerikka (Pohjois-, Väli- ja Etelä-Amerikka), Eurooppa, MEA (Lähi-itä ja Afrikka) sekä APAC (Aasia ja Tyynenmeren alue).

Amerikka (Pohjois-, Väli- ja Etelä-Amerikka)

Tilivuoden liikevaihto jäi hieman viime vuoden vastaavaa alhaisemmaksi, mutta vuoden lopussa saadun merkittävän tilauksen ansiosta alueen tilauskanta kasvoi uudelle ennätystasolle. Alueen näkymät ovat positiiviset sekä voitetun kaupan ansiosta että Tecnotreen aseman vahvistumisena kriittisten liiketoiminnan tukijärjestelmien toimittajana. Alueen myynti koostuu sekä nykyasiakkaille toteutettujen ratkaisujen laajenuksista ja päivityksistä että Tecnotreelle uusista, asiakkaiden olemassaolevien laskutus-, veloitus ja asiakashallinnan järjestelmien korvaushankkeista. Kysyntä kyseisille ratkaisuille jatkuu vilkkaana Latinalaisen Amerikan alueella ja Tecnotree on nyt entistä paremmassa asemassa tuon potentiaalın hyödyntämisessä.

Eurooppa

Sekä Euroopan alueen liikevaihto että tilauskanta kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna. Nykyasiakkaille suuntautuva myynti edistyi hyvin ja luo hyvän pohjan tulevalle vuodelle. Euroopassa yhtiö panostaa kasvuun myös etsimällä aktiivisesti asiakkaita uudelle ratkaisutarjonnallemme erityisesti tuote-, tilaus ja asiakashallinnan alueilla sekä interaktiivisilla puhpalvelusovelluksilla.

MEA (Lähi-itä ja Afrikka)

Lähi-idässä ja Afrikassa myynti jatkoi selvää kasvuaan sekä liikevaihdon että tilauskannan osalta edelliseen vuoteen nähden. Uusia tilauksia Tecnotree sai operaattoreiden laskutus- ja asiakashallintajärjestelmien ja hallinnoitujen palvelujen alueelta sekä puheviestinnän laajenuksista ja päivityksistä. Yhtiö sai vuoden viimeisellä neljänneksellä kaksi järjestelmätilausta uusilta operaattoriasiakkailta, jotka kuuluvat vahvaan alueelliseen operaattoriryhmään. Tecnotree ennakoi edellisinä vuosina koetun kasvun MEA-alueella jatkuvan, mutta aiempaa hieman hitaampana johtuen takana olevasta erityisen kiivaasta investointitahdistista.

APAC (Aasia ja Tyynenmeren alue)

APACin alueen myynti pieneni edelliseen vuoteen nähden. Alueen asiakastoimitukset ovat edenneet hyvin, mutta alueella on ollut vähän uusia hankkeita, joissa Tecnotreellä olisi luontainen vahva rooli. Yhtiö jatkaa panostusta myyntivoiman vahvistamiseen ja asiakkaille tarjottavan ratkaisukirjon laajentamiseen. APAC-alueelle tehtävien panostusten odotetaan tuottavan tulosta vasta pidemmällä aikavälillä, koska järjestelmien tyypilliset hankintaprosessit ovat pitkiä.

Tutkimus ja tuotekehitys

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot olivat tilikaudella 12,1 miljoonaa euroa (13,1) mikä vastaa 19,4 prosenttia (21,7 %) liikevaihdosta. Tuotekehityskustannuksista on aktivoitu 0,1 miljoonaa euroa (0,6). Aktivoidut kulut poistetaan 3-5 vuodessa kaupallisen käytön alkamisesta. Tuotekehitysmenojen poistot tilikaudella olivat 7,1 (6,1) miljoonaa euroa.

Henkilöstö

Joulukuun 2011 lopussa Tecnotreen palveluksessa työskenteli 926 (31.12.2010: 858) henkilöä, joista kotimaassa 80 (31.12.2010: 70) ja Suomen ulkopuolella 846 (31.12.2010: 788) henkeä.

Tilikauden keskimääräinen henkilöstömäärä oli 922 (797). Yhtiön henkilöstö maittain oli seuraava:

HENKILÖSTÖ	2011	2010	2009
Henkilöstö kauden lopussa	926	858	779
Suomi	80	70	83
Irlanti	58	64	87
Brasilia	43	47	49
Intia	690	625	507
Muut maat	55	52	53
Henkilöstö keskimäärin	922	797	665
Palkkakulut ennen tuotekehitysaktivoiteja (milj. euroa)	23,5	23,4	26,0

Tecnotreen osake- ja kurssikehitys

Joulukuun 2011 lopussa Tecnotree-konsernin oma pääoma oli 49,5 miljoonaa euroa (31.12.2010: 72,1) ja osakepääoma 4,7 miljoonaa euroa. Osakkeiden määrä oli 73 630 977.

Yhtiön hallussa oli 134 800 osaketta vastaten 0,18 prosenttia yhtiön koko osakemäärästä ja osakkeiden äänimäärästä. Oma pääoma osaketta kohden oli 0,67 euroa (31.12.2010: 0,98).

Tecnotreen osakkeita vaihdettiin 1.1.-31.12.2011 Helsingin Pörssissä yhteensä 22 829 772 kappaletta (10 002 577 euroa), eli 31,0 prosenttia osakkeiden kokonaismäärästä.

Tilikauden aikana osakkeen ylin hinta oli 0,63 euroa ja alin 0,33 euroa. Keskipurssi oli 0,44 euroa ja osakkeen päätöskurssi 31.12.2011 oli 0,38 euroa. Osakekannan markkina-arvo oli tilikauden päättyessä 27 979 771 euroa.

Muut taloudelliset ja osakekohtaiset tunnusluvut osoitetaan Taloudelliset tunnusluvut –kappaleessa tilinpäätöksessä. Tiedot osakkeenomistajista esitetään Osakkeet ja osakkeenomistajat –kappaleessa.

Hallituksen valtuudet

Tecnotreen varsinainen yhtiökokous valtuutti 23.3.2011 hallituksen päättämään enintään 7 360 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Omat osakkeet voidaan hankkia vapaalla omalla pääomalla muussa kuin osakkeenomistajien omistusten suhteessa NASDAQ OMX Helsinki Oy:n järjestämän julkisen kaupankäynnin välityksellä niille julkisessa kaupankäynnissä muodostuneeseen hankintahetken käypään arvoon. Osakkeita voidaan hankkia yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, käytettäväksi yrityskauppojen tai muiden yhtiön liiketoiminnan kehittämiseen liittyvien järjestelyiden toteuttamisessa, investointien rahoittamisessa, käytettäväksi osana yhtiön kannustusjärjestelmien toteuttamisessa, tai muutoin yhtiöllä pidettäväksi, edelleen luovutettavaksi tai mitätöitäväksi hallituksen päättämällä tavalla ja päättämässä laajuudessa. Hankkimisvaltuutus on voimassa yhden vuoden yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Hallitus ei ole käyttänyt valtuutusta tilikauden aikana.

Lisäksi varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 17 800 000 uuden osakkeen antamisesta ja/tai yhtiön hallussa olevien osakkeiden luovuttamisesta joko maksua vastaan tai maksutta. Uudet osakkeet voidaan antaa ja yhtiöllä olevat omat osakkeet luovuttaa yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajien etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Hallitus voi päättää maksuttomasta osakeannista myös yhtiölle itselleen. Hallitus voi antaa valtuutuksen puitteissa myös osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja erityisiä oikeuksia. Valtuutus on voimassa yhden vuoden yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Hallitus ei ole käyttänyt valtuutusta tilikauden aikana.

Optio-ohjelmat ja uusi kannustinjärjestelmä

Yhtiöllä oli tilikauden aikana voimassa vuosien 2006 ja 2009 optio-ohjelmat. 2009A-optioiden merkintäaika päättyi 31.3.2011 ja 2006B-optioiden 30.4.2011.

Optioiden tilanne oli 31.12.2011 seuraava:

Optiolaji	Määrä, enintään	Määrä, jaettu	Merkintäaika	Merkintä- hinta
2006C	667 000	647 000	1.4.2009–30.4.2012	0,98
Yhteensä	667 000	647 000		
2009B	2 394 013	1 408 206	1.4.2010–31.3.2012	0,86
2009C	3 420 018	1 917 511	1.4.2011–31.3.2013	0,86
Yhteensä	5 814 031	3 325 717		
2006 ja 2009 yhteensä	6 481 031	3 972 717		

Osa optio-oikeuksista 2009B ja 2009C vapautuu avainhenkilön käytettäväksi suoritusarvioinnin perusteella. Optio-oikeudet ovat osa avainhenkilöiden kannustin- ja sitouttamisjärjestelmää.

Yhtiön kaikkia liikkeeseen laskemia optio-oikeuksia oli 31.12.2011 jäljellä yhteensä 6 481 031 kappaletta. Optio-oikeuksien perusteella merkittävien osakkeiden osuus oli enintään 8,09 % yhtiön osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänistä mahdollisen osakepääoman korotuksen jälkeen. Kaikista voimassaolevista optio-oikeuksista yhtiön hallussa oli 31.12.2011 vielä 2 508 314 kappaletta. Jaettujen optio-oikeuksien laimennusvaikutus oli 31.12.2011 enimmillään 5,12 %.

Hallitus päätti 25.10.2011 pitämässään kokouksessa uudesta avainhenkilöiden kannustinjärjestelmästä. Järjestelmässä on kolme yhden kalenterivuoden mittaista ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2012, 2013 ja 2014. Hallitus päättää ansaintajakson ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet ennen kunkin ansaintajakson alkua. Palkkion saaminen järjestelmän ensimmäiseltä ansaintajaksolta edellyttää, että johtoryhmän jäsenet ja hallituksen erikseen nimeämät avainhenkilöt hankkivat yhtiön osakkeita hallituksen päätöksen mukaisesti. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2012 perustuu Tecnotree-konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS), oikaistuun operatiiviseen liikevoittoon ja yhtiön osakkeen vaihdolla painotettuun keskimurssiin joulukuussa 2012 sekä johtoryhmän jäsenten ja hallituksen erikseen nimeämien avainhenkilöiden osalta lisäksi edellä mainitun osakeostodellytyksen täyttymiseen. Palkkiota ei makseta ansaintajaksolta 2012, mikäli konsernin tilikauden 2012 kassavirta on negatiivinen.

Riskit ja epävarmuustekijät

Tecnotreen liiketoiminnan suurimmat riskitekijät liittyvät merkittäviin asiakas- ja partnerisuhteisiin, heidän kanssaan tehtyihin sopimuksiin sekä tuotekehityspäätösten oikeaan kohdentamiseen.

Tecnotreen merkittävimmät asiakkaat ovat kooltaan yhtiötä huomattavasti suurempia ja viiden suurimman asiakkaan osuus liikevaihdosta on yli puolet. Yhtiön ja sen suurten asiakkaiden välillä vallitsee riippuvuussuhde, joka mahdollisen riskin ohella tarjoaa merkittäviä uusia liiketoimintamahdollisuuksia.

Yhtiön tekemiin projekti- ja ylläpitosopimuksiin liittyy vastuita, joista voi syntyä ennakoimattomia kustannuksia jatkossa. Vastuita pyritään rajoittamaan mm. asiakassopimuksissa sovittavin vastuunrajoituslausekkein. Lisäksi yhtiöllä on voimassa oleva maailmanlaajuinen vastuuvakuutus asiakasprojekteihin liittyvien mahdollisesti realisoituvien vastuiden kattamiseksi.

Projektitoimituksista aiheutuu merkittäviä saatavia. Suurin osa Tecnotreen liikevaihdosta tulee kehittyvistä maista, joista eräissä on poliittisia ja taloudellisia haasteita. Riskinä on, että laskujen maksu näissä maissa viivästyy huomattavasti ja että Tecnotree joutuu kirjaamaan luottotappioita. Asiakkaiden maksukäyttäytymistä ja saamia seurataan aktiivisesti ja uusien asiakkaiden osalta tehdään erilliset luottokelpoisuusarviot ennen tarjouksen vahvistamista.

Tecnotreella on Libyan valtion omistamalta asiakkaalta yhteensä 7,7 miljoonan euron suuruiset erääntyneet saatavat, joista on kirjattu 0,9 miljoonan euron suuruinen arvon alentuminen vuonna 2010 ja tilikauden aikana 4,4 miljoonan euron suuruinen arvon alentuminen. Yhtiöllä on neuvottelut käynnissä sekä asiakkaan että sen valtio-omistajan kanssa saatavien maksusta, minkä arvioidaan vahvistuvan vuoden 2012 alkupuolella. Yhtiö uskoo, että saatavista saadaan vähintään taseessa oleva nettoarvo 2,4 miljoonaa euroa.

Valuuttakurssien muutokset aiheuttavat riskejä erityisesti myynnille. Merkittävä osa yhtiön liikevaihdosta on USA:n dollareissa. Yhtiö suojaa kassavirtaan liittyvää valuuttapositionaan maksimissaan 12 kuukauden ajanjaksolta. Suojausinstrumentteina käytetään valuuttatermiinejä ja –optioita. Likvidit varat sijoitetaan luotto- ja likviditeettiriskiä välttämällä hyvän luottokelpoisuuden omaaviin rahamarkkinatalletuksiin ja lyhyen koron rahastoihin.

Projektien läpivieminen aiheuttaa riskejä. Niitä sisältävät mm. uutta tuotekehitystä edellyttävät projektit, joissa uusien tuoteominaisuuksien luominen saattaa osoittautua odotettua työläemmäksi. Projektimyyntiin liittyy myös liikevaihdon ja tuloksen vaihtelut eri vuosineljännesten välillä. Näiden vaihteluiden ennustaminen on usein vaikeaa.

Tecnotree toimii nopeasti muuttuvalla toimialalla. Tuotekehityspäätöksiin liittyy riski valinnoista, joihin kohdistuneet tuotto-odotukset eivät välttämättä toteudu.

Tecnotree Convergence Limitedin (aiemmalta nimeltään Lifetree Convergence Limited) hankinta toi Tecnotreelle monia uusia mahdollisuuksia. Näiden mahdollisuuksien hyödyntäminen on edellyttänyt muutoksia mm. myynnissä, tuotekehityksessä ja organisaatiossa, joiden onnistumiseen sisältyy riskejä. Myös maksettu kauppasumma ja sen perusteella syntynyt liikearvo sisältää riskejä. Yhtiön liikearvon testaamiseksi tekemät laskelmat perustuvat kasvuolettamuksiin, jotka sisältävät riskiä.

Tecnotreen lähiajan riskit ja epävarmuustekijät liittyvät neuvoteltaviin isoihin projekteihin, niiden ajoitukseen, saataviin, valuuttakurssien muutoksiin ja rahoitukseen. Tecnotree arvioi liikevaihtonsa kasvavan vuonna 2012. Yhtiön käyttöpääoman rahoittamiseksi ja likviditeetin parantamiseksi Tecnotree suunnittelee suuruusluokaltaan 10 miljoonan euron lisärahoituksen hankkimistavuoden 2012 alkupuolella. Tästä vähintään 5 miljoonaa euroa suunnitellaan toteutettavaksi hybridilainalla, johon merkittävät osakkeenomistajat ovat jo ilmoittaneet halukkuutensa osallistua. Yhtiöllä on jo neuvoteltuna 5 miljoonan euron suuruinen valmistusaikaiseen rahoitukseen liittyvä luottolimiitti, joka tulee yhtiön käyttöön, kun hybridilainasta on olemassa vähintään 5 miljoonan euron suuruiset merkintäsitoumukset.

Tecnotreen johto, tilintarkastajat sekä hallinto- ja ohjausjärjestelmä

Tecnotreen hallitus koostui vuonna 2011 seuraavista henkilöistä:

Harri Koponen, jäsen 23.3.2011 saakka, puheenjohtaja 23.3.2011 alkaen
Hannu Turunen, puheenjohtaja 23.3.2011 saakka, jäsen 23.3.2011 alkaen
Ilkka Raiskinen, jäsen 23.3.2011 saakka, varapuheenjohtaja 23.3.2011 alkaen
Johan Hammarén, varapuheenjohtaja 23.3.2011 saakka, jäsen 23.3.2011 alkaen
Christer Sumelius
Pentti Heikkinen
David White
Atul Chopra 21.10.2011 saakka

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Kaj Hagros.

Vuonna 2011 yhtiön johtoryhmän muodostivat Kaj Hagros (toimitusjohtaja), Atul Chopra (1.2.2011 saakka), Naim Kazi (tuotekehitysjohtaja, 31.12.2011 saakka), Tuomas Wegelius (talousjohtaja), Timo Laaksonen (kaupallinen johtaja) ja Padma Ravichander (ratkaisutoimitusyksikön johtaja, 11.10.2011 alkaen).

Tecnotree Oyj:n tilintarkastajana on toiminut KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Sixten Nyman.

Yhtiön hallitus on hyväksynyt selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2011.

Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole ollut merkittäviä tapahtumia.

Vuoden 2012 näkymät

Vuoden 2012 liikevaihdon ja liike tuloksen arvioidaan olevan paremmat kuin vuonna 2011. Oikaistun liike tuloksen arvioidaan olevan positiivinen. Neljännesvuosikohtaiset vaihtelut ovat merkittäviä. Myös rahavirran investointien jälkeen arvioidaan paranevan vuoteen 2011 verrattuna. Oikaistu liike tulos on liike tulos ennen tuote kehitysaktivointeja, niiden poistoja ja kertaluonteisia kuluja.

Ehdotus tuloksen käsittelystä

Hallitus ehdottaa 28.3.2012 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2011 päättyneeltä tilikaudelta ei jaeta osinkoa ja että emoyhtiön tilikauden tappio, -13 872 371,72 euroa, katetaan vapaan oman pääoman rahastoista.

Tecnotree Oyj

Hallitus

Taloudelliset tunnusluvut

	2011	2010	2009	2008	2007
Konsernin tuloslaskelma					
Liikevaihto, M€	62,3	60,7	53,3	77,2	70,1
muutos %	2,6	14,0	-31,0	10,1	-2,4
Oikaistu liiketulos, M€	-1,7	-2,5	-8,8	8,0	3,7
% liikevaihdosta	-2,7	-4,2	-16,6	10,4	5,2
Liiketulos, M€	-11,1	-8,1	-15,0	11,5	8,9
% liikevaihdosta	-17,8	-13,3	-28,1	14,9	12,7
Tulos ennen veroja, M€	-9,9	-9,4	-15,4	13,5	10,0
% liikevaihdosta	-15,9	-15,5	-29,0	17,5	14,2
Konsernin tase					
Pitkäaikaiset varat, M€	39,4	49,7	53,3	27,7	24,8
Lyhytaikaiset varat					
Vaihto-omaisuus, M€	0,8	1,0	1,3	1,1	2,4
Rahoitusomaisuus, M€	59,7	59,0	63,8	90,0	68,0
Oma pääoma, M€	49,5	72,1	77,1	83,5	78
Vieras pääoma					
Pitkäaikainen vieras pääoma, M€	12,6	14,9	17,0	0,0	0
Lyhytaikainen vieras pääoma, M€	33,4	19,3	20,4	30,8	13,8
Laskennallinen verovelka, M€	4,4	3,3	4,0	4,5	3,4
Taseen loppusumma, M€	99,9	109,7	118,4	118,9	95,2
Taloudelliset tunnusluvut					
Oman pääoman tuotto (ROE), %	-25,6	-14,7	-20,2	12,6	11,4
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	-10,2	-7,4	-13,7	16,0	13,6
Omavaraisuusaste, %	50,7	66,4	65,6	70,3	83,7
Nettovelkaantumisaste, %	43,1	3,3	-10,8	-37,2	-22,4
Investoinnit, M€	0,9	0,9	1,4	1,3	1,2
% liikevaihdosta	1,4	1,6	2,7	1,7	1,8
Tutkimus- ja kehitys, M€	12,1	13,1	14,5	15,5	16,1
% liikevaihdosta	19,4	21,7	27,2	20	22,9
Tilaukanta, M€	40,4	14,3	11,7	9,7	17,5
Henkilöstö keskimäärin	922	797	665	358	354,4
Henkilöstö kauden lopussa	926	858	779	354	355
Osakekohtaiset tunnusluvut					
Osakekohtainen tulos, € (laimentamaton)	-0,21	-0,15	-0,24	0,17	0,15
Osakekohtainen tulos, € (laimennusvaikutuksella oikaistu)	-0,21	-0,15	-0,24	0,17	0,15
Osakekohtainen oma pääoma, €	0,67	0,98	1,05	1,41	1,32
Osakemäärä tilikauden lopussa, 1000 kpl	73 496	73 496	73 496	59 142	59 117
Osakemäärä keskimäärin tilikaudella, 1000 kpl	73 496	73 496	68 039	59 134	58 965
Omien osakkeiden määrä kauden alussa, 1000 kpl	135	135	135	135	135
Omien osakkeiden luovutus, 1000 kpl	0	0	0	0	0
Omien osakkeiden määrä kauden lopussa, 1000 kpl	135	135	135	135	135
Osakkeen kurssikehitys, €					
Keskikurssi	0,44	0,79	1,00	1,00	1,4
Alin	0,33	0,58	0,78	0,75	1,15
Ylin	0,63	1,00	1,21	1,27	1,83
Osakkeen kurssi vuoden lopussa, €	0,38	0,60	0,94	0,84	1,24
Osakekannan markkina-arvo tilikauden lopussa, M€	28,0	44,2	69,2	49,8	73,3
Osakevaihto, milj. kpl	22,8	16,6	22,6	23,2	38,7
Osakevaihto, % kokonaismäärästä	31,0	22,6	30,7	39,2	65,4
Osakevaihto, M€	10,0	13,2	23,2	23,2	53,9
Osakekohtainen osinko, € *				0,07	0,07

Osinko/tulos, % *				40,7	47,50
Efektiiivinen osinkotuotto, % *				8,3	5,6
Hinta/voittosuhte, (P/E)	-1,8	-4,0	-4,0	4,9	8,4

*) Hallitus on ehdottanut, että 31.12.2011 päättyneeltä tilikaudelta ei jaeta osinkoa. Päättyneiltä tilikausilta 31.12.2010 ja 31.12.2009 ei jaettu osinkoa. Vuonna 2007 maksettiin pääoman palautusta 0,10 euroa osakkeelta.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oikaistu liike-tulos	=	Liike-tulos ennen tuotekehitysaktivoiteja, niiden poistoja ja kertaluonteisia kuluja
Oman pääoman tuotto (ROE), %	=	$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Oma pääoma (keskimäärin)}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	=	$\frac{\text{Tulos ennen veroja + rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma + korolliset rahoitusvelat (keskimäärin)}} \times 100$
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$
Osakekohtainen tulos (EPS)	=	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva osuus tilikauden tuloksesta}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä keskimäärin}}$
Osakekohtainen osinko	=	$\frac{\text{Osinko}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Osinko/tulos %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos (EPS)}} \times 100$
Osakekohtainen oma pääoma	=	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Nettovelkaantumisaste, % (net gearing)	=	$\frac{\text{Korolliset velat - rahavarat - korolliset lainasaamiset}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$
Osakekannan markkina-arvo	=	Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä x tilikauden päätöskurssi
Hinta-/voittosuhte (P/E)	=	$\frac{\text{Tilikauden päätöskurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos (EPS)}}$
Efektiivinen osinkotuotto, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Tilikauden päätöskurssi}}$

Konsernin tuloslaskelma ja laaja tuloslaskelma

Konsernin tuloslaskelma

1 000 €	Liite	1.1.-31.12.2011	1.1.-31.12.2010
Liikevaihto	1, 3	62 286	60 693
Liiketoiminnan muut tuotot		233	40
Materiaalit ja palvelut	4	-10 789	-10 135
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	5	-30 529	-29 116
Poistot ja arvonalentumiset	6	-9 383	-8 747
Liiketoiminnan muut kulut	7	-22 919	-20 800
Liiketulos		-11 101	-8 064
Rahoitustuotot	9	2 446	1 087
Rahoituskulut	9	-1 278	-2 439
Tulos ennen veroja		-9 933	-9 416
Tuloverot	10	-5 640	-1 559
Tilikauden tulos		-15 573	-10 975
Tilikauden tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		-15 590	-10 957
Määräysvallattomille osakkeenomistajille		17	-18
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos:			
Osakekohtainen tulos, laimentamaton, €	11	-0,21	-0,15
Osakekohtainen tulos, laimennusvaikutuksella oikaistu, €	11	-0,21	-0,15
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä (1 000 kpl):			
Laimentamaton		73 496	73 496
Laimennusvaikutuksella oikaistu		73 496	73 587

Konsernin laaja tuloslaskelma

1 000 €	Liite	1.1.-31.12.2011	1.1.-31.12.2010
Tilikauden tulos		-15 573	-10 975
Muut laajan tuloksen erät:			
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä, ennen veroja		-7 322	5 788
Niihin liittyvät verot		265	-83
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		-7 057	5 705
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-22 630	-5 270
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		-22 647	-5 252
Määräysvallattomille osakkeenomistajille		17	-18

Konsernin tase

1 000 €	Liite	31.12.2011	31.12.2010
Varat			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	2, 12	19 192	21 608
Muut aineettomat hyödykkeet	12	9 730	17 959
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	13	6 092	6 849
Laskennalliset verosaamiset	14	3 078	2 495
Pitkäaikaiset saamiset	15	1 299	741
Pitkäaikaiset varat yhteensä		39 391	49 651
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	16	790	1 023
Myyntisaamiset ja muut saamiset	17	53 010	41 637
Sijoitukset	18	21	630
Rahavarat	18	6 708	16 737
Lyhytaikaiset varat yhteensä		60 529	60 027
Varat yhteensä		99 920	109 678
Oma pääoma ja velat			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma		4 720	4 720
Ylikurssirahasto		847	847
Omat osakkeet		-122	-122
Muuntoerot		-981	6 076
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		12 634	12 634
Muut rahastot		19 043	29 433
Kertyneet voittovarot		13 302	18 462
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	19	49 444	72 050
Määräysvallattomien omistajien osuus		64	56
Oma pääoma yhteensä		49 507	72 106
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	14	4 402	3 330
Pitkäaikaiset korolliset velat	22	12 239	14 507
Muut pitkäaikaiset velat	23	368	416
Pitkäaikaiset velat yhteensä		17 009	18 253
Lyhytaikaiset velat			
Lyhytaikaiset korolliset velat	22	15 835	5 243
Ostovelat ja muut velat	24	17 568	14 075
Lyhytaikaiset velat yhteensä		33 403	19 318
Oma pääoma ja velat yhteensä		99 920	109 678

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

1 000 €	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma								Mää-	Oma
	Osake- pääoma	Yli- kurssi- rahasto	Omat osakkeet	Muun- toerot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut ra- hastot	Voit- tovarat	Yh- teensä	räys- vallat- tomien omis- tajien osuus	
OMA PÄÄOMA										
1.1.2011	4 720	847	-122	6 076	12 634	29 433	18 462	72 050	56	72 106
Tappion kattaminen						-10 390	10 390			
Osakeperusteiset maksut							29	29		29
Muut muutokset							12	12	-9	2
Kauden laaja tulos yhteensä				-7 057			-15 590	-22 647	17	-22 630
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ										
31.12.2011	4 720	847	-122	-981	12 634	19 043	13 302	49 444	64	49 507
OMA PÄÄOMA										
1.1.2010	4 720	847	-122	371	12 634	52 090	6 448	76 988	72	77 060
Tappion kattaminen						-22 657	22 657			
Osakeperusteiset maksut							303	303		303
Muut muutokset							12	12	2	14
Kauden laaja tulos yhteensä				5 705			-10 957	-5 252	-18	-5 270
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ										
31.12.2010	4 720	847	-122	6 076	12 634	29 433	18 462	72 050	56	72 106

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 €	Liite	1.1.-31.12.2011	1.1.-31.12.2010
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden tulos		-15 573	-10 975
Oikaisut tilikauden tulokseen:			
Poistot		9 383	8 784
Optiokulut ja työsuhte-etuudet		135	473
Realisoitumattomat kurssierot		-5 710	-273
Luottotappiovaraus		4 404	909
Voitot/tappiot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien varojen arvostamisesta		5	255
Muut rahoitustuotot ja -kulut		438	-191
Tuloverot		5 640	1 559
Muut oikaisut		-90	1
Käyttöpääoman muutokset:			
Myynti- ja muiden saamisten muutos		-12 549	-4 342
Vaihto-omaisuuden muutos		233	308
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		1 765	-3 697
Maksetut korot		-730	-335
Saadut korot		98	543
Maksetut verot		-4 702	-3 212
Liiketoiminnan nettorahavirta		-17 254	-10 192
Investointien rahavirrat			
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-298	-829
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin		-698	-852
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden luovutustulot		46	
Investoinnit muihin sijoituksiin		-247	
Luovutustulot muista sijoituksista			948
Saadut korot sijoituksista		125	34
Saadut osingot sijoituksista		196	298
Investointien nettorahavirta		-877	-402
Rahoituksen rahavirrat			
Lainojen nostot		9 500	3 000
Lainojen takaisinmaksut		-1 111	-2 166
Rahoitusleasingvelkojen maksut		-65	-14
Rahoituksen nettorahavirta		8 324	820
Rahavarojen muutos			
Rahavarat tilikauden alussa		16 737	25 674
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		-239	1 093
Sijoitusten käyvän arvon muutosten vaikutus		18	-255
Rahavarat tilikauden lopussa	18	6 708	16 737

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yrityksen perustiedot

Tecnotree kehittää ja toimittaa viestintä- ja maksuratkaisuja teleoperaattoreille ja palveluntarjoajille. Konsernilla on toimintaa Suomen lisäksi 18 toimipisteessä ja 18 maassa.

Konsernin emoyritys on Tecnotree Oyj, jonka kotipaikka on Espoo ja sen rekisteröity osoite on Finnooniitynkuja 7, 02770 Espoo. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteessa www.tecnotree.com tai konsernin emoyhtiön pääkonttorista osoitteesta Finnooniitynkuja 7.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu EU:n hyväksymien kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2011 voimassa olevia IAS ja IFRS -standardeja sekä SIC ja IFRIC -tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen, jäljempänä laatimisperiaatteissa mainittuja poikkeuksia lukuun ottamatta. Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina.

Konserni on soveltanut 1.1.2011 alkaen seuraavia uusia ja uudistettuja standardeja ja tulkintoja:

- IFRS-standardeihin tehdyt parannukset – muutokset toukokuu 2010
- IAS 32 *Rahoitusinstrumentit*: Esittämistapa – standardin muutos (*Osakeantien, optioiden ja merkintäoikeuksien luokittelu*)
- IFRIC 19 *Rahoitusvelkojen kuolettaminen oman pääoman ehtoisilla instrumenteilla* – tulkinta
- IAS 24 *Lähipiiriä koskevat tiedot tilinpäätöksessä* – uudistettu standardi
- IFRIC 14 *Etukäteen suoritettujen vähimmäisrahastointivaatimukseen perustuvat maksut* – tulkinnan muutos

Näillä uusilla tai uudistetuilla standardeilla tai tulkinnoilla ei ollut olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Arvioiden käyttö tilinpäätöksessä

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS -standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen tulevaisuutta koskevien arvioiden ja oletusten tekemistä, joiden lopputulemat saattavat poiketa tehdyistä arvioista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Tietoa harkinnasta, jota johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita soveltaessaan ja joilla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty kohdassa 'Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät'.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tytäryritykset

Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta. Määräysvallalla tarkoitetaan oikeutta määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta.

Konsernin keskinäinen omistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Tytäryritykset on yhdistelty siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, kun määräysvalta lakkaa. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, sisäisten toimitusten realisoitumattomat katteet, sisäiset saamiset ja velat samoin kuin sisäinen voitonjako on eliminoitu konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Tilikauden tuloksen jakautuminen emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään tuloslaskelman sekä laajan tuloslaskelman yhteydessä. Vähemmistölle kuuluva osuus omista pääomista esitetään omana eränään taseessa oman pääoman osana. Määräysvallattomien omistajien osuus kertyneistä tappioista kirjataan konsernitilinpäätökseen enintään sijoituksen määrään saakka.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaluutan määräisiksi käyttäen tapahtumapäivän kurssia tai kurssia, joka likimain vastaa tapahtumapäivän kurssia. Ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät on muunnettu toimintavaluutan määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen. Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta syntyneet kurssivoitot ja -tappiot on kirjattu tuloslaskelmaan. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot käsitellään liikevaihdon tai hankinnan ja valmistuksen oikaisuerinä. Rahoituksen kurssierot on kirjattu rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta. Niiden ulkomaisten konserniyhtiöiden, joiden toimintavaluutta ei ole euro, tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi käyttäen kauden keskikurssia ja tase-erät, lukuun ottamatta tilikauden tulosta, muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Ulkomaisten tytäryhtiöiden hankintamenon eliminoinnista, hankinnan jälkeen kertyneistä omista pääomista sekä tuloslaskelman ja taseen muuntamisesta syntyneet muuntoerot on kirjattu oman pääoman muuntoeroihin.

Muuntoerot, jotka ovat syntyneet ennen 1.1.2004, joka oli konsernin IFRS-standardeihin siirtymispäivä, on kirjattu IFRS 1 -standardin salliman helppotuksen mukaisesti kertyneisiin voittovaroihin IFRS-siirtymän yhteydessä, eikä niitä myöskään myöhemmin tytäryrityksen myynnin yhteydessä kirjata tuloslaskelmaan. Siirtymispäivän jälkeen syntyneet muuntoerot esitetään omassa pääomassa muuntoeroissa ja kirjataan tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota, kun ulkomainen tytäryhtiö myydään.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä kertyneillä tasapoistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla.

Kun käyttöomaisuushyödykkeen erillisenä hyödykkeenä käsitelty osa uusitaan, uuteen osaan liittyvät kulut aktivoidaan. Muut myöhemmin syntyvät menot aktivoidaan vain silloin, kun on todennäköistä, että ne lisäävät hyödykkeen yritykselle koituvaa taloudellista hyötyä. Kaikki muut kulut, kuten normaalit korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti niiden syntymähetkellä.

Aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioitun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

- Rakennukset ja rakennelmat 25 vuotta
- Koneet, laitteet ja kalusto 3–5 vuotta
- Atk-laitteet ja järjestelmät 3–5 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Käyttöomaisuushyödykkeiden myynnistä tai luovutuksesta syntyvät voitot tai tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenosta, joka ylittää konsernin osuuden 1.1.2004 jälkeen hankitun yrityksen yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen nettomääräisestä käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana.

Ennen 1.1.2004 tapahtuneiden liiketoimintojen yhdistämisten liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty IFRS:n mukaisena oletushankintamenoa.

Liikearvosta ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan se testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoa vähennettynä arvonalentumisilla.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, merkitään taseeseen ja kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan niiden taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

- Aineettomat oikeudet 3–10 vuotta
- Kehittämismenot 3–5 vuotta

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi. Uusien tuotteiden kehittämismenot aktivoidaan IAS 38 Aineettomat hyödykkeet -standardin edellytysten täytyessä ja poistetaan kyseisten tuotteiden taloudellisena vaikutusajana. Tuotekehityskustannuksia seurataan Tecnotreessä projekteittain ja yrityksen johto päättää kunkin projektin kustannusten aktivoinnista aina erikseen. Aktivoitavan projektin täytyy olla luonteeltaan sellainen, että se hyödyttää jatkossa useita eri asiakkaita, sen sisällöstä, tavoitteista ja aikataulusta tulee olla kirjallinen kuvaus sekä siitä tulee olla kannattavuuslaskelma. IFRS-kriteerit täyttävien tuotekehittämismenojen aktivointi aloitetaan siitä lähtien, kun tuotteen toiminnalliset vaatimukset, tuotteistamis-, testaus- ja projektisuunnitelmat ovat valmiina ja hyväksytyt sekä tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä. Aktivoitujen tuotekehittämismenojen taloudellinen vaikutusaika on 3–5 vuotta riippuen tuotteen ennustetusta elinkaaresta, jona aikana ne kirjataan tasapoistoina kuluksi kaupallisen käytön alkamishetkestä.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoa tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään FIFO-menetelmällä. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta valmistuksen muuttuvista yleismenoista ja kiinteistä yleismenoista normaalilla toiminta-asteella. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja myynnistä johtuvat menot.

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset luokitellaan IAS 17-standardin periaatteiden mukaisesti joko rahoitusleasingsopimuksiksi tai muiksi vuokrasopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimuksen määritelmän mukaan sopimuksella siirretään hyödykkeen omistamiselle ominaiset edut ja riskit olennaisilta osin hyödykkeen käyttäjälle. Rahoitusleasingsopimus merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksilla hankittu omaisuus vähennettynä kertyneillä poistoilla kirjataan aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja sopimuksesta johtuvat velvoitteet vastaavasti korollisiin velkoihin. Rahoitusleasingsopimuksista johtuvat maksut jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseksi. Rahoitusleasingsopimuksilla hankituista hyödykkeistä tehdään poistot konsernin aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä koskevien poistusuunnitelmien mukaisesti tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan aikana.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan liiketoiminnan muiksi kuluiksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Arvonalentumiset

Omaisuserien kirjanpitoarvoja arvioidaan tilinpäätöshetkellä mahdollisten arvonalentumisen viitteiden havaitsemiseksi. Jos viitteitä havaitaan, arvioidaan kyseisestä omaisuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään joko niin, että se on käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla tai tätä korkeampi käyttöarvo. Tecnotree-konsernissa arvonalentumistestit tehdään käyttöarvoon perustuen rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla.

Rahavirtaa tuottavina yksiköinä toimivat maantieteelliset alueet, jotka ovat Amerikka (pohjois-, Väli- ja Eteleä-Amerikka), Eurooppa, MEA (Lähi-itä ja Afrikka) sekä APAC (Aasia ja Tyynenmeren alue). Käyttöarvo on omaisuserän käytöstä johtuvien, tulevien nettorahavirtojen nykyarvo.

Arvonalentumistappio kirjataan, jos omaisuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan.

Arvonalentumistappio perutaan, kun on olemassa viitteitä, että arvonalentumistappiota ei enää mahdollisesti ole ja kun olosuhteissa on tapahtunut muutos ja hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Työsuhde-etuudet

Eläke-etuudet

Konsernin eläkejärjestelyt noudattavat eri maiden paikallisia säännöstöjä ja käytäntöjä. Lakisääteiset ja vapaaehtoiset eläkejärjestelyt on hoidettu eläkevakuutusyhtiöissä.

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuus pohjaisiksi ja maksu pohjaisiksi järjestelyiksi.

Maksu pohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle. Konsernille ei jää veloitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan eläke-etuuksien maksamisesta. Maksu pohjaisten järjestelyjen kulut kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitus koskee. Etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen veloitteet on laskettu ennakoituun etuus oikeus yksikköön perustuvaa menetelmää käyttäen. Eläkevelvoite diskontataan nykyarvoon käyttämällä sellaisen valtion velkasitoumuksen korkoa, joka vastaa eläkevelvoitteen maturiteettia. Taseen eläkevelvoite tai -omaisuuserä muodostuu eläkevelvoitteen nykyarvon ja järjestelyyn kuuluvien varojen erotuksena, johon on lisätty kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot sekä takautuvaan työsuoritukseen perustuvat kirjaamattomat menot.

IFRS -standardeihin siirtymispäivänä 1.1.2004 kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjattiin avaavan IFRS-taseen omaan pääomaan. Tämän jälkeen syntyneet vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan henkilöiden jäljellä olevana keskimääräisenä työssäoloaikana siltä osin, kun ne ylittävät suuremman seuraavista: 10 prosenttia eläkevelvoitteiden nykyarvosta tai järjestelyn varojen käyvästä arvosta.

Osakeperusteiset maksut

Optio-oikeudet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä oikeuden syntymisajanjakson aikana IFRS 2 Osakeperusteiset maksut -standardin mukaan. Optioiden myöntämishetkellä määritetty kulu perustuu konsernin arvioon siitä optioiden määrästä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Käypä arvo määritellään Black-Scholes -hinnoittelumallin perusteella.

Arvioiden muutokset optioiden lopullisesta määrästä kirjataan tuloslaskelmaan.

Ennen uuden osakeyhtiölain (21.7.2006/624) voimaantuloa (1.9.2006) myönnettyihin optioihin perustuvista osakemerkinnöistä saadut rahasuoritukset on kirjattu osakkeen nimellisarvon osuudelta osakepääomaan mahdollisilla transaktiomenoilla oikaistuna ja ylikurssirahastoon. Kun optio-oikeuksia käytetään uuden osakeyhtiölain voimaan tulon jälkeen, osakemerkintöjen perusteella saadut rahasuoritukset kirjataan mahdollisilla transaktiomenoilla oikaistuna sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Osakeperusteisissa kannustinjärjestelmissä, jossa maksut suoritetaan yhtiön osakkeina tai käteisvaroina, myönnettävät etuudet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan tuloslaskelmaan työsuhde-etuuksista aiheutuvaksi kuluksi tasaisesti oikeuden ansainta- ja sitouttamisjakson aikana.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Jos osasta velvoitteita on mahdollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, mutta vasta siinä vaiheessa, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja aloittanut sen toimeenpanon tai tiedottanut asiasta. Uudelleenjärjestelyä koskevan suunnitelman tulee sisältää vähintään seuraavat tiedot: järjestelyä koskeva liiketoiminta, pääasialliset toimipaikat, joihin järjestely vaikuttaa, niiden henkilöiden toimipaikkojen sijainti, työtehtävät ja arvioitu lukumäärä, joille tullaan suorittamaan korvauksia työsuhteen päättymisestä, toteutuvat menot ja suunnitelman toimeenpanoaika.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin kausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan taselähtöisesti kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Verotuksessa vähennyskelvottomasta liikearvosta ei kirjata laskennallista veroa eikä tytäryritysten jakamattomista voittovaroista siltä osin, kuin ero ei todennäköisesti purkautu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät aktivoituista tuotekehittämismenoista ja käypään arvoon arvostettavista sijoituksista.

Laskennallisten verojen määrittämisessä käytetään tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja. Laskennalliset verovelat on kirjattu kokonaisuudessaan, mutta laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan.

Tuloutusperiaatteet

Tecnotreessä liikevaihto koostuu projektien, tuotteiden ja palveluiden myynnistä, joista on vähennetty välilliset verot, alennukset ja valuuttamääräisen myynnin kurssierot.

Projektitoimitukset tuloutetaan pitkäaikaishankkeita koskevan IAS 11 Pitkäaikaishankkeet -standardin mukaisesti. Projektin tulot ja menot kirjataan tuotoiksi ja kuluiksi tilinpäätöshetken valmistusasteen perusteella, kun projektin lopputulos on määritettävissä luotettavasti. Lopputulos on määritettävissä luotettavasti, kun sopimuksesta odotettavissa olevat tulot ja menot sekä projektin eteneminen pystytään määrittämään luotettavasti ja kun on todennäköistä, että projektista saatava taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi.

Projektin valmistusaste määritetään kuhunkin hankkeeseen liittyen tarkasteluhetken mennessä suoritetusta työstä aiheutuneiden menojen osuutena hankkeen arvioituista kokonaismenoista (ns. cost-to-cost method). Projektin tuloutus aloitetaan hetkestä, jolloin projektin lopputulos on määritettävissä luotettavasti. Tyypillisesti tämä tapahtuu silloin, kun projekti on johdon toimesta hyväksytty ja ensimmäinen toimitus asiakkaalle tapahtuu.

Valmistusasteen mukainen tuloutusmenetelmä perustuu arvioihin sopimuksesta odotettavissa olevasta tuloista ja menoista sekä projektin etenemisen arviointiin. Projektien kustannusarvioita käydään läpi johdon tulotuskatselmuksessa neljännesvuosittain ja tulojen ja menojen merkitsemistä tuloslaskelmaan muutetaan, jos arviot projektin lopputulemasta muuttuvat. Arvioiden muutoksesta johtuva kumulatiivinen vaikutus kirjataan sillä kaudella, jolloin muutos on ensi kertaa tiedossa ja sen määrä on arvioitavissa.

Mikäli projektin lopputulos ei ole luotettavasti määritettävissä, kirjataan tuottoja vain toteutuneita menoja vastaava määrä. Tätä tulouttamiskäytäntöä sovelletaan tyypillisesti uusien tuotteiden ensitoimitusprojekteissa tai kun toimitusprojektiin sisältyy merkittävä määrä asiakaskohtaista räätälöintiä. Projektin kate tuloutetaan lopullisen hyväksynnän yhteydessä.

Projekti katsotaan tappiolliseksi, kun sen menot ylittävät siitä saatavat tulot. Tällöin projektista johtuva tappio kirjataan kuluksi välittömästi.

Tavara- ja palvelutoimitukset tuloutetaan IAS 18 Tuotot -standardin mukaisesti. Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle ja kun tuotot ovat määriteltävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että liiketoimeen liittyvä taloudellinen hyöty koituu yrityksen hyväksi. Tuotot palveluista kirjataan silloin, kun palvelu on suoritettu. Esimerkkeinä tavara- ja palvelutoimituksista voidaan mainita mm. usein erillisinä myytävät järjestelmien oheistoimitukset, kuten huoltosopimus-, lisenssi-, koulutus-, dokumentaatio- ja varaosatoimitukset. Kiinteäaikaisten huoltosopimusten tuotot kirjataan pääsääntöisesti tasasuorina erinä huoltosopimuksen voimassaoloaikana.

Liikevoiton määrittely

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Tecnotree-konserni on määrittänyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella oikaistuna, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Suojaamistarkoituksessa tehtyjen johdannaissovimusten käypien arvojen muutokset sisältyvät liikevoittoon.

Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella. Kurssierot sisältyvät liikevoittoon, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä, muuten ne on kirjattu rahoituseriin.

Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Myytävänä olevat omaisuuserät luokitellaan myytävänä oleviksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijasta. Myytävänä olevat omaisuuserät sekä lopetettuun toimintoon liittyvät omaisuuserät, jotka on luokiteltu myytävänä oleviksi, arvostetaan alempaan seuraavista: kirjanpitoarvo tai käypä arvo vähennettynä myynnistä johtuvilla menoilla. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvarat

Rahoitusvarat on luokiteltu IAS 39 -standardin mukaisesti seuraavaan kahteen ryhmään: kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat varat sekä lainat ja muut saamiset. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella alkuperäisen hankinnan yhteydessä. Rahoitusvarojen ostojen ja myyntien kirjaus taseeseen tapahtuu kaupantekopäivänä.

Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältävät kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät varat, joita Tecnotree-konsernissa ovat likvidit ja erittäin likvidit korkorahastosijoitukset. Käyvältä arvoltaan positiiviset valuuttajohdannaiset luokitellaan myös käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin.

Lainat ja muut saamiset sisältävät myyntisaamisia ja muita saamisia, jotka arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla. Pankkitalletukset luokitellaan myös lainat ja muut saamiset -ryhmään.

Rahavarat koostuvat käteisvaroista ja lyhytaikaisista, alle kolmen kuukauden pankkitalletuksista, sekä erittäin likvideistä korkorahastosijoituksista.

Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Pitkäaikaishankkeisiin liittyvät keskeneräiset työt

Pitkäaikaishankkeisiin liittyvät keskeneräiset työt on arvostettu tuloutettuun määrään vähennettynä määrällä, joka on jo laskutettu. Menot sisältävät kaikki konsernin pitkäaikaishankkeisiin välittömästi liittyvät menot ja kiinteistä menoista sekä yleiskustannuksista sen osan, joka on kohdennettavissa projektille. Kohdentaminen perustuu tuotannon normaaliin laajuuteen.

Rahoitusvelat

Käyvältä arvoltaan negatiiviset valuuttajohdannaiset luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin.

Muut rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen määräisenä käypään arvoon oikaistuna transaktiokuluilla. Myöhemmin ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä. Rahoitusvelat luokitellaan lyhytaikaisiksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan maksua vähintään 12 kuukauden päähän tilinpäätöspäivästä.

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluiksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Johdannaiset

Tecnotree-konsernin solmimat johdannaisopimukset ovat valuuttatermiinejä ja -optioita.

Konserni ei sovelta IAS 39 -standardin mukaista suojauslaskentaa, vaikka johdannaiset on hankittu valuuttamääräisten myyntisaamisten suojaamiseksi.

Johdannaisopimukset luokitellaan kaupankäyntitaroituksessa pidettäväksi rahoitusvaroiksi tai -veloiksi. Johdannaisopimukset arvostetaan käypään arvoon, joka määritetään käyttämällä vastapuolen markkinahintoja vastaavan pituisille sopimuksille. Käyvän arvon muutoksista johtuvat voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella kun ne syntyvät.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Laadittaessa tilinpäätös kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaan yhtiön johto joutuu tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa.

Arviot liittyvät pääosin tuloutukseen, myyntisaamisten ja muun omaisuuden arvostukseen, tuotekehittämismenojen aktivointiin sekä laskennallisten verosaamisten kirjaamiseen ja hyödyntämiseen tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan.

Projektit ja palvelut, joita Tecnotreen sopimukset koskevat, ovat usein laajoja, monimutkaisia ja arvoltaan suuria. Yhtiön johto joutuu arvioimaan asiakasprojekteihin liittyviä olosuhteita ja ehtoja, jotka saattavat vaikuttaa projektien tuloutuksen ajoittumiseen ja kokonaiskannattavuuteen. Tällaisia voivat olla esim. kyky kiinnittää sopiva määrä pätevää henkilöstöä kuhunkin projektiin tai esim. kansainvälisillä ja etenkin kehittyvillä markkinoilla tapahtuvaan toimintaan liittyvät tekijät, joista osa saattaa olla yhtiön tai asiakkaiden vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella. Projektien valmiiksi saattaminen edellyttää usein uusia teknisiä ratkaisuja, jotka voivat aiheuttaa ennalta arvaamattomia ongelmia, projektin viivästymistä ja ylimääräisiä kustannuksia.

Konsernissa testataan vuosittain liikearvo mahdollisten arvonalentumisten varalta sekä arvioidaan viitteitä arvonalentumisesta edellä laatimisperiaatteissa esitetyn mukaisesti. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvina laskelmina. Nämä laskelmat edellyttävät arvioiden käyttämistä.

Johto seuraa tuotekehityskustannuksia projekteittain. Jokaisen projektin kustannusten mahdollinen aktivointi päätetään aina erikseen. Jotta kehittämismenot voidaan aktivoida, täytyy projektin olla luonteeltaan sellainen, että se hyödyttää tulevaisuudessa useita eri asiakkaita. Tuotteen tulee olla teknisesti toteutettavissa, se voidaan hyödyntää kaupallisesti ja sen kehittämismenot ovat luotettavasti seurattavissa. Projektin sisällöstä, tavoitteista ja aikataulusta tulee olla kirjallinen kuvaus sekä siitä tulee olla kannattavuuslaskelma. Poistot aloitetaan, kun projektin seurauksena on syntynyt myyntivalmis tuote, jonka kaupallinen käyttö on alkanut.

Poistoaika määräytyy hyödykkeen taloudellisen käyttöiän mukaan ja on pääsääntöisesti 3-5 vuotta. Johto arvioi poistoaikaa jokaisen projektin kohdalla erikseen huomioiden kyseisen hyödykkeen ennakoitun kysynnän markkinoilla.

Johto seuraa tuotekehitysprojektien toteutettavuus- ja elinkaariarvioita. Mikäli nämä arviot antavat viitteitä mahdollisesta aktivoitujen tuotekehitysmenojen arvonalentumisesta, suoritetaan käyttöarvoon perustuva arvonalentumistestaus.

Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, jotka konserni soveltaa 1.1.2012 alkaen:

- IFRS 7 *Rahoitusinstrumentit*: Esittämistapa – standardin muutos (*Transfers of Financial Assets*)
- IAS 12 *Tuloverot* – standardin muutos (*Recovery of Underlying Asset*)

Konserni arvioi, ettei näillä standardimuutoksilla tule olemaan olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, joita konserni tulee soveltamaan EU:ssa hyväksytyjen voimaantuloaikojen mukaisesti:

- IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* – uusi standardi
- IFRS 10 *Konsernitilinpäätös* – uusi standardi
- IFRS 11 *Yhteisjärjestelyt* – uusi standardi
- IFRS 12 *Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä* – uusi standardi
- IFRS 13 *Käyvän arvon määrittäminen* – uusi standardi
- IAS 28 *Sijoitukset osakkuusyhtiöihin ja yhteisyrityksiin* – uudistettu standardi
- IAS 19 *Työsuhde-etuudet* – uudistettu standardi
- IAS 1 *Tilinpäätöksen esittäminen* – standardin muutos (*Laajan tuloksen erien esittäminen*)

Näitä uusia ja uudistettuja standardeja ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa. Konserni selvittää niiden vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

1. Segmentti-informaatio

Vuoden 2010 alusta lähtien Tecnotree raportoi IFRS 8 mukaisina toimintasegmentteinä maantieteelliset alueet, jotka ovat Amerikka (pohjois-, Väli- ja Eteleä-Amerikka), Eurooppa, MEA (Lähi-itä ja Afrikka) sekä APAC (Aasia ja Tyynenmeren alue). Tämä perustuu siihen, että niiden tulosta seurataan konsernin sisäisessä taloudellisessa raportoinnissa erillisinä. Tecnotreen IFRS 8:n mukainen operatiivinen päätöksentekijä on konsernin johtoryhmä.

Toimintasegmentin tuloksena raportoidaan tulos, jossa liikevaihtoon on lisätty liiketoiminnan muut tuotot ja vähennetty ostokulut valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston muutoksella oikaistuna sekä segmentille suoraan kohdistettavissa olevilla liiketoiminnan muilla kuluilla. Muut segmentit sisältävät tuotekehityksen, hallinnon ja muun toiminnan kulut, jotka eivät ole suoraan kohdistettavissa IFRS 8 -standardin mukaisille toimintasegmenteille.

Tecnotree ei kohdistu raportoinnissaan varoja toimintasegmenteille. Liikearvon arvonalentumistestauksen yhteydessä liikearvo allokoidaan rahavirtaa tuottaville yksiköille sen mukaan missä synergiahyötyjen odotetaan syntyvän ja muut tarvittavat tase-erät hyväksytyjen allokointisääntöjen mukaan.

Toimintasegmentit 2011

1 000 €	Amerikka	Eurooppa	MEA	APAC	Muut segmentit	Konserni yhteensä
Liikevaihto (ulkoinen)	23 331	7 948	27 039	3 969		62 286
Segmentin tulos	7 294	3 939	14 910	1 903		28 046
Kohdistamattomat erät					-29 750	-29 750
Liiketulos ennen tuotekehitys-aktiiviteja, niiden poistoja ja kertaluonteisia kuluja						-1 704
Tuotekehitysaktivoinnit					134	134
Tuotekehitysaktivointien poistot					-7 107	-7 107
Kertaluonteiset kulut					-2 423	-2 423
Liiketulos						-11 101

Toimintasegmentit 2010

1 000 €	Amerikka	Eurooppa	MEA	APAC	Muut segmentit	Konserni yhteensä
Liikevaihto (ulkoinen)	25 217	6 736	23 689	5 051		60 693
Segmentin tulos	8 928	2 966	16 087	1 856		29 837
Kohdistamattomat erät:					-32 361	-32 361
Liiketulos ennen tuotekehitys-aktiiviteja, niiden poistoja ja kertaluonteisia kuluja						-2 524
Tuotekehitysaktivoinnit					592	592
Tuotekehitysaktivointien poistot					-6 132	-6 132
Liiketulos						-8 064

Liikevaihto maittain

1 000 €	2011		2010	
Liikevaihto (ulkoinen)				
Amerikka:				
Ecuador	3 362		5 692	
Muut maat	19 969	23 331	19 525	25 217
Eurooppa:				
Suomi	2 512		2 225	
Muut maat	5 436	7 948	4 511	6 736
MEA		27 039		23 689
APAC		3 969		5 051
Konserni yhteensä		62 286		60 693

Tiedot merkittävimmistä asiakkaista

1 000 €		2011		2010	
		Liikevaihto	% konsernin liikevaihdosta	Liikevaihto	% konsernin liikevaihdosta
Asiakas 1, toimintasegmentti:	Amerikka			6 715	11%
Asiakas 2, toimintasegmentti:	MEA	6 636	11%		

2. Yrityshankinnat

2011

Vuonna 2011 ei ollut tytäryritysten tai liiketoimintojen hankintoja.

2010

Vuonna 2010 ei ollut tytäryritysten tai liiketoimintojen hankintoja.

Tilinpäätöksessä 2009 esitetty Tecnotree Intian hankintamenolaskelma oli alustava. Lopullisessa hankintamenolaskelmassa on arvioitu asiakassopimusten ja niihin liittyvien asiakassuhteiden käyväksi arvoksi 482 tuhatta euroa sekä tilauskannan käyväksi arvoksi 165 tuhatta euroa. Nämä arvot sisältyivät alustavassa laskelmassa liikearvoon. Asiakassuhteiden poistoaika on 5 vuotta ja tilauskannan poistoaika 5 kuukautta. Poistojen laskenta on alkanut hankintahetkestä 6.5.2009.

3. Pitkäaikaishankkeet

1 000 €	2011	2010
Tuotot valmistusasteen mukaisesti tuloutetuista projekteista	27 689	23 616
Tuotot ylläpitopalvelutoimituksista	17 154	26 234
Tuotot tavara- ja palvelutoimituksista	17 443	10 843
Liikevaihto yhteensä	62 286	60 693
Tilaukanta liittyen osatuloutusprojekteihin	35 397	8 183
Tilaukanta liittyen tavara-, ylläpito- ja palvelutoimitussopimuksiin	4 960	6 092
Tilaukanta yhteensä	40 357	14 275
Keskeneräiset osatuloutusprojektit:		
Keskeneräisten osatuloutusprojektien kumulatiivinen tuloutus	18 401	18 439
Keskeneräisten osatuloutusprojektien kumulatiivinen laskutus	8 990	9 191
Osatuloutusprojekteihin liittyvät siirtosaamiset, keskeneräiset työt	9 411	9 248
Keskeneräisten osatuloutusprojektien kertyneet toteutuneet menot	7 221	6 812

Tilinpäätöshetkellä konsernilla ei ole asiakkaan pidättämiä myyntisaamisia. Yhtiö ei ole saanut ennakkoita liittyen keskeneräisiin osatuloutusprojekteihin.

4. Materiaalit ja palvelut

1 000 €	2011	2010
Ostot tilikauden aikana	-9 766	-8 505
Varastojen lisäys tai vähennys	-245	-863
Aineet, tavarat, tarvikkeet	-10 011	-9 368
Ulkopuoliset palvelut	-778	-767
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-10 789	-10 135

5. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

1 000 €	2011	2010
Palkat ja palkkiot	-23 495	-23 239
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	-1 613	-1 607
Eläkekulut, etuuspohjaiset järjestelyt	-85	-456
Eläkekulut yhteensä	-1 697	-2 063
Myönnetyt osakeoptiot	-29	-303
Muut henkilösivukulut	-5 308	-3 511
Muut henkilösivukulut yhteensä	-5 337	-3 814
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut yhteensä	-30 529	-29 116

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään liitetiedossa 29, ja tiedot myönnettyistä optioista liitetiedossa 20.

Henkilöstö keskimäärin

Suomi	77	72
Irlanti	60	67
Muu Eurooppa	8	9
Intia	695	559
Muu Itä- ja Kaakkois-Aasia	18	20
Lähi-itä	19	23
Etelä-Amerikka	45	47
Yhteensä	922	797

6. Poistot

1 000 €	2011	2010
Poistot hyödykeryhmittäin		
Muut aineettomat hyödykkeet		
Aktivoitua kehittämismenot	-7 107	-6 178
Muut aineettomat hyödykkeet	-1 026	-1 111
Yhteensä	-8 134	-7 288
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Rakennukset	-279	-279
Koneet ja kalusto	-970	-1 180
Yhteensä	-1 249	-1 458
Poistot yhteensä	-9 383	-8 747

7. Liiketoiminnan muut kulut

1 000 €	2011	2010
Alihankinta	-1 212	-2 828
Toimistohallintoon liittyvät kulut	-4 640	-4 763
Matkakulut	-5 127	-4 776
Luottotappiot	-4 620	-909
Agenttipalkkiot	-1 807	-2 798
Vuokratulot	-1 632	-1 727
Ostetut ammatilliset palvelut	-3 138	-2 274
Markkinointikulut	-299	-208
Muut kulut	-443	-517
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-22 919	-20 800

Liiketoiminnan muissa kuluissa olevat alihankintamenot koostuvat suurelta osin Accenture Service Oy:lle maksetusta puheviestintäjärjestelmien tuotekehityksestä ja ylläpidosta. Luottotappiot koostuvat pääosin Libyan valtion omistamalta asiakkaalta erääntyneiden saatavien arvonalentumisista.

Tilintarkastajien palkkiot

Tilintarkastus	-103	-79
Veroneuvonta	-27	-33
Muut palvelut	-26	-40
Tilintarkastajien palkkiot yhteensä	-156	-152

8. Tutkimus- ja kehittämismenot

1 000 €	2011	2010
Tilikauden tutkimus- ja kehittämismenot, ennen tuotekehittämismenojen aktivointia	-12 054	-13 144
Tuotekehittämismenojen aktivointi	134	592
Poistot aktivoituista tuotekehittämismenoista	-7 107	-6 132
Tuloslaskelmaan kirjatut tutkimus- ja kehittämismenot yhteensä	-19 028	-18 684

9. Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 €	2011	2010
Rahoitustuotot		
Osinkotuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	196	297
Rahoitustuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	339	74
Rahoitustuotot lainoista ja muista saamisista	192	189
Muut rahoitustuotot		135
Kurssivoitot lainoista ja muista saamisista sekä hankintamenoon kirjattavista rahoitusveloista	1 720	392
Rahoitustuotot yhteensä	2 446	1 087
Rahoituskulut		
Rahoituskulut jaksotettuun hankintamenoon kirjattavista rahoitusveloista	-1 023	-683
Muut rahoituskulut	-141	-81
Kurssitappiot lainoista ja muista saamisista sekä hankintamenoon kirjattavista rahoitusveloista	-110	-1 676
Realisoitumattomat tappiot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	-5	
Rahoituskulut yhteensä	-1 278	-2 439
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	1 168	-1 352

Liikevoiton yläpuolella oleviin eriin sisältyy valuuttakurssivoittoja (netto) 4 458 tuhatta euroa vuonna 2011 (1 540 tuhatta euroa valuuttakurssivoittoja (netto) vuonna 2010). Valuuttakurssivoitot koostuvat lähinnä emoyhtiön konsernivelkojen kurssieroista.

10. Tuloverot

1 000 €	2011	2010
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-3 377	-1 391
Ulkomailla maksetut lähdeverot	-1 559	-1 735
Aikaisempien tilikausien verot	-216	-102
Laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutos	-488	1 670
Tuloverot	-5 640	-1 559

Verokantatäsmäytys

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin emoyhtiön yhteisöverokannalla (2011/2010: 26 prosenttia) laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma.

Tulos ennen veroja	-9 933	-9 416
Verot laskettuna kotimaan verokannalla	2 583	2 448
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavat verokannat	-715	-558
Suomen verokannan muutos 2012, vaikutus laskennallisiin veroihin	83	
Vähennyskelvottomat menot ja verovapaat tulot	-1 979	1 494
Menetetty lähdeverot	-1 577	-1 735
Aikaisempien tilikausien verot	-216	-102
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	1 203	413
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	-73	12
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksessa aktivoituista tutkimus- ja kehittämismenoista	-4 846	-3 417
Laskennalliset verovelat ulkomaisen tytäryhtiön jakamattomista voittovaroista	-1 090	-881
Muut verohelpotukset	988	768
Verot tuloslaskelmassa	-5 640	-1 559

11. Osakekohtainen tulos

1 000 €	2011	2010
Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.		
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos (1 000 €)	-15 590	-10 957
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000 kpl)	73 496	73 496
Laimentamaton osakekohtainen tulos (€/osake)	-0,21	-0,15

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten kantaosakkeiden osakkeiksi muuntamisesta johtuva laimentava vaikutus. Konsernilla on osakeoptioita, joilla on laimentava eli kantaosakkeiden määrää lisäävä vaikutus. Osakeoptiolla on laimentava vaikutus, kun osakeoptioiden merkintähinta on alempi kuin osakkeen käypä arvo. Laimennusvaikutukseksi tulee se määrä osakkeita, jotka joudutaan laskemaan liikkeeseen vastikkeettomana, koska optioiden käytöstä saatavilla varoilla yritys ei voisi laskea liikkeeseen samaa määrää osakkeita käypään arvoon. Osakkeen käypä arvo perustuu osakkeiden tilikauden keskimääräiseen hintaan.

Tilikauden voitto laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi (1 000 €)	-15 590	-10 957
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000 kpl)	73 496	73 496
Osakeoptioiden vaikutus (1 000 kpl)		20
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi (1 000 kpl)	73 496	73 516
Laimennettu osakekohtainen tulos (€/osake)	-0,21	-0,15

12. Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet 2011

1 000 €	Liikearvo	Tuotekehittämis- menot	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	21 608	32 296	9 432	63 336
Muuntoerot	-2 419	-93	-621	-3 133
Lisäykset	3	134	165	302
Hankintameno 31.12.	19 192	32 337	8 976	60 505
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-17 779	-5 990	-23 769
Muuntoerot		35	284	320
Tilikauden poistot		-7 107	-1 026	-8 134
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-24 851	-6 732	-31 583
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	19 192	7 486	2 244	28 922

Aineettomat hyödykkeet 2010

1 000 €	Liikearvo	Tuotekehittämis- menot	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	19 591	31 493	8 818	59 903
Muuntoerot	2 014	61	516	2 591
Lisäykset	2	742	98	842
Hankintameno 31.12.	21 608	32 296	9 432	63 336
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-11 588	-4 769	-16 358
Muuntoerot		-12	-96	-108
Tilikauden poistot		-6 178	-1 124	-7 303
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-17 779	-5 990	-23 769
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	21 608	14 517	3 442	39 567

Liikearvo ja arvonalentumistestaus

Valtaosa liikearvosta syntyi vuonna 2009 Lifetree-yhtiön hankinnasta, joka on esitetty liitetiedossa 2. Arvonalentumistestausta varten liikearvo on kohdistettu alueellisille toimintasegmenteille, jotka ovat Eurooppa, Lähi-itä ja Afrikka, Aasia ja Tyynenmeren alue sekä Amerikka. Segmentit muodostavat konsernin rahavirtaa tuottavat yksiköt. Liikearvon kirjanpitoarvo jakaantuu seuraavasti:

	Eurooppa	Lähi-Itä ja Afrikka	Aasia ja tyynenmeren alue	Amerikka	Yhteensä
Liikearvo 31.12.2011					
1 000 €	384	13 434	576	4 798	19 192
Liikearvo 31.12.2010					
1 000 €	432	15 126	648	5 402	21 608

Liikearvon arvonalentumistestauksessa kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuen. Rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin ennusteisiin, jotka kattavat viiden vuoden ajanjakson. Keskeiset muuttujat rahavirtojen määrittelyssä ovat yrityksen liikevoittotaso, diskonttauskorko ja ennustekauden jälkeiset kassavirrat (jäännösarvo). Liikevoittotaso perustuu hallituksen hyväksymiin 2012 budjettiin ja ennusteisiin vuosilta 2013-2016. Tarkastelujakson aikana konsernin liikevoittotason ennakoidaan parantuvan. Laskelmissa käytetty diskonttauskorko ennen veroja on 10,7 prosenttia (9,7 %), määritetty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC, weighted average cost of capital) avulla. Diskonttauskoron kasvu edelliseen vuoteen verrattuna johtuu pääasiassa oletuksena käytetyn toimialan ja yleisen riskitason sekä tuottovaatimuksen kasvusta. Jäännösarvon rahavirtoja laskettaessa on kasvutekijänä käytetty 2,5 prosenttia (2,5 %). Johto arvioi näiden muuttujien kehitystä perustuen sekä sisäisiin että ulkoisiin näkemyksiin toimialan historiasta ja tulevaisuudesta.

Liikearvon arvonalentumistestauksen yhteydessä on arvioitu testauksen lopputuloksen herkkyyttä tärkeimpien muuttujien suhteen. Alla olevassa taulukossa on esitetty segmenttikohtainen herkkyyksianalyysi. Analyysissä esitetään kuinka monta prosenttiyksikköä laskelmissa käytetyn diskonttauskoron ennen veroja ja jäännösarvon laskennassa käytetyn kasvuoletuksen pitäisi muuttua muiden tekijöiden pysyessä ennallaan, että segmentin ennustettu rahavirta vastaisi testattavien varojen kirjanpitoarvoa 31.12.2011.

	Eurooppa	Lähi-Itä ja Afrikka	Aasia ja tyynenmeren alue	Amerikka
31.12.2011				
Diskonttauskoron (WACC) muutos, prosenttiyksikköä	0,8 %	0,9 %	2,2 %	0,8 %
Jäännösarvon kasvuoletuksen muutos, prosenttiyksikköä	-1,0 %	-1,3 %	-3,2 %	-1,1 %
31.12.2010				
Diskonttauskoron (WACC) muutos, prosenttiyksikköä	1,1 %	3,1 %	1,5 %	0,5 %
Jäännösarvon kasvuoletuksen muutos, prosenttiyksikköä	-1,3 %	-5,0 %	-2,0 %	-0,7 %

Tuotekehittämismenot ja arvonalentumistestaus

Aktivointuihin tuotekehittämismenoihin sisältyy 294 tuhatta euroa (824) keskeneräisiä tuotteita jotka eivät ole vielä kaupallisessa käytössä, joten niistä ei ole tehty poistoja. Keskeneräiset hyödykkeet ovat vuosittaisen arvonalentumistestauksen kohteena. Suoritetun testauksen perusteella keskeneräisten hyödykkeiden arvonalennustappion kirjaamiselle ei todettu tarvetta. Tuloslaskelmaan kirjatut tutkimus- ja kehittämismenot esitetään liitetiedossa 8.

13. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet 2011

1 000 €	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset investoinnit	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 069	7 534	33 272	17	42 893
Muuntoerot			-381		-381
Lisäykset			698		698
Vähennykset			-192		-192
Siirrot erien välillä			4	-4	
Hankintameno 31.12.	2 069	7 534	33 402	14	43 018
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-5 048	-30 996		-36 044
Muuntoerot			221		221
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			146		146
Tilikauden poistot		-279	-970		-1 249
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-5 327	-31 599		-36 926
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	2 069	2 207	1 803	14	6 092

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet 2010

1 000 €	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset investoinnit	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 069	7 534	32 029	22	41 654
Muuntoerot			399		399
Lisäykset			856	175	1 031
Vähennykset			-11	-180	-191
Hankintameno 31.12.	2 069	7 534	33 272	17	42 893
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-4 770	-29 574		-34 343
Muuntoerot			-236		-236
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			8		8
Tilikauden poistot		-279	-1 194		-1 473
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-5 048	-30 996		-36 044
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	2 069	2 485	2 277	17	6 849

14. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennalliset verot 2011

1 000 €	1.1.2011	Muuntoerot	Kirjattu tulos- laskelmaan	31.12.2011
Laskennalliset verosaamiset				
Irlannin tytäryhtiön verohelpotukset	155		-31	124
Intian tytäryhtiön verohelpotukset	2 333	-359	980	2 954
Muut erät	-3	3		
Yhteensä	2 485	-356	949	3 078
Laskennalliset verovelat				
Aktivoidut tuotekehittämismenot konsernissa sekä emoyhtiön verotuksessa *	791		373	1 164
Ulkomaisten tytäryhtiöiden jakamattomat voittovarot	1 453	-265	1 355	2 543
Yrityshankinnan liikearvon kohdistukset	861	-99	-261	500
Lisäeläkevakuutuksen saaminen	12		-12	
Kertyneet poistoerot *	224		-30	194
Muut erät	-12		12	
Yhteensä	3 330	-365	1 437	4 402

*) Suomen verokanta laskee 1.1.2012 26 prosentista 24,5 prosenttiin. Verokannan muutoksen vaikutus laskennallisiin verovelkoihin on kirjattu tuloslaskelman kautta, ja sen määrä on -71 tuhatta euroa aktivoiduista tuotekehittämismenoista sekä -12 tuhatta euroa kertyneistä poistoeroista.

Laskennalliset verot 2010

1 000 €	1.1.2010	Muuntoerot	Kirjattu tulos- laskelmaan	31.12.2010
Laskennalliset verosaamiset				
Irlannin tytäryhtiön verohelpotukset	143		12	155
Intian tytäryhtiön verohelpotukset	1 389	169	775	2 333
Muut erät	-11		7	-3
Yhteensä	1 522	169	794	2 485
Laskennalliset verovelat				
Aktivoidut tuotekehittämismenot konsernissa sekä emoyhtiön verotuksessa	2 059		-1 267	791
Ulkomaisten tytäryhtiöiden jakamattomat voittovarot	572		881	1 453
Yrityshankinnan liikearvon kohdistukset	997	122	-258	861
Lisäeläkevakuutuksen saaminen	56		-44	12
Sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	68		-68	
Kertyneet poistoerot	254		-29	224
Muut erät	15		-28	-12
Yhteensä	4 022	122	-814	3 330

Tecnotree Oyj on verotuksessaan jättänyt vähentämättä tutkimus- ja kehitysmenoja 42 700 tuhatta euroa (30 646), jotka yhtiö voi vähentää vapaasti valittavina summina määräämättömän ajanjakson kuluessa. Osa näistä tutkimus- ja kehitysmenoista on aktivoitu konsernin taseeseen ja siten konsernitilinpäätöksen kannalta vähennyskelpoinen väliaikainen ero, josta ei ole kirjattu laskennallista verosaamista on 40 986 tuhatta euroa (23 274). Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa. Lisäksi konsernilla on vahvistettuja tappioita Suomessa 1 282 tuhatta euroa (3 815), vahvistettuja tappioita Brasiliassa 4 061 tuhatta euroa (4 914) sekä muita väliaikaisia vähennyskelpoisia eroja 1 087 tuhatta euroa (961), joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista niiden hyödyntämiseen liittyvän epävarmuuden takia.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden jakamattomat voittovarot, joista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa koska varat on sijoitettu kyseisiin maihin pysyvästi, on 16 149 tuhatta euroa (16 129).

15. Pitkäaikaiset saamiset

1 000 €	2011	2010
Saaminen eläkejärjestelyistä (liitetieto 21)		45
Pankkitalletukset, yli 12 kuukautta	856	
Muut pitkäaikaiset saamiset	443	696
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	1 299	741

16. Vaihto-omaisuus

1 000 €	2011	2010
Aineet ja tarvikkeet	624	795
Keskeneräiset tuotteet	99	135
Valmiit tuotteet	67	93
Vaihto-omaisuus yhteensä	790	1 023

Päätyneellä tilikaudella kirjattiin kuluksi 153 tuhatta euroa (114), jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvo alennettiin vastaamaan sen nettorealisointiarvoa.

17. Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset

1 000 €	2011	2010
Osatuloutusprojekteihin liittyvät myyntisaamiset	15 754	5 736
Muut myyntisaamiset	7 924	11 659
Osatuloutusprojekteihin liittyvät siirtosaamiset, keskeneräiset työt	9 568	9 248
Osatuloutusprojekteihin liittyvät siirtosaamiset, valmistuneet työt	9 411	8 301
Muut toimitussopimuksiin perustuvat siirtosaamiset	7 735	4 296
Lyhytaikaiset siirtosaamiset	2 560	2 336
Lyhytaikaiset muut saamiset	58	63
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset yhteensä	53 010	41 637

Saamisten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 26. Liitetiedossa 3 on esitetty tilikauden päättyessä keskeneräisenä olevista hankkeista pidätetty määrä.

Tecnotreella on Libyan valtion omistamalta asiakkaalta yhteensä 7 740 tuhannen euron suuruiset erääntyneet saatavat, joista on kirjattu 4 404 tuhannen euron (909) suuruinen arvon alentuminen. Yhtiöllä on neuvottelut käynnissä sekä asiakkaan että sen valtio-omistajan kanssa saatavien maksusta, minkä arvioidaan vahvistuvan vuoden 2012 alkupuolella. Yhtiö uskoo, että saatavista saadaan vähintään taseessa oleva nettoarvo 2 426 tuhatta euroa.

Siirtosaamisten olennaiset erät

Valuuttajohdannaisten arvostus	241	336
Jaksotetut korot	44	148
Jaksotetut tuloverot	146	63
Ennakkomaksut	1 057	996
Muut siirtosaamiset	1 072	793
Siirtosaamiset yhteensä	2 560	2 336

18. Sijoitukset ja rahavarat

1 000 €	2011	2010
Pankkitalletukset, yli kolme kuukautta	21	630
Sijoitukset yhteensä	21	630
Käteinen raha ja pankkitilit	5 741	9 810
Pankkitalletukset, enintään kolme kuukautta	342	1 602
Lyhyen koron rahastosijoitukset, erittäin likvidejä	625	5 326
Rahavarat yhteensä	6 708	16 737

19. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

1 000 €	Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä (1 000 kpl)	Osake-pääoma	Ylikurssi-rahasto	Omat osakkeet	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Yhteensä
1.1.2011	73 496	4 720	847	-122	12 634	18 080
31.12.2011	73 496	4 720	847	-122	12 634	18 080

Tecnotree Oyj:llä on yksi osakelaji. Osakkeiden enimmäismäärä on 98 252 tuhatta (99 605). Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Oman pääoman rahastojen kuvaukset

Ylikurssirahasto

Niissä tapauksissa, joissa optio-oikeuksista on päätetty vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) aikana, optioihin perustuvista osakemerkinnöistä saadut rahasuoritukset on kirjattu osakepääomaan ja ylikurssirahastoon järjestelyehtojen mukaisesti, transaktiokuluilla vähennettynä.

Omat osakkeet

Omiin osakkeisiin sisältyy konsernin hallussa olevien omien osakkeiden hankintameno. Omien osakkeiden määrä tilinpäätöspäivänä on 134 800 kappaletta (2010: 134 800 kappaletta). Omat osakkeet on vähennetty osakkeiden lukumäärästä osakekohtaisia tunnuslukuja laskettaessa.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan. Uuden osakeyhtiölain (21.7.2006/624) voimaantulon jälkeen (1.9.2006) päätettyjen optio-ohjelmien perusteella tehdyistä osakemerkinnöistä saadut maksut merkitään kokonaisuudessaan SVOP-rahastoon.

Muut rahastot

Muut rahastot sisältää emoyhtiön rahaston, johon siirrettiin varoja ylikurssirahaston alentamisen yhteydessä, sekä vuonna 2009 annettujen uusien osakkeiden käyvän arvon ja merkintähinnan erotus.

Muuntoerot

Muuntoerot-rahasto sisältää ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

Osinko

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut, että 31.12.2011 päättyneeltä tilikaudelta ei jaeta osinkoa. Vuonna 2011 ei jaettu osinkoa 31.12.2010 päättyneeltä tilikaudelta.

20. Osakeperusteiset maksut

Optiojärjestelyt

Tecnotree konsernilla oli vuonna 2011 kaksi voimassa olevaa optio-ohjelmaa osana yhtiön avainhenkilöiden kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää. Optio-ohjelmat hyväksyttiin varsinaisissa yhtiökokouksissa vuosina 2006 ja 2009. Ohjelmien alalajit ovat voimassa kahdesta viiteen vuotta liikkeellelaskusta ja merkintäaika kestää kaksi tai kolme vuotta. Ohjelmien puitteissa optio-oikeuksia myönnetään hallituksen päätöksellä Tecnotree-konsernin avainhenkilöille tai Tecnotreen tytäryhtiölle, joka voi hallituksen päätöksellä antaa optioita edelleen ohjelman kohderyhmälle. Optiot maksetaan osakkeina.

Mikäli optionomistajan työ- tai toimisuhte Tecnotree-konserniin päättyy ennen oikeuksien vapautumista muusta syystä kuin työntekijän kuoleman tai lakisääteiselle työ sopimuksen mukaiselle tai yhtiön muuten määrittelemän eläkkeelle siirtymisen johdosta, on hänen viipymättä tarjottava yhtiölle tai yhtiön määräämälle vastikkeetta sellaiset optio-oikeudet, joiden osalta merkintäaika ei työ- tai toimisuhteen päättymispäivänä ollut alkanut. Työssäolovelvoitteen lisäksi enintään kahta kolmasosaa optio-oikeuksia 2009B ja 2009C koskevien osakemerkintäaikojen alkaminen riippuu yhtiön hallituksen yhtiölle asettamien liikevaihto- ja kannattavuustavoitteiden saavuttamisesta. Ansaitut optiot ovat niiden merkintäajan alettua vapaasti käytettävissä, jolloin työntekijä voi merkitä tai myydä optiot kolmannelle osapuolelle.

Myönnetty optio-oikeudet arvostetaan käypään arvoon Black-Scholes -arvostusmallilla etuisuuksien myöntämishetkellä ja ne kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan jaksotettuna ansaintakaudelle. Optioiden osakemerkintähintaan sisältyy osinko-oikaisu, joten Tecnotreen tulevia osinkoja ei tarvitse käypää arvoa laskettaessa erikseen arvioida eikä huomioida laskelmissa.

Optiojärjestelyjen perustiedot ja keskeiset ehdot	Optio-oikeudet 2006			Optio-oikeudet 2009		
	2006A	2006B	2006C	2009A	2009B	2009C
Yhtiökokouspäivä	15.3.2006	15.3.2006	15.3.2006	19.3.2009	19.3.2009	19.3.2009
Myöntämispäivät	21.4.2006	20.11.2007	9.3.2011	7.5.2009	7.5.2009	7.5.2009
Optioita enintään, kpl	667 000	667 000	667 000	1 026 005	2 394 013	3 420 018
Optioita jaettu, kpl	304 000	667 000	647 000	686 171	1 408 206	1 917 511
Merkittäviä osakkeita per optio, kpl	1	1	1	1	1	1
Alkuperäinen merkintähinta	2,73 €	1,56 €	1,12 €	0,86 €	0,86 €	0,86 €
Osinko-oikaisu	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Merkintähinta 31.12.2009	2,47 €	1,32 €	0,98 €	0,86 €	0,86 €	0,86 €
Merkintähinta 31.12.2010	Rauennut	1,32 €	0,98 €	0,86 €	0,86 €	0,86 €
Merkintähinta 31.12.2011	Rauennut	Rauennut	0,98 €	Rauennut	0,86 €	0,86 €
Merkintäaika alkaa *	1.4.2007	1.4.2008	1.4.2009	1.4.2009	1.4.2010	1.4.2011
Merkintäaika päättyy	30.4.2010	30.4.2011	30.4.2012	31.3.2011	31.3.2012	31.3.2013
Sopimuksen mukainen voimassaoloaika, vuotta	4,1	5,1	6,1	2,0	3,0	4,0
Juoksuaikaa jäljellä, vuotta	Rauennut	Rauennut	0,3	Rauennut	0,2	1,2

* Enintään kahta kolmasosaa optio-oikeuksia 2009B ja 2009C koskevien osakemerkintäaikojen alkaminen riippuu yhtiön hallituksen yhtiölle asettamien liikevaihto- ja kannattavuustavoitteiden saavuttamisesta.

Optioiden kauden aikaiset muutokset ja painotetut keskimääräiset toteutushinnat

2011	Optio-oikeudet 2006			Optio-oikeudet 2009		
	2006A	2006B	2006C	2009A	2009B	2009C
Optioita ulkona 1.1.		173 000		686 171	1 096 206	1 555 181
Myönnetyt optiot			647 000		312 000	429 000
Palautetut optiot						66 670
Rauenneet optiot		173 000		686 171		
Optioita ulkona 31.12.			647 000		1 408 206	1 917 511
Toteutettavissa olevat optiot 31.12.			647 000		1 408 206	1 917 511
Merkintäjaksen vaihdolla painotettu osakkeen keskipurssi, € *		0,48	0,42	0,50	0,42	0,42

* Tecnotree Oyj:n osakkeen vaihdolla painotettu keskipurssi tammi-huhtikuun 2011 (2006B), koko vuonna 2011 (2006C ja 2009B), tammi-maaliskuun (2009B) ja huhti-joulukuun (2009C).

2010	Optio-oikeudet 2006			Optio-oikeudet 2009		
	2006A	2006B	2006C	2009A	2009B	2009C
Optioita ulkona 1.1.	304 000	667 000		265 554	619 626	885 181
Myönnetyt optiot				420 617	476 580	680 830
Palautetut/konvertoidut optiot		494 000				10 830
Rauenneet optiot	304 000					
Optioita ulkona 31.12.		173 000		686 171	1 096 206	1 555 181
Toteutettavissa olevat optiot 31.12.		173 000		686 171	1 096 206	
Merkintäjaksen vaihdolla painotettu osakkeen keskipurssi, € *	0,93	0,74	0,74	0,74	0,76	

* Tecnotree Oyj:n osakkeen vaihdolla painotettu keskipurssi tammi-huhtikuun 2010 (2006A), koko vuonna 2010 (2006B, 2006C ja 2009A) ja huhti-joulukuun 2010 (2009B).

Optioiden kauden aikaiset muutokset ja painotetut keskimääräiset toteutushinnat	Optio-oikeudet 2006				Optio-oikeudet 2009			
	2011		2010		2011		2010	
	Määrät	Toteutus-hinta, €	Määrät	Toteutus- hinta, €	Määrät	Toteutus- hinta, €	Määrät	Toteutus- hinta, €
Optioita ulkona 1.1.	173 000	1,32	971 000	1,68	3 337 558	0,86	1 770 361	0,86
Toteutettavissa olevat optiot 1.1.	173 000	1,32	971 000	1,68	1 782 377	0,86	265 554	0,86
Myönnetyt optiot	647 000				741 000		1 578 027	
Palautetut/konvertoidut optiot			494 000		66 670		10 830	
Rauenneet optiot	173 000		304 000		686 171			
Optioita ulkona 31.12.	647 000	0,98	173 000	1,32	3 325 717	0,86	3 337 558	0,86
Toteutettavissa olevat optiot 31.12.	647 000	0,98	173 000	1,32	3 325 717	0,86	1 782 377	0,86

Osakemerkinnöistä saadut merkintähinnat on merkitty kokonaisuudessaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Tilikausien 2011 ja 2010 aikana ei toteutettu optioita. Tilikaudella 2011 optioiden vaikutus yhtiön tulokseen oli -29 tuhatta euroa (-303). Tilikauden aikana myönnettiin 1 388 000 kappaletta (1 578 027) uutta optiota.

Tecnotreen tapauksessa osakepohjaiset instrumentit jaetaan vaiheittain, jolloin järjestelmällä on monta IFRS 2:n määrittämää myöntämispäivää. Myöntämispäivinä käytetään joko option osakemerkintähinnan määrittämiskauden viimeistä päivää tai hallituksen päätöspäivää kyseiselle optioluokalle, jos tämä päivä on osakemerkintähinnan määrittämiskauden jälkeen. Myöntämispäivän vallitsevana kurssitasona käytetään myöntämispäivien päätöskursseja.

Black-Scholes -mallin keskeisimmät oletukset

2009C

Jaetut optiot, kpl	1 917 511
Osakekurssi, €	0,41
Merkintähinta, €	0,86
Odotettu voimassaoloaika, vuotta	1,2
Volatiliteetti *	31,4%
Käypä arvo yhteensä, 1 000 €	3

* Tecnoree Oyj:n osakkeen tuleva volatiliteetti on arvioitu osakkeen historiallisesta kurssivaihtelusta käyttäen kuukausittaisia havaintoja option juoksuaikaa vastaavalta ajalta. Black-Scholes -mallissa käytetään oletettuna juoksuaikana optio-oikeuden merkintäajan päättymispäivää, joka 2009C-optioilla on 31.3.2013.

Vuonna 2011 hyväksytty kannustinjärjestelmä

Hallitus päätti 25.10.2011 pitämässään kokouksessa uudesta avainhenkilöiden kannustinjärjestelmästä. Järjestelmässä on kolme yhden kalenterivuoden mittaista ansaintajaksota, kalenterivuodet 2012, 2013 ja 2014. Hallitus päättää ansaintajakson ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet ennen kunkin ansaintajakson alkua. Palkkion saaminen järjestelmän ensimmäiseltä ansaintajaksolta edellyttää, että johtoryhmän jäsenet ja hallituksen erikseen nimeämät avainhenkilöt hankkivat yhtiön osakkeita hallituksen päätöksen mukaisesti. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2012 perustuu Tecnotree-konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS), oikaistuun operatiiviseen liikevoittoon ja yhtiön osakkeen vaihdolla painotettuun keskikurssiin joulukuussa 2012 sekä johtoryhmän jäsenten ja hallituksen erikseen nimeämien avainhenkilöiden osalta lisäksi edellä mainitun osakeostodellytyksen täyttymiseen. Palkkiota ei makseta ansaintajaksolta 2012, mikäli konsernin tilikauden 2012 kassavirta on negatiivinen.

21. Eläkevelvoitteet

Konsernilla on etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä Intiassa ja Suomessa. Eläkejärjestelyt on hoidettu vakuutusyhtiöissä. Järjestelyissä etuuden suuruus määritetään loppupalkan ja työssäälovuosien perusteella. Intian etuus pohjaiset eläkejärjestelyt muodostuvat henkilöstön lakisääteisistä etuuksista eläkkeellejäämisen sekä irtisanomisen yhteydessä. Suomen etuus pohjainen eläkejärjestely muodostuu johdon lisäeläkevakuutuksesta, jonka velvoite on tilikauden aikana täyttynyt. Johdon uusi lisäeläkevakuutusjärjestely on maksu pohjainen.

1 000 €	2011	2010
Taseeseen merkitty eläkesaaminen määräytyy seuraavasti:		
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	461	1 554
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	307	388
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot (-)	-290	-950
Ylijäämä (-) / Alijäämä	478	992
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot (+) / tappiot (-)	-111	-621
Nettomääräinen velka (+) / saaminen (-)	367	371
Eläkevelvoitteet (liite 23)	367	415
Eläkesaamiset (liite 15)		-45
Nettomääräinen velka (+) / saaminen (-)	367	371
Tuloslaskelman etuus pohjainen eläkekulu määräytyy seuraavasti:		
Tilikauden työsuorituksen perustuvat menot	121	328
Korkomenot	35	61
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	-26	-43
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+)		110
Velvoitteen täyttämisen vaikutus	-45	
Tuloslaskelmaan kirjattu eläkekulu	85	456
Velvoitteen nykyarvon muutokset:		
Velvoite tilikauden alussa	1 912	1 138
Muuntoerot	-74	61
Työsuorituksista johtuvat menot	114	328
Korkomenot	33	61
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+)	16	323
Maksetut etuudet	-88	
Velvoitteen täyttäminen	-1 145	
Velvoite tilikauden lopussa	768	1 912
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen muutokset:		
Järjestelyyn kuuluvat varat tilikauden alussa	957	738
Muuntoerot	-57	11
Varojen odotettu tuotto	25	44
Vakuutusmatemaattiset voitot (+) / tappiot (-)		-36
Maksetut kannatusmaksut	22	199
Maksetut etuudet	-88	
Velvoitteen täyttäminen	-568	
Järjestelyyn kuuluvat varat tilikauden lopussa	290	957

Järjestelyihin kuuluvien varojen toteutunut tuotto oli 26 tuhatta euroa (15). Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyihin kuuluviin varoihin oli 290 tuhatta euroa (-14) ja järjestelyjen velkoihin 104 tuhatta euroa (199). Järjestelyihin kuuluvista varoista ei ole saatavissa tietoa. Vuoden 2012 kannatusmaksujen ennakoidaan olevan 124 tuhatta euroa.

	2011	2010
Käytetyt vakuutusmatemaattiset oletukset tilinpäätöspäivänä	%	%
Suomi:		
Diskonttaus korko	4,30	4,30
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	4,50	4,50
Tuleva palkankorotusolettamus	3,50	3,50
Intia:		
Diskonttaus korko	8,18	8,00
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	7,00	7,00
Tuleva palkankorotusolettamus	10,00	10,00

22. Korolliset velat

1 000 €	2011	2010
Pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta	12 218	14 434
Pitkäaikaiset rahoitusleasingvelat	22	73
Yhteensä	12 239	14 507
Lyhytaikaiset lainat rahoituslaitoksilta	15 828	5 216
Lyhytaikaiset rahoitusleasingvelat	7	27
Yhteensä	15 835	5 243
Korolliset velat yhteensä	28 074	19 751

Lainat rahoituslaitoksilta koostuu 15 545 tuhannen euron (16 650) suuruisesta pankkilainasta joka on nostettu rahoittamaan Tecnotree Intian hankintaa sekä 12 500 tuhannen euron (3 000) lainan käytössä olevasta luottolimiitistä.

Rahoitusleasingvelkojen erääntymisajat

Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä, yhden vuoden kuluessa	8	28
Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä, 1-5 vuoden kuluessa	26	77
Yhteensä	34	105
Vähimmäisvuokrien nykyarvo, yhden vuoden kuluessa	7	27
Vähimmäisvuokrien nykyarvo, 1-5 vuoden kuluessa	22	73
Yhteensä	29	100
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	5	10

23. Muut pitkäaikaiset velat

1 000 €	2011	2010
Eläkevelvoitteet (liite 21)	367	415
Pitkäaikaiset verovelat	1	1
Muut pitkäaikaiset velat yhteensä	368	416

24. Ostovelat ja muut velat

1 000 €	2011	2010
Saadut ennakot	2 312	1 005
Ostovelat	7 192	5 932
Siirtovelat	6 477	5 333
Muut velat	1 269	1 069
Lyhytaikaiset varaukset *	317	736
Ostovelat ja muut velat yhteensä	17 568	14 075
Siirtovelkoihin sisältyvät erät		
Jaksotetut henkilöstökulut	2 076	2 040
Jaksotetut agenttipalkkiot	1 740	1 211
Jaksotetut projektikulut		652
Jaksotetut tuloverot	377	377
Valuuttajohdannaisten arvostus	1 185	255
Korkosuojausten arvostus	403	335
Muut siirtovelat	695	461
Siirtovelat yhteensä	6 477	5 333

* Eurooppa-segmenttiin on kohdistettu 317 tuhannen euron varaus (700) yhteen asiakasprojektiin liittyvien kustannusten vuoksi. Varausta on käytetty vuoden 2011 aikana 383 tuhatta euroa ja sen odotetaan purkautuvan kokonaan vuonna 2012.

25. Taloudellisten riskien hallinta

Riskienhallinnan periaatteet

Riskienhallinnan tehtävänä on konsernin liiketoimintaan ja toimintaympäristöön vaikuttavien merkittäviempien riskien tunnistaminen sekä niiden hallinta ja seuraaminen siten, että konsernin strategiset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan mahdollisimman hyvin. Hallituksen tarkastusvaliokunnan tehtäviin kuuluu varmistaa, että yrityksellä on kattava ja riittävä sisäinen valvontajärjestelmä. Konsernin valuuttariskien suojautumispolitiikka on hallituksen hyväksymä ja sen käytännön toteutuksesta vastaa konsernin talousjohtaja.

Konsernin taloudellisten riskien hallinnan tavoitteena on minimoida rahoitusmarkkinoiden volatiliiteetin vaikutukset tunnistetuista merkittävistä markkinariskeistä konsernin tulokseen ja taseeseen. Tecnotree-konserni ei sovelle IAS 39 -standardin mukaista suojauslaskentaa.

Riskienhallinnan organisaatio

Riskienhallintaprosessin tukena on konsernin johtoryhmä. Johtoryhmä raportoi merkittävimmät riskit konsernin tarkastusvaliokunnalle.

Konsernin valuutta-, korko- ja likvideettiriskien hallinnasta sekä operatiivisia riskejä koskevista vakuutuksista vastaa yhtiön talousjohto.

Markkinariskit

Valuuttariski

Konserni altistuu toiminnassaan rahoitusriskien osalta lähinnä valuuttariskeille. Tecnotree-konserni käyttää johdannaisia poistaakseen kurssivaihteluun liittyvää taloudellista epävarmuutta. Valuuttakurssien muutokset aiheuttavat riskejä erityisesti saamisille ja tilauskannalle. Tecnotree-konsernin tilinpäätös- ja esittämisvaluutta on euro, mutta merkittävä osa yhtiön liikevaihdosta on Yhdysvaltain dollareissa. Konsernin avoin translaatoriski syntyy sijoituksista neljään ulkomaiseen tytäryhtiöön, Intiaan (Rupia, INR) Brasiliaan (Real, BRL), Argentiinaan (Peso, ARS) ja Malesiaan (Ringgit, MYR).

Transaktioriski

Konsernin avoin valuuttaposition muodostuu valuuttamääräisistä myyntiin liittyvistä tase-eristä, rahavaroista, valuuttamääräisestä tilauskannasta ja valuuttamääräisistä osto- ja myyntisopimuksista. Tilinpäätöspäivällä avoin USD valuuttaposition oli 62 017 tuhatta euroa (30 623).

Myyntisopimusten hyväksymispolitiikassa edellytetään, että sopimusvaluuttana käytetään euroa tai Yhdysvaltain dollaria. Myöskään sopimukseen liittyviä saamia ei saa sitoa muihin valuuttoihin. Myyntiyhtiöt, myydessään omaan maahansa, käyttävät laskutuksessaan paikallista valuuttaa. Jos myyntisopimuksissa käytetään muita valuttoja kuin euroa, Yhdysvaltain dollaria tai myyntiyhtiön paikallista valuuttaa, vaaditaan siihen kirjallinen suostumus konsernin talousjohtajalta.

Vuoden 2011 laskutuksesta 19 prosenttia oli euroina, 72 prosenttia Yhdysvaltain dollareina, 4 prosenttia Brasilian Realeina ja muut valuutat yhteensä 5 prosenttia. Konserni suojaa avointa USD valuuttapositionaan. Avointen BRL:n valuuttapositionien osalta konserni ei ole tehnyt suojausinstrumenttejä ja niihin liittyvät kustannukset muodostavat riittävän operatiivisen suojauksen, jonka vuoksi suojausinstrumenttejä ei käytetä. Avoimen INR -valuuttaposition osalta konserni tekee tarvittaessa suojausinstrumenttejä. Tilinpäätöshetkellä voimassaolevia INR -valuuttaposition suojausinstrumenttejä ei ollut. Tecnotree-konserni ei suojaa muita transaktiopositionista syntyviä valuuttariskejä, koska ne eivät ole merkittäviä.

Kaikista suojaustoimenpiteistä vastaa konsernin talousosasto, joka arvioi suojaustarvetta kuukausittain. Suojaustoimenpiteistä ja suojauspositiosta raportoidaan tarkastusvaliokunnalle neljännesvuosittain.

Yhtiö suojaa kassavirtaan liittyvää USD valuuttapositionaan rullaavasti enintään 12 kuukauden ajanjaksolta ja minimissään suojattuna on puolet nettovaluuttapositionista ja maksimissaan siitä suojataan 100 prosenttia. Suojausinstrumentteina käytetään valuuttatermiinejä ja -optioita. Tilinpäätöshetkellä suojausaste oli 49 prosenttia (63 %). Vuoden lopun alhainen suojausaste johtui joulukuussa saadusta suuresta USD-määräisestä tilauksesta, joka nosti USD-valuuttaposition poikkeuksellisen korkeaksi.

Yhtiön saamat USD -määräiset rahasuoritukset vaihdetaan pääosin euroiksi ja Intiassa Rupioiksi. Osa kassavaroista pidetään kuitenkin US dollareissa tulevia dollarimääräisiä maksuja varten. Jos yhtiöllä on rahavaroja US dollareissa, ne lasketaan mukaan osaksi USD valuuttapositionia, joka suojataan valuutariskiä vastaan kuten esitetty yllä.

Herkkyysanalyysi markkinariskeille

Emoyrityksen toimintavaluutta on euro. Ulkomaan rahan määräiset varat ja velat muutettuna euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin ovat seuraavat:

1 000 €	Liite	2011 USD	2010 USD
Lyhytaikaiset varat			
Myyntisaamiset ja muut saamiset	17	19 195	11 596
Osatuloutusprojekteihin liittyvät siirtosaamiset	17	21 331	11 727
Rahavarat	18	300	2
Valuuttajohdannaissopimukset	17	241	336
Lyhytaikaiset varat yhteensä		41 067	23 661
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	24	563	406
Valuuttajohdannaissopimukset	24	1 185	255
Lyhytaikaiset velat yhteensä		1 748	661

Herkkyysanalyysissa on esitetty Yhdysvaltain dollarin vahvistuminen ja heikkeneminen euroon verrattuna, kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina. Herkkyysanalyysi on tehty ainoastaan Yhdysvaltain dollarin määräisiin varoihin ja velkoihin, koska transaktioriski muiden valuuttamääräisten varojen ja velkojen osalta ei ole merkittävä. Muutosprosentti edustaa kyseiselle valuutalle mahdollista volatiiliteettia edellisten 12 kuukauden aikana. Yhdysvaltain dollareissa muutos olisi aiheutunut pääsääntöisesti USD-määräisten myyntisaamisten ja rahavarojen kurssimuutoksista. Suoraa vaikutusta omaan pääomaan ei ole, koska suojauslaskentaa ei sovelleta.

1 000 €	2011		2010	
	USD	USD	USD	USD
Muutosprosentti	-10 %	10 %	-10 %	10 %
Vaikutus verojen jälkeiseen tulokseen	-566	1 195	-1 527	2 568

Translaatoriski

Tecnotree Intia ja sen tytäryhtiöt on yhdistetty Tecnotree-konserniin 6.5.2009 alkaen, ja konserni on siten altistunut riskeille, jotka syntyvät kun INR-määräiset sijoitukset muunnetaan emoyrityksen toimintavaluuttaan, joka on euro. Avoin translaatoriski Intian alakonsernin osalta tilinpäätöspäivänä oli 51 785 tuhatta euroa (44 491). Tätä nettosijoitusta ei ole suojattu, johtuen lähinnä paikallisesta valuuttasäännöstelystä ja suojausten korkeista kustannuksista. Translaatoriskiherkkyttä analysoitiin laskemalla Intian Rupian kymmenen prosentin vahvistuminen ja heikkeneminen euroon verrattuna, kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina.

1 000 €	2011		2010	
	INR	INR	INR	INR
Muutosprosentti	-10 %	10 %	-10 %	10 %
Vaikutus verojen jälkeiseen tulokseen	-778	951	-439	536
Vaikutus omaan pääomaan	-4 708	5 754	-4 044	4 943

Muihin tytäryhtiöihin tehdyistä nettosijoituksista ei muodostu merkittävää translaatoriskiä, joten sitä ei ole suojattu eikä herkkyyksianalyysiä tehty. Brasilian tytäryhtiön osalta avoin translaatoriski tilikauden lopussa oli 7 133 tuhatta euroa (6 514), Argentinan tytäryhtiön osalta 49 tuhatta euroa ja vastaavasti Malesian tytäryhtiön osalta 2 869 tuhatta euroa (2 781). Näistä tytäryhtiöistä valuuttakurssien muutosten takia syntyvä muuntoero omassa pääomassa oli -581 tuhatta euroa (1 160).

Korkoriski

Konsernin korkoriskin hallinnan painopisteet kohdistuvat likvidien varojen optimaaliseen hallintaan tuottavasti ja turvaavasti sekä pankkilainojen korkoriskin hallintaan. Pääosa likvideistä varoista sijoitetaan lyhytaikaisiin pankkitalletuksiin ja lyhyen koron rahastoihin, joiden juoksuaika on enintään kolme kuukautta. Tilinpäätöspäivänä 1 844 tuhatta euroa (7 557) oli sijoitettu määräaikaisiin talletuksiin tai lyhyen koron rahastoihin.

Pankkilainoja oli tilinpäätöspäivänä yhteensä 28 045 tuhatta euroa (19 650), joka koostuu 15 545 tuhannen euron suuruudesta pankkilainasta ja 12 500 tuhannen euron käytössä olevasta luottolimiitistä. Tilinpäätöspäivänä pankkilainat olivat luottolimiittiä lukuunottamatta korkosuojattu. Suojatun osan korkoriski rajoittuu suojausinstrumenttien laskennalliseen käyvän arvon muutokseen.

Korkoriskierkkyyttä analysoitiin laskemalla yhden prosenttiyksikön korkomuutoksen vaikutus vuositasona, kun otetaan mukaan konsernin merkittävimmät korkoinstrumentit yhteensä velkaa 20 460 tuhatta euroa (2 294).

Tilinpäätöshetkellä korkojen yhden prosenttiyksikön nousu / lasku olisi kasvattanut / pienentänyt tulosta verojen jälkeen 17 / -17 tuhatta euroa (140 / -140). Koron muutoksilla ei olisi ollut suoraa vaikutusta omaan pääomaan. Herkkyyksianalyyssissä on esitetty korkojen nousun tai laskun vaikutus kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina.

Hintariski

Konserni ei omista pääoma- tai muita rahoitusinstrumentteja joiden arvot on sidottu muihin markkinahintoihin kuin korkoihin tai valuuttakursseihin.

Likviditeettiriski

Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää, jotta konsernilla on tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi.

Likvidit varat sijoitetaan luotto- ja likviditeettiriskiä välttämällä hyvän luottokelpoisuuden omaaviin kohteisiin huomioiden maksuvalmiuden säilyttäminen investointeihin ja muihin ostoihin. Konsernin kassanhallintapolitiikan mukaan sijoituskohteina voivat olla enintään 3 kk:n mittaiset määräaikaistalletukset, lyhyen koron rahastot sekä Suomen valtion tai Suomen valtion vähintään 50 prosenttisesti omistamien yhtiöiden liikkeeseen laskemat velkakirjalainat. Osakesijoituksia ei käytetä.

Tilinpäätöspäivänä konsernin rahat ja pankkisaamiset olivat 5 741 tuhatta euroa (9 810) sekä muut rahavarat 967 tuhatta euroa (6 928). Tecnotreeella on 12 500 tuhannen euron toistaiseksi voimassaoleva luottolimiittisopimus, joka oli kokonaisuudessaan käytössä 31.12.2011.

Alla olevassa taulukossa on sopimukseen perustuva maturiteettianalyysi. Luvut on esitetty bruttomääräisinä. Pankkilainan sopimukseen sisältyy kovenanttiehto, jonka rikkoutuminen johtaa pankin oikeuteen vaatia laina takaisinmaksettavaksi kokonaisuudessaan. Kovenanttiehto perustuu tunnuslukuun korolliset nettovelat suhteessa oikaistuun liiketulokseen ennen poistoja (EBITDA). Tilinpäätöspäivänä laskettu tunnusluku ei täyttänyt kovenantin

ehtoja. Yhtiö on sopinut tilikauden aikana pankkilainan ehtojen muutoksista. Yhtiö on päässyt pankin kanssa sopimukseen, jonka mukaan pankki ei käytä kovenantin perusteella olevaa oikeuttaan lainojen takaisinmaksuun.

Yhtiön käyttöpääoman rahoittamiseksi ja likviditeetin parantamiseksi Tecnotree suunnittelee suuruusluokaltaan 10 miljoonan euron lisärahoituksen hankkimistavuoden 2012 alkupuolella. Tästä vähintään 5 miljoonaa euroa toteutetaan hybridilainalla, johon merkittävät osakkeenomistajat ovat jo ilmoittaneet halukkuutensa osallistua. Yhtiöllä on jo neuvoteltuna 5 miljoonan euron suuruinen valmistusaikaiseen rahoitukseen liittyvä luottolimiitti, joka tulee yhtiön käyttöön, kun hybridilainasta on olemassa vähintään 5 miljoonan euron suuruiset merkintäsitoumukset.

2011	Tase-arvo	Rahavirta	Alle 1 vuosi	1-3 vuotta	3-5 vuotta	Yli 5 vuotta
Lainat rahoituslaitoksilta	28 045	28 056	15 833	12 222		
Ostovelat ja muut velat	7 192	7 192	7 192			
Johdannaisvelat	1 588	1 588	1 588			

2010	Tase-arvo	Rahavirta	Alle 1 vuosi	1-3 vuotta	3-5 vuotta	Yli 5 vuotta
Lainat rahoituslaitoksilta	19 751	19 767	5 243	4 473	10 051	
Ostovelat ja muut velat	5 932	5 932	5 932			
Johdannaisvelat	590	590	590			

Luottoriski

Luottoriski syntyy siitä mahdollisuudesta, että vastapuoli jättää sopimuksen mukaiset maksuvelvoitteensa täyttämättä. Vastapuolen luottokelpoisuus määrää riskin suuruuden. Rahoitusinstrumentteihin kohdistuva luottoriski on rahoitusvarojen kirjanpitoarvo, joka tilinpäätöshetkellä oli 30 648 tuhatta euroa (35 097). Yksityiskohtaisempi erittely rahoitusvaroista on esitetty liitetiedossa 26. Luottoriskin merkittävin yksittäinen erä on myyntisaamiset.

Myyntiin liittyvästä luottoriskistä vastaa ensisijaisesti paikallinen myyntiyhtiö. Talous- ja myyntitoiminnot seuraavat aktiivisesti asiakkaiden luottokelpoisuutta aiemman maksukäyttäytymisen perusteella sekä ulkoisista lähteistä saatavien raporttien avulla. Uusien asiakkaiden osalta tehdään erilliset luottokelpoisuusarviot ennen tarjouksen vahvistamista.

Luoton myöntäminen uusille asiakkaille tai korkean riskiluokituksen omaaviin maihin vaatii aina talousjohtajan hyväksynnän. Tecnotree ei ole järjestänyt asiakkailleen asiakasrahoitusta kolmansien osapuolten kanssa.

Tecnotreen merkittävimmät asiakkaat ovat kooltaan yhtiötä huomattavasti suurempia. Yhtiön ja sen suurten asiakkaiden välillä vallitsee riippuvuusuhde, joka mahdollisen riskin ohella tarjoaa merkittäviä uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Merkittävimmät asiakkaat on esitetty liitetiedossa 1.

Taloustoiminto seuraa rahoituslaitosten luottokelpoisuutta. Emoyhtiön vastapuolet on rajoitettu rahoituslaitoksiin joilla on juridinen yhtiö Suomessa ja jotka mainitaan konsernin kassanhallintapolitiikassa. Intian tytäryhtiöllä on oma rahoitustoiminto, ja heidän vastapuolensa on myös rajoitettu konsernin kassanhallintapolitiikassa. Muiden tytäryhtiöiden rahavarat pidetään mahdollisimman alhaisella tasolla.

Myyntisaamisten ikäjakauma 1 000 €	2011	2010
Erääntymättömät myyntisaamiset	8 913	5 671
1-60 päivää erääntyneet myyntisaamiset	5 775	2 426
61-90 päivää erääntyneet myyntisaamiset	1 671	1 301
Yli 90 päivää	7 319	7 913
Yhteensä	23 678	17 311

Projektitoimituksista aiheutuu merkittäviä myyntisaatavia. Suurin osa Tecnotreen liikevaihdosta tulee kehittyvistä maista, joista eräissä on poliittisia ja taloudellisia haasteita. Riskinä on, että laskujen maksu näissä maissa viivästyy huomattavasti ja että Tecnotree joutuu kirjaamaan luottotappioita. Asiakkaiden maksukäyttäytymistä ja myyntisaamia seurataan aktiivisesti ja uusien asiakkaiden osalta tehdään erilliset luottokelpoisuusarviot ennen tarjouksen vahvistamista. Tecnotreeella on Libyan valtion omistamalta asiakkaalta yhteensä 7 740 tuhannen euron suuruiset erääntyneet saatavat, joista on kirjattu 909 tuhannen euron suuruinen arvon alentuminen vuonna 2010 ja tilikauden aikana 4 404 tuhannen euron suuruinen arvon alentuminen. Yhtiöllä on neuvottelut käynnissä sekä asiakkaan että sen valtio-omistajan kanssa saatavien maksusta, minkä arvioidaan vahvistuvan vuoden 2012 alkupuolella. Yhtiö uskoo, että saatavista saadaan vähintään taseessa oleva nettoarvo 2 426 euroa.

Pääomarakenteen hallinta

Tecnotreen pääomarakenteen hallinnan tavoite on tukea yhtiön kasvutavoitteita ja varmistaa osingonmaksukyky. Rakenteen hallinnan tavoitteena on myös turvata konsernin toimintaedellytykset pääomamarkkinoilla kaikissa olosuhteissa toimialan volatiliiteetista riippumatta. Yhtiön hallitus seuraa ja arvioi konsernin pääomarakennetta säännöllisesti. Konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan nettovelkaantumisasteella (net gearing), jota laskettaessa korollinen nettovelka on jaettu oman pääoman määrällä. Nettovelkoihin sisältyvät korolliset velat vähennettyinä korollisilla lainasaamisilla ja rahavaroilla.

Nettovelkaantumisasteen osatekijät 1 000 €	2011	2010
Korolliset rahoitusvelat	28 074	19 751
Korolliset rahoitusvarat	-21	-630
Rahavarat	-6 708	-16 737
Korolliset nettovelat	21 345	2 384
Oma pääoma yhteensä	49 507	72 106
Nettovelkaantumisaste (net gearing)	43,1 %	3,3 %

26. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin

2011 EUR 1,000	Liite	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat/-velat	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Myyntisaamiset ja muut saamiset	17	241			241	241
Sijoitukset	18		21		21	21
Rahavarat	18	625	6 083		6 708	6 708
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin		867	6 104		6 970	6 970
Pitkäaikaiset rahoitusvelat						
Pitkäaikaiset korolliset velat	22			12 218	12 218	12 218
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin				12 218	12 218	12 218
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Lyhytaikaiset korolliset velat	22			15 828	15 828	15 828
Ostovelat ja muut velat	24	1 588		7 192	8 781	8 781
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin		1 588		23 020	24 609	24 609

2010 EUR 1,000	Liite	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat/-velat	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Myyntisaamiset ja muut saamiset	17	336	17 395		17 731	17 731
Sijoitukset	18		630		630	630
Rahavarat	18	5 326	11 411		16 737	16 737
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin		5 662	29 435		35 097	35 097
Pitkäaikaiset rahoitusvelat						
Pitkäaikaiset korolliset velat	22			14 434	14 434	14 434
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin				14 434	14 434	14 434
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Lyhytaikaiset korolliset velat	22			5 216	5 216	5 216
Ostovelat ja muut velat	24	590		5 932	6 523	6 523
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin		590		11 148	11 739	11 739

Valuutta- ja korkojohdannaisten käyvät arvot määritetään käyttämällä vastapuolen markkinahintoja vastaavan pituisille sopimuksille. Lyhytaikaisten sijoitusten käyvät arvot määritetään vastapuolen hintanoteerausten perusteella. Muiden saamisten ja velkojen alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen niiden maturiteetti huomioon ottaen.

Käyvän arvon hierarkia

Käypään arvoon arvostetut erät on luokiteltu käyttäen käypien arvojen hierarkiaa, joka kuvastaa arvoja määritettäessä käytettävien syöttötietojen merkittävyyttä. Käypien arvojen hierarkia sisältää tasot 1-3. Taso 1: Täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteeratut hinnat toimivilla maikkinoilla. Taso 2: Muut syöttötiedot kuin tasoon 1 sisältyvät noteeratut hinnat, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat todettavissa joko suoraan tai epäsuorasti. Taso 3: Omaisuuserää tai velkaa koskevat syöttötiedot, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon.

Kaikki käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat kuuluvat käyvän arvon hierarkian tasoon 2, lukuun ottamatta valuuttaoptioita jotka kuuluvat hierarkian tasoon 3 arvoltaan -944 tuhatta euroa (-43). Valuuttaoptioiden käyvät arvot perustuvat vastapuolen tekemään arvostukseen. Päättyneen tilikauden aikana ei tapahtunut merkittäviä siirtoja käypien arvojen hierarkian tasojen välillä.

27. Muut vuokrasopimukset

1 000 €	2011	2010
Konserni vuokralleottajana		
Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:		
Muut vuokrasopimukset		
Yhden vuoden kuluessa	913	641
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	928	454
Yhteensä	1 841	1 095

Konserni on vuokrannut toimistolaitteita, toimistotiloja ja autoja. Vuokrasopimusten pituudet ovat keskimäärin yhdestä kolmeen vuotta, ja normaalisti niihin sisältyy mahdollisuus jatkaa sopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen. Sopimusten indeksi-, uudistamis- ja muut ehdot poikkeavat toisistaan. Vuoden 2011 tuloslaskelmaan sisältyy muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettuja vuokramenoja 1 632 tuhatta euroa (1 727).

28. Vakuudet ja vastuusitoumukset, ehdolliset velat

1 000 €	2011	2010
Omasta puolesta		
Kiinteistökiinnitykset	7 661	
Yrityskiinnitykset	36 572	
Pantatut talletukset	23	77
Takaukset	810	979
Yhteensä	45 066	1 056
Muut vastuut		
Irlannin kiinteistöön liittyvä rajoitus	387	387
Yhteensä	387	387

Lisäksi emoyhtiön osakkeet Intian tytäryhtiöissä on pantattu. Niiden kirjanpitoarvo emoyhtiössä on 35 418 tuhatta euroa. Intian yhtiöiden nettovarojen konsernin taseessa arvioidaan olevan 48 092 tuhatta euroa.

Riita-asiat

Tecnotreen hallitus sai lokakuussa delhiläiseltä tuomioistuimelta (Delhi High Court) toimeenpanomääräyksen, jossa silloinen Tecnotreen hallituksen jäsen Atul Chopra väittää, että Tecnotree ei ole noudattanut sovintosopimusta, mikä solmittiin Atul Chopran kanssa 21.2.2011. Tecnotree kiistää esitetyt väitteet ja on aloittanut oikeudelliset toimenpiteet suojellakseen oikeuksiaan. Atul Chopra on eronnut Tecnotreen hallituksesta.

Yhtiön Intiassa olevia rahavaroja oli tilinpäätöshetkellä tilapäisesti jäädytettyinä 1 612 tuhannen euron verran Atul Chopran nostaman kanteen oikeuskäsittelyn ajaksi.

29. Lähipiiritapahtumat

Konsernin emo- ja tytäryrityssuhteet ovat seuraavat:

	Kotimaa	Konsernin omistusosuus -%	Konsernin osuus äänivallasta -%
Tecnotree Oyj (emoyritys)	Suomi		
Tecnotree Services Oy	Suomi	100	100
Tecnotree Ltd	Irlanti	100	100
Tecnotree GmbH	Saksa	100	100
Tecnotree Spain SL	Espanja	100	100
Tecnotree Sistemas de Telecomunicacao Ltda	Brasilia	100	100
Tecnotree Argentina SRL	Argentiina	100	100
Tecnotree (M) Sdn Bhd	Malesia	100	100
Lifetree Cyberworks Pvt. Ltd	Intia	100	100
Tecnotree Convergence Ltd	Intia	99,83	99,83
Quill Publishers Pvt. Ltd	Intia	99,83	99,83
Lifetree Convergence Pty Ltd	Etelä-Afrikka	99,83	99,83
Lifetree Convergence (Nigeria) Ltd	Nigeria	99,83	99,83
Lifetree UK Ltd	Iso-Britannia	99,83	99,83
Tecnotree UK Ltd	Iso-Britannia	100	100

Tecnotree on perustanut tilikauden aikana uuden tytäryhtiön Argentiinaan, jonka tehtävä on tarjota asiakkaille teknisiä palveluja.

Emoyhtiöllä on sivuliikkeitä Alankomaissa ja Taiwanissa. Lisäksi emoyhtiöllä on ulkomaisia toimipisteitä Ecuadorissa, Meksikossa, Iranissa, Yhdistyneissä Arabiemiirikunnissa ja Itävallassa.

Tecnotree ei ole konsernin sisäisiä normaaleja liiketoimia lukuun ottamatta tehnyt lähipiirin kanssa merkittäviä liiketoimia, myöntänyt lainoja tai muita vastaavia järjestelyjä vuoden aikana. Tecnotreen lähipiiriin kuuluvat yhtiön tytäryhtiöt, hallituksen ja johtoryhmän jäsenet, toimitusjohtaja ja edellä mainittujen henkilöiden läheiset perheenjäsenet ja määräysvalta yhteisöt.

1 000 €	2011	2010
Lähipiirin työsuhde-etuudet ja muut palkkiot		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	-1 222	-1 115
Muut palkkiot	-143	
Lähipiirin työsuhde-etuudet yhteensä	-1 365	-1 115

Palkat ja palkkiot

Kaj Hagros yhtiön toimitusjohtajana 1.11.2010 alkaen	-304	-48
Eero Mertano, emoyhtiön toimitusjohtajana 30.10.2010 asti		-221
Hallituksen jäsenet:		
Harri Koponen, hallituksen puheenjohtaja 23.3.2011 alkaen	-60	-34
Hannu Turunen, hallituksen puheenjohtaja 23.3.2011 asti	-48	-74
Ilkka Raiskinen, hallituksen varapuheenjohtaja 23.3.2011 alkaen	-43	-27
Johan Hammarén, hallituksen varapuheenjohtaja 25.3.2010 - 23.3.2011	-42	-37
Carl-Johan Numelin, hallituksen varapuheenjohtaja 25.3.2010 asti		-10
Christer Sumelius	-38	-33
Pentti Heikkinen	-32	-32
David K. White	-32	-29
Atul Chopra, hallituksen aiempi jäsen	-21	-28

Lisäksi, lähipiiritahtumat sisältävät 359 tuhannen euron korvauksen työsuhteen ehtojen sopimisesta ja 1 676 tuhatta euroa muuta korvausta Atul Chopralle.

Hallituksen jäsenten palkkioista on 65 prosenttia maksettu Tecnotree Oyj:n osakkeilla.

Toimitusjohtajan eläkeikä on 60 vuotta.

Johtoryhmän jäsenille myönnettiin tilikauden aikana 1 000 000 optiota (0). Tilinpäätöspäivänä johtoryhmän jäsenillä oli yhteensä 1 226 666 kpl (323 333) myönnettyjä optioita, joista kaikki oli toteutettavissa. Hallituksen jäsenillä ei ollut myönnettyjä optioita 31.12.2011 eikä myöskään 31.12.2010.

Emoyhtiön tuloslaskelma

1 000 €	Liite	1.1.-31.12.2011	1.1.-31.12.2010
Liikevaihto	1	36 800	39 903
Materiaalit ja palvelut	2	-8 599	-8 863
Henkilöstökulut	3	-11 864	-9 623
Poistot ja arvonalentumiset	4	-1 499	-850
Liiketoiminnan muut kulut	5	-24 774	-28 193
Liikevoitto/(tappio)		-9 936	-7 625
Rahoitustuotot ja -kulut	6	-135	-1 029
Voitto/(tappio) ennen satunnaisia eriä		-10 070	-8 654
Voitto/(tappio) ennen tilinpäätösiirtoja ja veroja		-10 070	-8 654
Tilinpäätössiirrot	7	69	113
Tuloverot	8	-3 871	-1 849
Tilikauden voitto/(tappio)		-13 872	-10 390

Emoyhtiön tase

1 000 €	Liite	31.12.2011	31.12.2010
Vastaavaa			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	9	3 668	484
Aineelliset hyödykkeet	10	3 673	4 052
Osuudet saman konsernin yrityksissä	11	36 875	36 614
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	11	299	299
Pysyvät vastaavat yhteensä		44 515	41 450
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	12	717	945
Pitkäaikaiset saamiset	13	15	2 287
Lyhytaikaiset saamiset	14	39 813	31 186
Rahat ja pankkisaamiset	15	2 556	5 309
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		43 102	39 727
Vastaavaa yhteensä		87 617	81 177
Vastattavaa			
Oma pääoma			
	16		
Osakepääoma		4 720	4 720
Ylikurssirahasto		847	847
Omat osakkeet		-122	-122
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		12 634	12 634
Muut rahastot		16 764	27 154
Edellisten tilikausien voitto/tappio		122	122
Tilikauden voitto/tappio		-13 872	-10 390
Oma pääoma yhteensä		21 093	34 966
Tilinpäätössiirtojen kertymä	17	794	863
Pakolliset varaukset	18	317	700
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	19	12 223	14 445
Lyhytaikainen vieras pääoma	19	53 190	30 203
Vieras pääoma yhteensä		65 413	44 649
Vastattavaa yhteensä		87 617	81 177

Emoyhtiön rahoituslaskelma

1 000 €	1.1.-31.12.2011	1.1.-31.12.2010
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	-10 070	-8 654
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	1 499	850
Realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot	-133	-546
Rahoitustuotot ja -kulut	686	333
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-)/vähennys(+)	-8 411	-3 134
Vaihto-omaisuuden lisäys(-)/vähennys(+)	228	192
Lyhytaikaisten velkojen lisäys(+)/vähennys(-)	11 472	1 402
Maksetut korot	-583	-255
Saadut korot	331	347
Maksetut verot	-1 595	-1 757
Liiketoiminnan rahavirta	-6 578	-11 222
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-4 106	-68
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	-197	-177
Investoinnit tytäryritysosakkeisiin	-260	-5
Investointien rahavirta	-4 564	-249
Rahoituksen rahavirta		
Lainojen nostot	9 500	3 000
Lainojen takaisinmaksut	-1 111	-2 222
Rahoituksen rahavirta	8 389	778
Rahavarojen muutos		
Rahavarat tilikauden alussa 1.1.	5 309	16 003
Rahavarat tilikauden lopussa 31.12.	2 556	5 309

Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu kirjanpitolakia (1997/1336), kirjanpitoasetusta (1997/1339) sekä muita tilinpäätöstä koskevia lakeja ja ohjeita noudattaen.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan kirjanpitoon tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöksessä ulkomaanrahanmääräiset saamiset ja velat, myös johdannaissopimuksiin suojatut, on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivänä Euroopan Keskuspankin noteeraamaan keskikurssiin.

Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot käsitellään liikevaihdon tai hankinnan ja valmistuksen oikaisuerinä. Rahoituksen kurssierot on kirjattu rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Tase-erien muuntamisesta aiheutuvat kurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Yhtiön johdannaiset sisältävät valuuttatermiinejä, joilla suojaudutaan valuuttamääräisten osto- ja myyntisopimusten rahavirtojen muutokselta. Yhtiön poliittikana on suojata maksimissaan valuuttamääräinen nettopositio enintään 12 kuukauden periodilta.

Suojaamistarkoituksessa otetut johdannaiset merkitään kirjanpitoon alun perin hankintamenoona, joka vastaa niiden käypää arvoa. Hankinnan jälkeen johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon perustuen tilinpäätöspäivän termiinhintoihin.

Suojaamistarkoituksessa otettujen johdannaisten kurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti oikaisemaan vastaavista suojattavista eristä kirjattuja kurssieroja.

Liikevaihto

Tecnotreessä liikevaihto koostuu projektien, tuotteiden ja palveluiden myynnistä, joista on vähennetty välilliset verot, alennukset ja valuuttamääräisen myynnin kurssierot.

Projektitoimitukset tuloutetaan pääosin valmistusasteen mukaan. Projektin tulot ja menot kirjataan tuotoiksi ja kuluiksi tilinpäätöshetken valmistusasteen perusteella, kun projektin lopputulos on määritettävissä luotettavasti. Lopputulos on määritettävissä luotettavasti, kun sopimuksesta odotettavissa olevat tulot ja menot sekä projektin eteneminen pystytään määrittämään luotettavasti ja kun on todennäköistä, että projektista saatava taloudellinen hyöty koituu yrityksen hyväksi.

Projektin valmistusaste määritetään kuhunkin hankkeeseen liittyen tarkasteluhetken mennessä suoritetusta työstä aiheutuneiden menojen osuutena hankkeen arvioituista kokonaismenoista (ns. cost-to-cost method). Projektin tuloutus aloitetaan hetkestä, jolloin projektin lopputulos on määritettävissä luotettavasti. Tyypillisesti tämä tapahtuu silloin, kun projekti on johdon toimesta hyväksytty ja ensimmäinen toimitus asiakkaalle tapahtuu. Valmistusasteen mukainen tuloutusmenetelmä perustuu arvioihin sopimuksesta odotettavissa olevista tuloista ja menoista sekä projektin etenemisen arvioimiseen. Projektien kustannusarvioita käydään läpi johdon tuloutuskatselmuksessa neljännesvuosittain ja tulojen ja menojen merkitsemistä tuloslaskelmaan muutetaan, jos arviot projektin lopputulemasta muuttuvat. Arvioiden muutoksesta johtuva kumulatiivinen vaikutus kirjataan sillä kaudella, jolloin muutos on ensi kertaa tiedossa ja sen määrä on arvioitavissa.

Mikäli projektin lopputulos ei ole luotettavasti määritettävissä, kirjataan tuottoja vain toteutuneita menoja vastaava määrä. Tätä tulouttamiskäytäntöä sovelletaan tyypillisesti uusien tuotteiden ensitoimitusprojekteissa tai kun toimitusprojektiin sisältyy merkittävä määrä asiakaskohtaista räätälöintiä. Projektin kate tuloutetaan lopullisen hyväksynnän yhteydessä.

Projekti katsotaan tappiolliseksi, kun sen menot ylittävät siitä saatavat tulot. Tällöin projektista johtuva tappio kirjataan kuluksi välittömästi.

Tavara- ja palvelutoimitukset tuloutetaan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle ja kun tuotot ovat määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että liiketoimeen liittyvä taloudellinen hyöty koituu yrityksen hyväksi. Tuotot palveluista kirjataan silloin, kun palvelu on suoritettu. Esimerkkeinä tavara- ja palvelutoimituksista voidaan mainita mm. usein erillisinä myytävät järjestelmien oheistoimitukset, kuten huoltosopimus-, lisenssi-, koulutus-, dokumentaatio- ja varaosatoimitukset. Kiinteäaikaisten huoltosopimusten tuotot kirjataan pääsääntöisesti tasasuurina erinä huoltosopimuksen voimassaoloaikana.

Eläkejärjestelyt

Suomessa lakisääteinen ja mahdollinen lisäeläketurva on hoidettu eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkejärjestelyistä aiheutuvat kulut kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitus koskee.

Leasing

Leasingmaksut on käsitelty vuokratuloina. Tilinpäätöshetken sopimusperusteisesti jäljellä olevat leasingmaksut on esitetty tilinpäätöksessä vastuina.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot on kirjattu suoraan sen tilikauden kuluksi, jolloin ne ovat syntyneet lukuun ottamatta konehankintoja, jotka poistetaan kolmen vuoden tasapoistoin.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus esitetään fifo-periaatteen mukaisesti välittömän hankintamenon tai sitä alhaisemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on aktivoitu välittömään hankintamenuon. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina käyttöomaisuusesineiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Suunnitelman mukaiset poistoajat:

Aineettomat oikeudet 3-10 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot 5 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat 25 vuotta
Koneet, laitteet ja kalusto 3-5 vuotta
Atk-laitteet ja järjestelmät 3-5 vuotta

Omien osakkeiden hankinta ja luovutus

Omien osakkeiden kokonaishankintamenu kirjataan vapaata omaa pääomaa vähentäen.

Johdannaiset

Yhtiön solmimat johdannais sopimukset ovat valuuttatermiinejä ja -optioita. Johdannais sopimukset arvostetaan käypään arvoon, joka määritetään käyttämällä vastapuolen markkinahintoja vastaavan pituisille sopimuksille. Käyvän arvon muutoksista johtuvat voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella kun ne syntyvät.

1. Liikevaihto

1 000 €	2011	2010
Liikevaihdon jakauma markkina-alueittain		
Eurooppa, Lähi-itä ja Afrikka	12 123	14 743
Aasia ja Tyynenmeren alue	2 220	2 236
Amerikka	22 457	22 924
Liikevaihto yhteensä	36 800	39 903
Liikevaihdon jakauma tulolajeittain		
Tuotot valmistusasteen mukaisesti tuloutetuista projekteista	16 618	14 457
Ylläpitopalvelutoimitukset	11 688	13 079
Tavara- ja palvelutoimitukset, ulkoinen myynti	7 386	10 237
Tavara- ja palvelutoimitukset, konsernin sisäinen myynti	1 108	2 129
Liikevaihto yhteensä	36 800	39 903
Tilaukanta liittyen osatuloutusprojekteihin		
Tilaukanta liittyen tavara- ja palvelutoimitussopimuksiin	3 391	4 769
Tilaukanta yhteensä	30 504	5 581
Keskeneräiset osatuloutusprojektit:		
Keskeneräisten osatuloutusprojektien kumulatiivinen tuloutus	11 601	10 920
Keskeneräisten osatuloutusprojektien kumulatiivinen laskutus	5 034	5 153
Pitkäaikaishankkeisiin liittyvät keskeneräiset työt	6 567	5 767
Keskeneräisten osatuloutusprojektien kertyneet toteutuneet menot	5 645	5 217

Tilinpäätöshetkellä yhtiöllä ei ole asiakkaan pidättämiä myyntisaamisia. Yhtiö ei ole saanut ennakoita liittyen keskeneräisiin osatuloutusprojekteihin.

2. Materiaalit ja palvelut

1 000 €	2011	2010
Ostot tilikauden aikana	-7 597	-7 374
Varastojen muutos	-245	-723
Aineet, tavarat, tarvikkeet	-7 842	-8 097
Ulkopuoliset palvelut	-757	-766
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-8 599	-8 863

3. Henkilöstökulut

1 000 €	2011	2010
Palkat ja palkkiot	-8 266	-8 009
Eläkekulut	-1 052	-1 041
Muut henkilösivukulut	-2 546	-573
Henkilöstökulut yhteensä	-11 864	-9 623
Henkilöstö keskimäärin tilikaudella	77	72
Johdon palkat, palkkiot ja luontoisedut		
Kaj Hagros yhtiön toimitusjohtajana 1.11.2010 alkaen	-304	-48
Eero Mertano, emoyhtiön toimitusjohtajana 30.10.2010 asti		-221
Hallituksen jäsenet:		
Harri Koponen, hallituksen puheenjohtaja 23.3.2011 alkaen	-60	-34
Hannu Turunen, hallituksen puheenjohtaja 23.3.2011 asti	-48	-74
Ilkka Raiskinen, hallituksen varapuheenjohtaja 23.3.2011 alkaen	-43	-27
Johan Hammarén, hallituksen varapuheenjohtaja 25.3.2010 - 23.3.2011	-42	-37
Carl-Johan Numelin, hallituksen varapuheenjohtaja 25.3.2010 asti		-10
Christer Sumelius	-38	-33
Pentti Heikkinen	-32	-32
David K. White	-32	-29
Atul Chopra, hallituksen aiempi jäsen	-21	-28
Yhteensä	-620	-572

Hallituksen jäsenten palkkioista on 65 prosenttia maksettu Tecnotree Oyj:n osakkeilla. Toimitusjohtajalla on lisäeläkevakuutus. Eläkeikä on 60 vuotta.

4. Poistot ja arvonalentumiset

1 000 €	2011	2010
Poistot hyödykeryhmittäin		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	-927	-171
Muut pitkävaikutteiset menot	-9	-9
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	-220	-220
Koneet ja kalusto	-342	-449
Suunnitelman mukaiset poistot yhteensä	-1 499	-850

5. Liiketoiminnan muut kulut

1 000 €	2011	2010
Alihankinta	-843	-2 941
Toimistohallintoon liittyvät kulut	-2 054	-2 045
Matkakulut	-1 039	-1 211
Agenttipalkkiot	-1 491	-2 138
Vuokratulot	-609	-660
Ostetut ammatilliset palvelut	-1 570	-1 064
Markkinointikulut	-251	-159
Konsernin sisäiset liiketoiminnan muut kulut	-16 853	-17 941
Muut kulut	-64	-35
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-24 774	-28 193
Tilintarkastajien palkkiot		
Tilintarkastus	-38	-35
Veroneuvonta	-22	-26
Muut palvelut	-26	-33
Tilintarkastajien palkkiot yhteensä	-86	-95

6. Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 €	2011	2010
Rahoitustuotot		
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä	5	4
Korkotuotot muilta	14	8
Muut rahoitustuotot saman konsernin yrityksiltä	244	
Rahoitustuotot muilta	721	499
Korko- ja rahoitustuotot yhteensä	984	511
Rahoituskulut		
Korkokulut muille	-631	-425
Muut rahoituskulut saman konsernin yrityksille		-576
Rahoituskulut muille	-488	-538
Korko- ja rahoituskulut yhteensä	-1 119	-1 540
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	-135	-1 029
Muihin rahoitustuottoihin ja -kuluihin sisältyy:		
Valuuttakurssivoittoja	653	165
Valuuttakurssitappioita	-102	-857
Valuuttakurssivoitot ja -tappiot yhteensä	551	-692

7. Tilinpäätössiirrot

1 000 €	2011	2010
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	69	113
Tilinpäätössiirrot yhteensä	69	113

8. Tuloverot

1 000 €	2011	2010
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-18	-22
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta	-18	-104
Ulkomailla maksetut lähdeverot	-1 559	-1 713
Laskennallisen verosaamisen muutos	-2 275	-10
Tuloverot yhteensä	-3 871	-1 849

9. Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet 2011

1 000 €	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 081	1 065	5 146
Lisäykset	4 120		4 120
Hankintameno 31.12.	8 201	1 065	9 266
Kertyneet poistot 1.1.	-3 597	-1 065	-4 662
Tilikauden poisto	-936		-936
Kertyneet poistot 31.12.	-4 533	-1 065	-5 598
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	3 668		3 668

Aineettomat hyödykkeet 2010

1 000 €	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 013	1 065	5 078
Lisäykset	68		68
Hankintameno 31.12.	4 081	1 065	5 146
Kertyneet poistot 1.1.	-3 417	-1 065	-4 482
Tilikauden poisto	-180	-1	-180
Kertyneet poistot 31.12.	-3 597	-1 065	-4 662
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	484		484

10. Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet 2011

1 000 €	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset investoinnit	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 666	6 045	18 139		25 850
Lisäykset			183	150	333
Vähennykset			-38	-150	-188
Hankintameno 31.12.	1 666	6 045	18 284		25 995
Kertyneet poistot 1.1.		-4 170	-17 628		-21 797
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			38		38
Tilikauden poisto		-220	-342		-562
Kertyneet poistot 31.12.		-4 390	-17 932		-22 322
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	1 666	1 655	352		3 673

Aineelliset hyödykkeet 2010

1 000 €	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset investoinnit	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 666	6 045	17 943	22	25 676
Lisäykset			199		199
Vähennykset			-3	-22	-25
Hankintameno 31.12.	1 666	6 045	18 139		25 850
Kertyneet poistot 1.1.		-3 949	-17 182		-21 131
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			3		3
Tilikauden poisto		-220	-449		-669
Kertyneet poistot 31.12.		-4 170	-17 628		-21 797
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	1 666	1 875	511		4 052

11. Sijoitukset

Sijoitukset 2011

1 000 €	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Saamiset saman konsernin yrityksiltä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	36 614	299	36 914
Lisäykset	260		260
Hankintameno 31.12.	36 875	299	37 174
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	36 875	299	37 174

Sijoitukset 2010

1 000 €	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Saamiset saman konsernin yrityksiltä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	36 609	299	36 909
Lisäykset	5		5
Hankintameno 31.12.	36 614	299	36 914
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	36 614	299	36 914

Emoyhtiön omistamat tytäryritysosakkeet

	Kotipaikka	Emoyhtiön omistusosuus -%	Kirjanpitoarvo 1 000 €
Tecnotree Ltd.	County Clare, Irlanti	100	124
Tecnotree GmbH	Dreieich, Saksa	100	92
Tecnotree Spain SL	Madrid, Espanja	100	31
Tecnotree Sistemas de Telecomunicacao Ltda	Sao Paulo, Brasilia	100	902
Tecnotree (M) Sdn Bhd	Kuala Lumpur, Malesia	100	42
Tecnotree Services Oy	Espoo, Suomi	100	8
Tecnotree Argentina SRL	Cordoba, Argentiina	100	257
Lifetree Cyberworks Pvt. Ltd	Gurgaon, Intia	100	1 189
Tecnotree Convergence Ltd	Gurgaon, Intia	46,08	34 229
Yhteensä			36 875

Tecnotree on perustanut tilikauden aikana uuden tytäryhtiön Argentiinaan, jonka tehtävä on tarjota asiakkaille teknisiä palveluja.

12. Vaihto-omaisuus

1 000 €	2011	2010
Aineet ja tarvikkeet	552	680
Keskeneräiset tuotteet	99	135
Valmiit tuotteet ja tavarat	67	129
Vaihto-omaisuus yhteensä	717	945

13. Pitkäaikaiset saamiset

1 000 €	2011	2010
Laskennallinen verosaaminen		2 275
Pitkäaikaiset muut saamiset	15	12
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	15	2 287

Yhtiö on verotuksessaan jättänyt vähentämättä tutkimus- ja kehitysmenoja 42 700 tuhatta euroa (30 646), jotka yhtiö voi vähentää vapaasti valittavina summina määräämättömän ajanjakson kuluessa. Näistä ei ole kirjattu laskennallista verosaamista niiden hyödyntämiseen liittyvän epävarmuuden takia (2 275 tuhatta euroa laskennallista verosaamista vuonna 2010).

Lisäksi yhtiöllä on vahvistettavia tappioita Suomessa 1 282 tuhatta euroa (3 815) sekä muita väliaikaisia vähennyskelpoisia eroja 1 087 tuhatta euroa (961), joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista niiden hyödyntämiseen liittyvän epävarmuuden takia.

14. Lyhytaikaiset saamiset

1 000 €	2011	2010
Osatuloutusprojekteihin liittyvät myyntisaamiset	4 753	2 339
Muut myyntisaamiset	4 828	3 595
Osatuloutusprojekteihin liittyvät siirtosaamiset, keskeneräiset työt	6 567	5 767
Osatuloutusprojekteihin liittyvät siirtosaamiset, valmistuneet työt	8 368	4 487
Muut toimitussopimuksiin perustuvat siirtosaamiset	5 996	6 557
Lyhytaikaiset siirtosaamiset	937	886
Lyhytaikaiset muut saamiset	23	38
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	31 472	23 670
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä:		
Konsernimyyntisaamiset	8 336	7 516
Muut konsernisiirtosaamiset	5	
Yhteensä	8 341	7 516
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	39 813	31 186
Siirtosaamisten olennaiset erät		
Valuuttajohdannaisten arvostus	241	336
Muut siirtosaamiset	696	550
Yhteensä	937	886

15. Rahat ja pankkisaamiset

1 000 €	2011	2010
Rahat ja pankkisaamiset	2 556	5 309
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	2 556	5 309

16. Oma pääoma

1 000 €	2011	2010
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	4 720	4 720
Osakepääoma 31.12.	4 720	4 720
Ylikurssirahasto 1.1.	847	847
Ylikurssirahasto 31.12.	847	847
Sidottu oma pääoma yhteensä	5 567	5 567
Vapaa oma pääoma		
Omat osakkeet 1.1.	-122	-122
Omat osakkeet 31.12.	-122	-122
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	12 634	12 634
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	12 634	12 634
Muut rahastot 1.1.	27 154	49 811
Tappion kattaminen	-10 390	-22 657
Muut rahastot 31.12.	16 764	27 154
Edellisten tilikausien tulos 1.1.	-10 268	-22 535
Tappion kattaminen	10 390	22 657
Edellisten tilikausien tulos 31.12.	122	122
Tilikauden tulos	-13 872	-10 390
Vapaa oma pääoma yhteensä	15 526	29 398
Oma pääoma yhteensä	21 093	34 966
Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta		
Kertyneet voittovarot 31.12.	-13 750	-10 268
Omat osakkeet	-122	-122
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	12 634	12 634
Muut rahastot	16 764	27 154
Yhteensä	15 526	29 398

Tecnotree Oyj:n varsinainen yhtiökokous 23.3.2011 (25.3.2010) päätti hallituksen esityksen mukaisesti, että tilikaudelta 2010 (2009) ei jaeta osinkoa.

17. Tilinpäätössiirtojen kertymä

1 000 €	2011	2010
Kertynyt poistoero tilikauden alussa	863	975
Lisäys (+), vähennys (-)	-69	-113
Kertynyt poistoero tilikauden lousa	794	863

18. Pakolliset varaukset

1 000 €	2011	2010
Muut pakolliset varaukset	317	700
Pakolliset varaukset yhteensä	317	700

Pakolliset varaukset sisältävät 317 tuhannen euron varauksen (700) yhteen asiakasprojektiin liittyvien kustannusten vuoksi. Varausta on käytetty vuoden 2011 aikana 383 tuhatta euroa ja sen odotetaan purkautuvan kokonaan vuonna 2012.

19. Pitkä- ja lyhytaikainen vieras pääoma

1 000 €	2011	2010
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	12 222	14 444
Pitkäaikaiset verovelat	1	1
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	12 223	14 445
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	15 833	5 222
Ostovelat	2 733	462
Siirtovelat	5 286	3 852
Muut velat	186	457
Yhteensä	24 039	9 992
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Ostovelat	26 858	19 496
Muut velat	2 293	715
Yhteensä	29 151	20 211
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	53 190	30 203
Siirtovelkojen olennaiset erät		
Muut jaksotetut henkilöstökulut	1 396	1 094
Jaksotetut projektikulut		652
Jaksotetut agenttipalkkiot	1 740	1 211
Valuuttajohdannaisten arvostus	1 185	255
Korkosuojausten arvostus	403	335
Muut siirtovelat	562	302
Yhteensä	5 286	3 850

20. Vakuudet ja vastuusitoumukset

1 000 €	2011	2010
Omasta puolesta		
Kiinteistökiinnitykset	7 661	
Yrityskiinnitykset	36 572	
Pantatut talletukset	23	77
Takaukset	810	979
Yhteensä	45 066	1 056
Leasingsopimuksista maksettavat määrät		
Alkaneella tilikaudella maksettavat	210	75
Myöhemmin maksettavat	131	195
Yhteensä	341	270
Omat vastuut yhteensä	45 407	1 326

Lisäksi yhtiön osakkeet Intian tytäryhtiöissä on pantattu. Niiden kirjanpitoarvo on 35 418 tuhatta euroa.

Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä, koostuvat yhtiön lainoista rahoituslaitoksilta yhteensä 28 056 tuhatta euroa.

Johdannaissopimusten kohde-etuuksien arvot

Asetetut valuuttajohdannaiset		
Käypä arvo (negatiivinen)	-1 185	-255
Kohde-etuuden arvo	21 631	10 778
Ostetut valuuttajohdannaiset		
Käypä arvo (positiivinen)	241	336
Kohde-etuuden arvo	23 429	10 319
Korkojohdannaiset		
Käypä arvo (negatiivinen)	-403	-335
Kohde-etuuden arvo	15 545	16 666

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitus

Espoossa, 1. maaliskuuta 2012

Kaj Hagros
Toimitusjohtaja

Harri Koponen
Hallituksen puheenjohtaja

Ilkka Raiskinen
Hallituksen varapuheenjohtaja

Hannu Turunen

Christer Sumelius

Johan Hammarén

Pentti Heikkinen

David K. White

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä, 6. maaliskuuta 2012

KPMG OY AB

Sixten Nyman
KHT

Tilintarkastuskertomus

Tecnotree Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Tecnotree Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2011. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka, rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä 6. maaliskuuta 2012

KPMG OY AB

Sixten Nyman
KHT